

jazzmozaïek

een brede kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld

Focus

Peter Hertmans

Blindfold test

Jef Neve

Dossier

cd versus internet

Jazzmozaïekjes

Clubpaspoort

Najaarsfestivals

Columns

De websites van

Frederik Leroux

De jazzkriebels van

Herman Van Hove

Nieuw op CD/DVD

Jazzhistorie (6)

Muziektheorie

Muziekmozaïek-nieuws

Muziek en Recht

foto: ©Jos Knaepen

Jef Neve

DO
18
JAN

EWOUT PIERREUX TRIO
Clubconcert - JazzLab Series

21^u

DO
8
FEB

MUSICAZUR
Clubconcert - JazzLab Series

21^u

DO
1
MAA

FESTIVAL VAN DE GEÏMPROVISEERDE MUZIEK
Clubconcert - Met o.a. New Galaxy Orchestra

21^u

DO
22
MAA

M. BISCEGLIA TRIO / S. ORINS TRIO (FR) JazzUnlimited
Clubconcert - JazzLab Series - JazzUnlimited

21^u

DO
5
APR

JEF NEVE TRIO
Clubconcert

21^u

DO
19
APR

SAXAFABRA
Clubconcert - JazzLab Series

21^u

DO
3
MEI

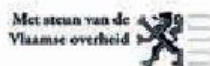
ALIEN BITESIZE
Clubconcert - JazzLab Series

21^u

ALLE INFO OP WWW.DESPIEGELVZW.BE

FOYER DE SPIEGEL IS GELEGEN IN DE R. VAN BRITSOMSTRAAT 21 IN SINT-NIKLAAS
GRATIS PROGRAMMABOEKJE EN RESERVATIES OP 03-776 11 98
EN INFO@DESPIEGELVZW.BE

voor-woord

Luc De Baets

Hoofdredacteur

Jazzmozaïek

Jazzmozaïek is het gratis driemaandelijks magazine uitgegeven door de vzw **Muziekmozaïek** met de steun van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het motto is "een brede kijk op de jazz in Vlaanderen en de wereld".

Secretariaat (abonnementen en administratie):
Muziekmozaïek vzw, Wijngaardstraat 5, B-1755 Gooik,
tel. 02-532 38 90, fax 02-452 34 94,
e-mail: info@muzmoz.be.
Op het web: www.muziekmozaiek.be of
www.jazzmozaiek.be

Redactie:
Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruiselede,
e-mail: redactie.jazzmozaiek@skynet.be.

- Samenstelling en hoofdredactie: Luc De Baets
- Eindredactie: Bernard Lefèvre
- Medewerkers: Mischa Andriessen, Paul W. Blair (USA correspondent), Bart Cornand, Peter De Backer, Dirk De Gezelle, Christine De Keersmaeker, Arne Depoorter, Frederik Goossens, Leon Lhoëst, Albert Michiels, Brecht Ranschaert, Jeroen Revalk, Jempi Samyn, Sim Simons, Marc Van den Hoof, Jack van Poll, Marinus Vromans, Bert Vuijsje.
- Fotografie: Jos L. Knaepen
- Redactiesecretariaat: Vincent De Laet
- Grafisch ontwerp: Brigid Sullivan

Jazzmozaïek graag in de brievenbus?

Stuur je adres naar het secretariaat (zie hoger). U ontvangt ons magazine gratis in de bus. Voor adressen in het buitenland wordt een vergoeding voor de verzendingskosten gevraagd. Contacteer het secretariaat!

Jazz op de **radio** in de verdrinking?

Radio 1 wordt **herschikt** want de luistercijfers zijn minder goed. Voor de bollebozen van de VRT tijd om in actie te schieten. In plaats van radioprogramma's gemaakt door mensen met een pak ervaring en kennis, wil men het geheel nu **op een hoopje gooien en vermalen tot muzikale confetti**.

Nicheprogramma's worden één voor één zorgvuldig opgedoekt. Klara heeft trouwens al een aantal wijzigingen doorgevoerd en wat de jazz betreft, heeft dit geleid tot het schrappen van het zeer gevarieerde zondagavondprogramma *Come Sunday*.

Straks is Radio 1 aan de beurt en in de media is er al heel wat om te doen geweest. Veel overloos gekrakeel van stuurlied aan de wal, die het uiteraard allemaal veel beter weten hoe het zou moeten. Vraag is echter of ze het bij de VRT zelf wel weten en dit niet een sprong in het duister is. Ik vrees - en ik niet alleen - dat publieke radio onvermijdelijk zijn beste tijd heeft gehad. Niet alleen omdat er meer concurrentie is van andere (commerciële) radiozenders, maar nog meer omdat er zoveel meer aanbod komt van andere media, niet in het minst van internet. Aansluitend is er de iPod-rage. Iedereen kiest of maakt straks zijn eigen radio voor onderweg.

TV is de onmiskenbare trekpleister in de avonden. Van diegenen die dan de radio aan zetten, mag men verwachten dat ze gemotiveerd luisteren naar de hun vertrouwde programma's. Vanaf 2 april zit het er echter dik in dat de luisteraar geconfronteerd wordt met muzikale confetti. Radio glijdt zodoende af naar muzikaal behang!

Ik hoop dat men bij de VRT niet als Don Quichote gaat vechten tegen windmolens en uiteindelijk het kind met het badwater weggooien.

Concreet: Jazz op Radio 1 verdwijnt (nog) niet, maar *In de Club* in de huidige vorm heeft zijn tijd gehad. Ook Jazz Middelheim staat wellicht een versnelde verjongingskuur te wachten! Wordt ongetwijfeld vervolgd!

mm
muziekmozaïek

Inhoud		blz
Voorwoord	3
Focus: Peter Hertmans:	<i>Jazz is de nieuwe wereldmuziek</i> Peter De Backer	4
Blindfold Test: Jef Neve Frederik Goossens	6
Jazz Hoeilaart 2006 Luc De Baets	8
BNRF zoekt jong jazztalent Brecht Ranschaert	8
JazzLab Series Mik Torfs	9
Dossier: cd versus internet Erno Elsinga/Luc De Baets	10
Jazzmozaïekjes/Clubpaspoort/Festivalecho's	13-15
De keuze van Jos:	<i>Lionel Loueke</i> Jos L. Knaepen	14
Columns	<i>Album Souvenir: Jongens en jazz</i> Marc Van den Hoof	17
	<i>Swing Streets of New York: Martin Wind</i> Paul W. Blair	18
	<i>Holland Muziekland: Gewoon Doen</i> Mischa Andriessen	19
Boeken	20
De Jazzlezer	<i>De idealisten van Almere</i> Bert Vuijsje	21
Nieuw op CD-DVD	23
De 5 sites van...	<i>Frederik Leroux</i> Brecht Ranschaert	37
De Jazzkriebels van...	<i>Herman Van Hove</i> Bernard Lefèvre	38
Jazzhistorie (6)	<i>Voor of tegen de jazz?</i> Albert Michiels	40
Muziekmozaïek Nieuws	42
Muziektheorie:	<i>Joseph Schillinger</i> Leon Lhoëst	44
Muziek en Recht:	<i>Plagiaat of niet?</i> Marinus Vromans	45
Laatste Noot	46

Peter Hertmans

“Jazz is de nieuwe wereldmuziek”

Zijn nieuwe cd is nog maar pas uit, of **Peter Hertmans** heeft alweer zes composities klaar voor de volgende. Maar de korte tournee met de band van 'Stone Sculpture' speelt nog door zijn hoofd: “De muziek is totaal veranderd. Op een week tijd heb ik meer geleerd dan de afgelopen tien jaar.”

In het geval van Peter Hertmans, 45 intussen, wil dat wel wat zeggen. De Gentse gitarist heeft pakken ervaring en een mooie reeks cd's op zijn naam. Maar op 'Stone Sculpture' is wel een prachtige band te horen, met tenorsaxofonist **Erwin Vann**, bassist **Nicolas Thys** en de Amerikaanse superdrummer **Billy Hart**.

“Met Erwin Vann had ik al zo vaak samengespeeld”, vertelt Peter Hertmans. “Ik vind hem echt een uitzonderlijke muzikant. Ook al om wat hij uitstraalt. Als je een concert van hem meemaakt is het net alsof je in zijn aura wordt opgenomen, en dat doet echt deugd. Ik ben gewoon op hem toegestapt met de mededeling dat ik wel eens iets met hem wilde doen. Dat bleek wederzijds. Het klassiek scenario is dan dat je in Brussel in een studio duikt. Maar we wilden het wat spannender maken. Daarom zijn we met ons tweetjes naar New York getrokken om daar ter plekke onze nieuwe cd op te nemen.”

Heeft de sfeer van New York mee de muziek bepaald?

Hertmans: Absoluut, dat was ook de bedoeling. Het was zo bijzonder om in New York aan te komen en rond te wandelen. Ik verbleef thuis bij Nicolas Thys, in zijn appartement in Harlem. Daar heb ik een dag na onze aankomst *Nic's place* geschreven, het openingsnummer van de cd. Ik kon nauwelijks slapen, van de jetlag, maar ook van pure opwindning. De dag na onze aankomst repeteerden we al ons materiaal. Dan volgde een optreden in een club, en daarna hadden we vier dagen opnames, in een klein studiootje, Acoustic Recording, dat Michael Brorby in de kelder van zijn appartement in Brooklyn heeft ingericht. Het was gewoon een perfecte week. Erwin en ik leefden op een wolkje, en dat hoor je ook op de plaat.

Peter Hertmans:

“Emotioneel en intellectueel geraakt worden door de muziek, is de drijfveer voor mijn schrijven en spelen.”

Drummer Billy Hart was ook al te horen op je cd 'Waiting' uit '92. Welke rol speelt hij bij jullie?

Hertmans: Hij beschouwt zichzelf echt als een groepslid. Na twee optredens vertelde hij mij dat het voor hem helemaal anders voelde dan die vele projecten waaraan hij gewoon als sideman meewerkt. Vanaf dat moment is onze muziek gaan groeien. Je hoort het aan zijn spel hoe begaan hij is met onze groep. Ik ken Billy Hart al sinds '92. Hij speelde in Luik met Judy Niemack, en na dat concert heb ik hem aangesproken. Bel mij maar, zei hij. Dat heb ik dus gedaan.

Op een aantal nummers gebruik je veel distortion op je gitaar. Het geeft de muziek meteen een stevig rockgevoel. Of vind je dat negatief?

Hertmans: Helemaal niet. Ik probeer uit verschillende muziekgenres iets mee te pikken: rock, inderdaad, maar ook Indische muziek, klassiek, van zoveel mogelijk eigenlijk. Voor mij is jazz de nieuwe wereldmuziek.

Peter Hertmans

(foto: © Jos Knaepen)

Wat men vroeger bestempelde als wereldmuziek was gewoon de stijl van een bepaald land of bepaalde cultuur, die wat hipper was gemaakt, wat opgepoetst, maar meer ook niet. Een doodlopend straatje. Jazzmuzikanten zijn door zelfstudie, door hun vermogen tot improviseren in staat om verschillende culturen in zich op te nemen en dat te verwerken in hun muziek. Moderne jazz is de nieuwe wereldmuziek geworden.

Als je distortion gebruikt, doet je klank wat aan John Abercrombie denken.

Hertmans: Ik ben zeker door hem beïnvloed. Ik ken hem ook persoonlijk. Met de eerste versie van zijn Gateway-trio (met drummer **Jack DeJohnette** en bassist **Dave Holland**) klonk hij in de jaren zeventig ook heel erg rock. Abercrombie is zeker een invloed. Maar er zijn er nog zoveel meer. **Bill Frisell** zit in mijn hoofd en in mijn oren. Ik heb een grenzeloos respect voor al die meesterlijke gitaristen. **John McLaughlin** heeft het gitaarspelen in de jaren zeventig veranderd. Later was er **Pat Metheny**, vandaag is vooral **John Scofield** alomtegenwoordig.

Maar uiteindelijk heb je toch een eigen, herkenbare klank opgebouwd. Geen geringe prestatie.

Hertmans: Dat is het resultaat van zeer veel nadenken, luisteren en vooral oefenen. Ik analyseer graag wat ik hoor. Mocht ik stoppen met naar nieuwe muziek te luisteren, zou ik stilvallen als muzikant. Emotioneel en intellectueel geraakt worden door de muziek, is de motor die me gaande houdt, de drijfveer voor mijn schrijven en spelen. De jongste tijd bestudeerde ik bijvoorbeeld de composities van pianist **Richie Beirach**. Of van **Bill Frisell**: zijn platen opleggen, en dan op mijn gitaar mee volgen. Dat geeft veel inspiratie. Ja, je kan die typische klank van Frisell nabootsen. Maar dat is niet de bedoeling natuurlijk. Voor 80 procent zit die Frisell-klank in zijn vingers, voor 20 procent in allerlei effecten. De elektrische gitaar is vandaag een combinatie van gitaar, effecten en versterker: die drie elementen bepalen samen één instrument.

Je hoeft niet van je muziek te leven, want je komt aan de kost als lesgever op het Brussels Conservatorium en op het jazzdepartement van het Lemmensinstituut in Leuven. Nooit de bedoeling gehad beroepsmuzikant te worden?

Hertmans: Misschien vroeger wel, maar dan had ik het anders moeten aanpakken. Dan moet je echt wel een strategie ontwikkelen, en dat heb ik nooit gedaan. Ik ben 45 en beseft dat ik het anders had moeten aanpakken als ik echt van mijn

(foto: © Jos Knaepen)

Peter Hertmans

Peter Hertmans:

“Ik analyseer graag wat ik hoor.”

muziek had willen leven. Je moet niet alleen goed zijn, je moet jezelf ook kunnen verkopen. **Robin Verheyen** en **Jef Neve** zijn daar keihard mee bezig. Ze hebben groot gelijk. Je moet echt wel een onwrikbaar geloof hebben in jezelf, om alle teleurstellingen te kunnen verwerken en te blijven zeggen: ik kom er wel. Vlamingen hebben nogal de neiging snel het hoofd te laten hangen. Je moet echt loskomen van het Vlaamse sfeertje hier. Als je hier durft zeggen dat je een muzikant bent van internationaal niveau, krijg je smalende reacties.

Is dat de jongste jaren niet fel verbeterd?

Hertmans: Misschien wel. Toen ik pas begon, heb ik nog mensen in lachen weten uitbarsten toen ik hen vertelde dat ik graag in het buitenland aan de slag zou gaan. Ook vandaag moet je nog altijd ongeloflijke moed hebben om twee, drie uur per dag aan je computer en telefoon te zitten om jezelf te verkopen, om iets aan te bieden dat *flashy* is. De muziek moet goed zijn, uiteraard, maar het moet ook mooi verpakt zijn. Ik veroordeel dat helemaal niet. Onze bassist Nic Thys is erin geslaagd: hij leeft van zijn muziek in New York, heeft er nu zelfs een appartement gekocht. Ja-loers ben ik niet: ik leid mijn eigen leven.

Jouw broer is schrijver Stefan Hertmans. Is hij een bron van inspiratie voor jou?

Hertmans: Zeker. Zijn manier van denken, zijn blik op de wereld: het heeft een enorme invloed gehad op mij. Hij is vooral een kunstfreak, gepassioneerd door schilderkunst, theater, opera, jazz, rock, noem maar op. Ik ben ook wel een kunstfreak. Kleuren en vormen beïnvloeden mij enorm.

Door naar muziek te luisteren, een boek te lezen of een schilderij te bekijken leer je de manier kennen waarop die kunstenaar naar de wereld kijkt. Dat is zelfs een sublieme vorm van therapie. De hele wereld heeft er nood aan. Wat wij doen, is onontbeerlijk in de wereld. Billy Hart zei me ooit: *“I truly believe that the world would not exist without music”*. Ik denk dat hij gelijk heeft.

‘Stone Sculpture’ van Peter Hertmans is uit op Mognumusic.

NAMES & NUMBERS

DISCOGRAPHICAL PUBLICATIONS

Reine Claudestraat 15 · NL-1326 JC Almere · The Netherlands
Tel: +31 (0)36 -5450114 · E-mail: gehojazz@planet.nl

Lars Gullin – A Discography

COMPILED BY PÄR RITTSEL

This book presents a complete survey of all the recordings of the great Swedish baritone saxophonist and composer from his debut with the Arthur Österwall Sextet in 1949 to his final recording of his Aeros Aromatica Suite in 1976.

Also includes a biography and photographs of the artist.

The work is thoroughly indexed with an alphabetical list of issued recordings (in all formats), and musicians and song title indexes.

Wirobound, v+119 pages, size 14.5×21 cm.

€ 27.50, plus tax, postage and handling.

Visa and MasterCard accepted, also payment through PayPal (recipient is gehojazz@planet.nl).

We also have available discographies of Charlie Parker, Lester Young, Clifford Brown, Helen Merrill and Teddy Edwards

BLINDFOLD TEST

Jef Neve

Druk, druk. Jef Neve heeft het druk. 7 november werd de nieuwe cd van het Jef Neve Trio, 'Nobody is Illegal', voorgesteld in de Brusselse AB. Tussen alle interviews en plichtplegingen door, nodigden we hem uit om gewoon rustig wat plaatjes te komen beluisteren. "Een blindfold test? Maar ik ken erg weinig van jazz, hoor!"

Earl Hines

Prelude To A Kiss (uit 'Plays Duke Ellington', New World, 1974/1997). Hines, piano.

Dat klinkt als iets uit de jaren veertig. Het doet me heel erg denken aan Art Tatum. Je hoort die typische loopjes in de rechterhand, maar het is net niet virtuoos genoeg in de linkerhand om echt Tatum te zijn. Het is harmonisch wel allemaal erg knap, met veel gebruik van *block chords*.

We hebben dit soort pianospel moeten bestuderen tijdens onze opleiding, maar ik heb daar voor de rest erg weinig affiniteit mee.

(we vertellen het hem)

Earl Hines? Dat had ik nooit gedacht. Je hoort hier wel veel traditie in. Hij flirt met de virtuositeit, maar het klinkt ook een beetje ruw. Het is niet gepolijst van begin tot einde. Daarom deed het me ook wat aan Monk denken.

Gezellige achtergrondmuziek, maar niet iets wat me onmiddellijk erg aanspreekt.

Keith Jarrett

My Song (uit 'The Carnegie Hall Concert', ECM Records, 2006) Jarrett, piano.

(na vijf seconden) Volgens mij is dit die

overbekende plaat die iedereen wel in zijn platenkast heeft staan. Ik heb ze ook, maar ik heb ze nog nooit opgezet.

Is het 'The Köln Concert' van Keith Jarrett? Ach, dat is die allernieuwste cd? Die ligt ook al bij me thuis, een cadeautje van Universal. Ik heb wel nog niet de kans gehad ze te beluisteren. Ik zat er in ieder geval wel dichtbij. Jarrett heeft zo'n herkenbare sound. Het moet iets te maken hebben met de manier waarop die opnames zijn gemaakt. Volgens mij werkt hij al jaren samen met dezelfde klankingenieur. Die slaagt er telkens weer in zijn Steinways op dezelfde manier te doen klinken. Hij heeft een magische sound en een waanzinnig mooie balans tussen linker- en rechterhand. Zijn frasering, de manier waarop hij zijn melodieën construeert, is ongelooflijk inventief.

Keith Jarrett lijkt de inspiratie op een heel intuïtieve manier op zich af te laten komen. Alles wat hij speelt, heeft een doel. Niks klinkt gratuit.

Ik kan me inbeelden dat elk concert van hem ook anders is. Ik heb het gevoel dat hij op een podium komt en begint te spelen zoals het op hem afkomt. Dat maakt hem uniek. Prachtig is dit.

Stefano Bollani

On a Theme by Sergey Prokofiev (uit 'Piano Solo', ECM Records, 2006) Bollani, piano.

Dit lijkt me opnieuw een heel erg recente opname. De manier waarop de muziek wordt gekleurd, waarop de melodieën worden gefraseerd, dat hoorde pakweg tien jaar geleden niet. Erg mooie, rijke akkoorden. Mooi toucher. Het lijkt bijna een klassieke compositie?

(we vertellen het hem) Is dit Stefano Bollani?

Dat zou ik hem niet nageven. Ik heb onlangs een concert van hem gezien in het Flagey en toen speelde hij ook een compositie van Prokofiev. Een fantastische pianist, die Bollani. Erg allround en toch oorspronkelijk. Dit is echt heel erg mooi. Deze plaat ga ik me onmiddellijk kopen!

Brad Mehldau, Pat Metheny

Unrequited (uit 'Metheny/Mehldau', Nonesuch, 2006)

(Zingt onmiddellijk mee). Ha, Brad Mehldau! Luister hoe hij op bepaalde momenten één enkele noot kan aanhouden, dat is zo typisch Mehldau. En die gebroken stemvoering in de linkerhand is ook erg herkenbaar.

Ik heb al uren, dagen naar Brad Mehldau geluisterd. De manier waarop hij met composities omgaat, is heel erg verrassend en open. Hij is opnieuw zo'n muzikant die erg op de inspiratie van het moment lijkt af te gaan. Hij slaagt erin een compositie helemaal binnenstebuiten te keren zodat je op den duur geen vorm meer herkent. Of hij verandert totaal de kleur van akkoorden zodat het lijkt of je in een ander muziekstuk terecht komt. En toch blijft hij daarin de grondnoot van het oorspronkelijke akkoord respecteren, maar gebruikt die bijvoorbeeld als terts van een nieuw akkoord. Daardoor creëert hij een totaal nieuwe harmonische structuur op wat er al is.

Ik vind Mehldau een erg boeiende pianist. Hij inspireert me enorm. Maar ik vrees dat ik misschien al wat te veel naar Mehldau heb geluisterd.

(foto: © Jos Knaeuper)

Jef Neve

Fabian Fiorini

Raga Hansa Dhwani (uit 'Doab', Home Records, 2005) Fiorini, piano; Suman Sarkar, tablas; Fabian Beghin, bansuri.

Dit is interessant. Ik ken geen jazzpianisten die ooit al iets met tablas hebben opgenomen. Is het Nathalie Loriers?

(*we vertellen het*) Fabian Fiorini? Ik wist niet dat hij zoiets had gedaan. Erg mooi hoe ontwapenend een simpele melodie kan zijn. En als de ritmiek daaronder interessant is, is het helemaal prachtig. Er wordt hier ook, zoals in de traditionele muziek, over een raga gespeeld. Alles blijft in dezelfde modus, er wordt slechts één akkoord gespeeld. Toch blijft het boeiend en mooi.

Ik heb me onlangs nog die cd van Shakti met John McLaughlin gekocht. Daar staan zulke fantastische solo's op tablas op. Dan kan ik het niet laten daar wat op te studeren en het uit te schrijven. Maar die Indische muziek gebruikt een taal die zo ver van ons staat dat het je jaren zou kosten om die echt te doorgronden. Toch weet ik dat al die invloeden ooit wel eens zullen binnensijpelen in mijn muziek.

Eldar Djangirov

Sweet Georgia Brown (uit 'Eldar', Sony Classical, 2005) Djangirov, piano; John Patitucci, bas; Todd Strait, drums.

Dit is Oscar Peterson op speed! Het is technisch onwaarschijnlijk knap, maar het zegt me niks. Dit hoort echt thuis op de kermis. Alles wat deze pianist speelt, zijn gewoon trucs. Er gebeurt ook totaal niks in de ritmesectie. Die zijn gewoon op begeleiden aangewezen. Die pianist lijkt ze gewoon niet nodig te hebben. Wie is dit? Djangirov? Is dat niet dat onwaarschijnlijk jonge wonderkind uit Oost-Europa? Daar heb ik wel al eens over horen vertellen. Het is misschien normaal dat hij op zijn achttiende nog dit soort muziek maakt. Wat spierballen rollen. Het wordt tijd dat hij eens een goed emotioneel trauma opdoet om ook muzikaal wat maturiteit te kweken. Voorlopig klasseren, die handel!

Bill Charlap

Blue Skies (uit 'Written in the Stars', Somethin' Else Records, Blue Note Records, 2000)

Dit klinkt erg klassiek. Mooi contrapuntisch arrangement. Als die pianist er straks iets van Bach tussenspeelt, denk ik dat het

Jacques Loussier is. Maar daarvoor swingt het misschien wat te lekker? Er zitten ook wat te veel beboplijntjes in. Deze muziek klinkt alsof ze in de jaren vijftig werd gespeeld, maar de opnamesound is dan weer erg nieuw. Het lijkt wel een reis in de tijd. Erg gek. Weinig verrassend, maar wel mooi en sober gespeeld. Niet echt muziek voor de toekomst. Weinig op aan te merken, maar ook niet veel te beleven.

Bill Evans

My Man's Gone Now (uit 'Sunday at the Village Vanguard', Riverside Records, 1961)

Dit was het eerste plaatje van Bill Evans dat ik me kocht. Van deze plaat heb ik *Gloria's Step* en *Solar* nog volledig uitgeschreven. Tijdens mijn studies heb ik een jaar lang bijna naar niks anders geluisterd. Dan kreeg ik te horen dat ik wat te veel Bill Evans begon na te doen. Maar het was wel erg interessant om eens volledig in iemands wereld te kruipen. Harmonisch erg rijk pianospel. Prachtige kamermuziek-jazz is dit. En hier speelt Evans nog met de fantastische Scott LaFaro, de eerste die echt contrapuntisch de interactie aanging met de pianist. Héél mooi. Hier kan geen enkele pianist rond, volgens mij. Zijn invloed blijf je nog steeds overal horen.

JAZZ IN DE WARANDE

ZONDAG 10/12/2006 - 20.15 UUR
**ALEXI TUOMARILLA
QUARTET**

ZATERDAG 10/03/2007 - 20.15 UUR
REGGIE WASHINGTON

ZATERDAG 27/01/2007 - 20.15 UUR
NARCISSUS QUARTET

ZONDAG 04/02/2007 - 20.15 UUR
BOJAN Z

ZATERDAG 14/04/2007 - 20.15 UUR
**ROBIN VERHEYEN
INTERNATIONAL
QUARTET**

VANAF 5 VOORSTELLINGEN KAN U EEN
ABONNEMENT BESTELLEN.
TICKETS EN INFO: 014 41 69 91.

**DE WARANDE
TURNHOUT**
.....
www.warande.be

Jazz Hoeilaart 2006

Jazz Hoeilaart mag opnieuw terugblikken op een geslaagd concours. Uit **65 kandidaten** van **22 landen** werden **6 finalisten** geselecteerd door een vakjury.

De 28ste editie die op vrijdag 22 en zaterdag 23 september in GC De Bosuil in Jezus-Eik plaatsvond, liet de zes kandidaten voor een aandachtig publiek en uiteraard voor een internationale jury bewijzen wat ze in hun mars hadden. **Duet** — een duo van piano en bas uit Israël — behaalde de eerste prijs. Tweede werd het **Magnus Mehl Quintet** uit Duitsland; het Vlaamse **Steven Delannoye Trio** werd verdienstelijk derde.

Het duo **Haggai Cohen** (bas) en **Omer Klein** (p) vormen Duet. Zij zullen worden uitgenodigd om in juli 2007 op te treden op het Getxo-Jazz-Festival in Spanje, in september 2007 in aanloop naar de volgende Jazz Hoeilaart concerten te geven op verschillende podia in België en in oktober deel te nemen aan het Jazz Maastricht Festival (Nederland). Verder zal de prijs **Ellas Gistelincx** uitgereikt worden tijdens Jazz Middelheim.

Info zie www.jazzmozaiek.be.

Commentaar van de internationale jury: "The Duet added a remarkable stylistic maturity to a rich and balanced sound register. The pianist exposed a clear and open sound, and the bass

player supported him as an equal partner. We heard a team with an interesting interaction. They put new life into Jewish folk songs and mould it into a timeless story that perfectly fits the definition of jazz as universal language. They match a romantic idiom with a

flavour of humour."

Van deze wedstrijd werden opnamen gemaakt, die zoals gewoonlijk op cd zullen worden uitgebracht.

Luc De Baets

BLUE NOTE RECORDS FESTIVAL

zoekt jong talent

Jef Neve, Tom Callens, Isolde Lasoen, Carlo Nardoza, Mattias Van de Wiele, Robin Verheyen, François Delporte, Lionel Beuvers... Allemaal muzikanten die deelnamen aan de wedstrijd **Jong Jazztalent Gent**, en uiteindelijk terechtkwamen bij de winnaars.

Jong Jazztalent Gent

De organisatoren van de wedstrijd kozen ervoor om geen geldprijzen te betalen, maar om speelkansen te bieden: een JazzLab-tour, een concert op het Blue Note Records Festival, het slotconcert van Jong Jazztalent Gent en wellicht ook straks in het buitenland.

Jong Jazztalent Gent, een initiatief van Duvel Moortgat, georganiseerd door het Blue Note Records Festival, zoekt elk jaar weer een nieuwe lichterling muzikanten. Uit alle inzendingen worden 8 kandidaten geselecteerd die tijdens de Gentse Feesten, van zondag 15 tot zondag 22 juli zullen optreden in het Duvel Droomschip in het centrum van Gent. Op maandag 23 juli, na het optreden van **aRTET** (de winnaar van dit jaar), wordt de winnaar bekendge-

maakt.

Wie wil deelnemen, stuurt voor 15 maart een demo van minstens 4 nummers, samen met een bio van de groep en de leeftijden van de muzikanten, naar Jong Jazztalent Gent, Abrahamstraat 9, 9000 Gent.

Impuls!

Wedstrijden zijn één ding, maar er zijn ook andere manieren om muzikanten een duwtje in de rug te geven. Het Blue Note Records Festival organiseert tijdens het komende festival onder de naam **Impuls!** cursussen voor jonge en minder jonge muzikanten. Geen muzieklessen, geen workshops, maar sessies over al wat rond het muziek maken hangt: zelfvertrouwen, présence, klank en de onvermijdelijke commerciële en administratieve kant: gage,

contracten, auteursrechten, administratie, dingen waar muzikanten vaak door de bomen het bos niet zien.

En daar wil **Impuls!** iets aan doen. Met cursussen en sessies, gegeven door Belgische en buitenlandse specialisten die al jaren in het vak staan. Geen schoolse lessen, maar interactieve sessies. Geen dure colloquia maar goedkope, laagdrempelige cursussen.

Vanaf midden maart staat alle praktische info over deze cursussen op de website www.bluenoterecordsfestival.com. Als u nu al meer info wil, stuur een mailtje naar info@bluenoterecordsfestival.com.

Brecht Ranschaert

Van jazzrock over bebop

tot mediterrane kleuren

Jazz
Lab
Series

Met **Franco Saint De Bakker** waagt het Mkrum van de Belgische popmuzikanten zich aan jazz. Nu eens met respect voor de traditie, dan weer speels provocerend werpen leden van onder meer Zita Swoon, Novastar en Dead Man Ray zich op het klassieke én avant-garde jazzrepertoire. Dit septet rond gitarist Elko Blijweert brengt eigen composities, herwerkt standards van Charlie Parker en Sun Ra en brengt een onwereldse jazzinterpretatie van New Orders *Blue Monday*. Dit is jazz zoals het anno 2006 mag klinken: avontuurlijk en gedreven. Onder anderen Rudy Trouvé krijgt een gastrolletje met stem en elektronica.

Pianist **Ewout Pierreux** laat zich inspireren door Miles Davis en John Coltrane, dicht bij huis vindt hij voorbeelden in trompettist Bert Joris en drummer Dré Pallemmaerts. Pierreux is een veelgevraagd sideman: je ontmoet hem aan de zijde van Toots Thielemans en in *God-dam! A tribute to Dr. Nina Simone*. In 2005 bracht hij met Joost Zwegers (Novastar) hulde aan Chet Baker. Hoog tijd om hem met zijn eigen trio aan het woord te laten, waarin hij samen met contrabassist Yannick Peeters en

drummer Steven Cassiers streeft naar een moderne, warme en ongecompliceerde sound, geworteld in de bebop.

MusicAzur is het nieuwe project van bezige bij Piry Zurstrassen. Deze groep speelt jazz, maar in hun muziek hoor je ook folk, improvisatie en streepjes roots. Zelf noemen ze het *de la musique azurée*; zonovergoten, sprankelende en vibrerende melodien, sfeervol verwijzend naar de Mediterranée. Zurstrassen nam cd's op met zangeres Barbara Wiernik en de laatste

duo-plaat met de betreurde violist Jean-Pierre Catoul. Voor MusicAzur verzamelde hij een uitgelezen groep jazzmuzikanten om zich heen, waaronder contrabassist Piet Verbist (Jef Neve Trio) en accordeonist Tuur Florizoone (Tricycle).

Cyclophonics. Rechtstreeks muzikaal commentaar bij de koers van de dag

Voor één keer wijkt JazzLab Series af van het principe dat een concert voor een geruisloos publiek moet plaatsvinden. De belangrijkste wedstrijden uit de competitie veldrijden worden op groot scherm live muzikaal begeleid door een geroedeerd jazzensemble met als ploegleider componist-muzikant Johan Derycke.

Mik Torfs

December 06	Franco Saint de Bakker
Januari 07	Ewout Pierreux Trio
Februari 07	MusicAzur
7 en 28 Jan 07	Cyclophonics. Rechtstreeks muzikaal commentaar bij de koers van de dag

Volledige programma op www.jazzlabseries.be

NIEUW DIT VOORJAAR

MUZIEKABONNEMENT MET VOLGENDE KLINKENDE NAMEN

JEF NEVE TRIO (DI 30/01)

RABIH ABOU-KHALIL & JOACHIM KÜHN (ZO 11/03)

AKI TAKASE PLAYS FATS WALLER (WO 25/04)

ANOUAR BRAHEM MET LE VOYAGE DE SAHAR (DO 10/05)

... TEGEN EEN VOORDELIGE PRIJS: € 40 / 35 (-26 / 60+ / ANDERSVALIDEN)

... OOK TE ZIEN IN VOORUIT DIT VOORJAAR:

COURVOISIER (PIANO), COURTOIS (CELLO) & ESKELIN (SAX) (DI 23/01)

MARC RIBOT – CERAMIC DOGS (ZO 04/03)

NATHALIE LORIERIS (PIANO), KARIM BAGGILI (OUD), FABIEN FIORINI (PIANO) & JAN RZEWSKI (SAX) (DO 10/05)

INFO & TICKETS: T. 09 267 28 28 – WWW.VOORUIT.BE

DeMorgen
eet open goed belevt me

RADIO 1

canvas

P&M

HET SEIZOEN 2006-2007 IS MOGELIJK GEMAAKT MET DE STEUN VAN:
VLAAMSE REGERING PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, STAD GENT

Cd *versus* internet

Opgenomen muziek dient te worden verkocht. Het business model van vandaag kan blijkbaar steeds minder zonder internet, zodanig dat het klassieke distributiemodel op de helling komt te staan. Ook het Apple fenomeen iTunes heeft blijkbaar wat los geweekt. De verkoopcijfers doorheen alle genres lopen in de honderden miljoenen. Vandaag de dag zijn er zelfs meerdere kapers op de kust, die een graantje trachten mee te pikken van dit fenomeen. Het aanbod van jazz is nog vrij beperkt, maar groeit zienderogen.

Heeft de platenmaatschappij nog bestaansrecht?

Erno Elsinga – jazzenzo.nl

Zat de muziekindustrie enige tijd geleden - vanwege de digitalisering van de geluidrager - nog flink in het slop, met behulp van internet is zij een geheel nieuwe en lucratieve richting ingeslagen. Vreemd genoeg waren het niet de platenmaatschappijen die voorop liepen in deze nieuwe ontwikkeling. Zij bleven volharden in het op voorhand zinloos beveiligen van hun cd-koopwaar teneinde het illegaal kopiëren van muziek en het illegaal downloaden daarvan tegen te gaan. Door veel tijd en energie te steken in het ontwikkelen van software die dat mogelijk moest maken - maar jammerlijk faalde - misten zij de slag om de toekomst. Door zich stroef op te stellen tegenover de legalisering van downloads verloren zij het initiatief.

Andere aanbieders dan platenmaatschappijen speelden wel in op de moderne wensen van de consument. iTunes Music Store, inmiddels omgedoopt tot iTunes Store en eigendom van computerfabrikant Apple, verkocht tot nu toe

1,5 miljard nummers aan 50 miljoen klanten. Dat is 80 procent van de online muziekhandel. In Groot-Brittannië is iTunes zo groot dat de verkopen meetellen in de hitparades. Binnenkort krijgt iTunes gezelschap van aanbieders zoals Myspace, Microsoft (onder de naam Zune Marketplace) en, jawel, Talpa, dat samen gaat werken met Sony BMG Entertainment onder de naam 8ball Music.

Onbekend talent

Uitgangspunt van Myspace en Talpa is dat het een platform wil zijn voor 'de onbekende muzikant'. Zonder tussenkomst van de platenmaatschappij wordt het voor de muzikant mogelijk, zonder noemenswaardige marketinginvesteringen, wereldwijd zijn / haar muziek aan de man te brengen. Het neemt feitelijk de rol van platenmaatschappij én distributeur op zich. Myspace, een populaire netwerksite met ruim 110 miljoen gebruikers, gaat muziek verkopen van ruim 3 miljoen 'onbekende' bands. Talpa ontvouwde zijn plannen. Het mediabedrijf heeft de voormalige EMI-medewerkers Tony van de Berkt en Robin van Beek in dienst genomen om de plannen te concretiseren. 'De markt ligt vooral open voor jong talent' prediken zij. En daarin hebben zij groot gelijk. Laat

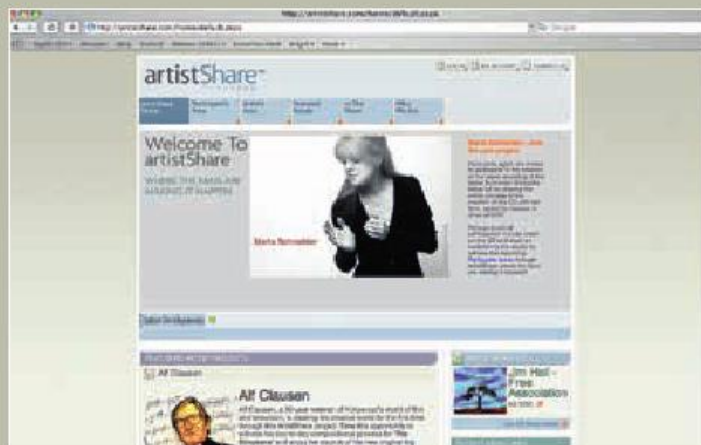
de digitale exploitatie van nieuw talent maar over aan de computer- en mediajongens.

Kritiek versus angst

Grote concerns lopen vaak achter ontwikkelingen aan. Zij zijn niet meer de bedenker van een origineel idee, maar kopen het op. Daarmee schakelen ze de concurrent uit of blijven (meestal tijdelijk) een concurrent een tijdje voor. Totdat er weer iets nieuws opborrelt waarop ze geen antwoord hebben. Zodoende proberen zij de markt te beheersen.

Kritiek versus angst voor grote mediabedrijven die nu ook roeren in de muziekwereld. Talpa is eigendom van John de Mol. Myspace is in handen van Robert Murdoch, een Australische mediamagnaat die een relatief groot gedeelte van de Amerikaanse mediamaakt beheerst. Passie voor muziek speelt in beide gevallen geen rol. Marketingstrategieën daarentegen des te meer.

Apples' iTunes biedt naast muziek nu ook populaire televisieseries aan. De eerste stap naar het aanbieden van speelfilms is al gemaakt. Daarmee verandert de computerfabrikant in een mediabedrijf, zo liet directeur Steve Jobs afgelopen 15 september voor een verbouwe-

reerde zaal vol Apple-adepten weten.

Angst is er nog meer. Door gebruik te maken van internettoepassingen is het voor de uitgever mogelijk de bezoeker 'te volgen' en 'te sturen' declameren critici. Alle (gratis) Myspacepagina's van gebruikers zijn rijkelijk voorzien van reclame. Appeltje eitje voor mediamaagnaten die de bezoeker in een commercieel stramien duwt. Talpa bijvoorbeeld zal ongetwijfeld van de gelegenheid gebruik maken om het kijk- en koopgedrag van de bezoekers te inventariseren en los te laten op het noodlijdende televisiekanaal. Nou en? Maar eenheidsworst dreigt, natuurlijk.

De muzikant en de luisteraar

Aan de andere kant betekenen de recente ontwikkelingen voor de muzikant en de luisteraar voornamelijk goed nieuws. De muzikant kan desgewenst elke opname of concert die zijn goedkeuring verdient wereldwijd verkopen. De luisteraar hoeft niet meer tevergeefs op zoek ('tip van een kennis uit het buitenland') naar opnamen van die ene talentvolle trompettist aan de overkant van de plas die lokaal de hemel in geprezen wordt, maar waarvan geen cd in eigen land verkrijgbaar is.

Belangrijkste facet voor de muzikant is dat zijn muziek door een groter publiek gehoord wordt wat zou moeten resulteren in naamsbekendheid en, uiteindelijk, optredens. Rest enkel de vraag hoe de muziek onder de aandacht te brengen.

Dan de verdeling van de centen. Gewoonlijk kost een download tussen de 20 cent en 1 dollar / euro per nummer. De muzikant houdt daar doorgaans meer dan de helft aan over. Geen gekke deal als je bedenkt dat de afzetmarkt goedkoop en in een handomdraai uitgebreid wordt van nationaal tot wereldwijd.

Het einde van de cd?

Natuurlijk is de rol van de platenmaatschappij niet uitgespeeld. Blue Note, Challenge, Verve, Criss Cross, het zijn labels met uitstraling waar elke muzikant zijn naam graag aan verbindt. Maar het geeft te denken dat Blue Note in de afgelopen vijf jaar slechts één pianist contracteerde, Robert Glasper, terwijl er zo tien betere te vinden zijn zonder platendeal.

De cd als belangrijkste geluidsdrager heeft zijn langste tijd gehad. De nieuwe ontwikkelingen zijn onomkeerbaar, hebben een hoge handelingsnelheid en zijn bovendien kostenbesparend. Dat platenmaatschappijen niet zelf als eerste de digitale downloadmarkt exploiteerden is een raadsel en getuigt van een gebrek aan inzicht.

Critici die wijzen op het gevaar dat de muziek-industrie uiteindelijk in handen valt van de media hebben een punt, maar een dat niet stand houdt. Het staat de muzikant vrij via zijn website de verkoop te reguleren. Bezoek ter illustratie de in dat opzicht fantastische website van Ricky Lee Jones (rickyleejones.com): veel van haar muziek is uitsluitend via haar website te koop. Het staat bovendien de ondernemer vrij een website te starten waarop hij muziek aanbiedt. Kijk bijvoorbeeld naar de downloadshop van

Legal Download op de website van Jazzenzo.

De rol van de platenmaatschappij is niet uitgespeeld maar heeft wel ingeboet aan machtspositie. Door alle ontwikkelingen is de muzikant minder afhankelijk geworden van de inspanningen van zijn label op het gebied van distributie en promotie. De onafhankelijke muzikant kan zijn distributie en publiciteit voortaan zelf regelen en zijn muziek mondiaal slijten. Kwestie van handigheid.

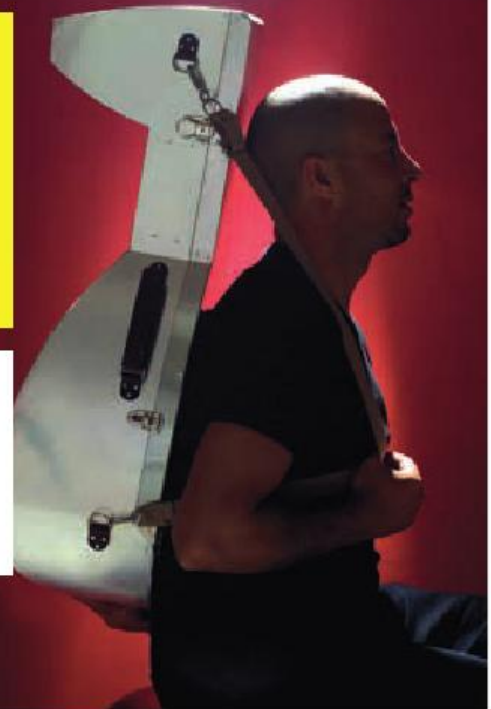
Advertentie

19/01/2007
DHAIFER YOUSSEF
in concert

VERBAZINGWEKKENDE STEM
EN ÜD – ELECTRIC SUFI

BELGICA THEATER
KERKSTRAAT 24
9200 Dendermonde
tickets en info: 052-20 26 26
www.ccbelgica.be
info@ccbelgica.be

FOTO: JESSICA CHANEY EN VINCENT KNAPP

27th Jazz Hoeilaart Intern'l Contest - Belgium 2005

LIVE CD VAN HET 27th JAZZ HOEILAART INTERN'L CONTEST

(Her)beleef de concerten van jonge talentvolle muzikanten
Triosence, Le Monde de Kota, Daniëlle Pozzovio & Robi Botos Trio.

Prijs: € 10
+ € 2,50 portkosten binnenland/
+ € 6,00 buitenland EU

Bestel:
T +32 2 532 38 90 - F +32 2 452 34 94
info@muzmoz.be
betaling via overschrijving:
734 0064446 47
(buitenland: IBAN: BE22 7340 0644 4647
- BIC: KREDBEBB)

REACTIES OP

Cd *versus* internet

Wij vroegen enkele platenmaatschappijen om een reactie op het artikel van Erno Elsinga. Hier het antwoord van twee 'majors'.

Erwin Goegebeur, Directeur EMI Belgium

Voor een platenmaatschappij verandert er niets: wij investeren in nieuw en oud talent en produceren hun muziek die we vervolgens uitgeven. Wat er wel verandert: de consument gaat niet altijd meer naar de winkel, maar gaat al dan niet gratis downloaden via het net en dus verandert de manier waarop de platenmaatschappij haar muziek "distribueert". Wat er ook verandert: de consument haalt zijn info niet langer uitsluitend uit de traditionele media, maar via internet. De platenmaatschappij zal in haar marketingplan bij het uitgeven van haar producties rekening moeten houden met de gewijzigde mediasituatie. *Dus wie wordt er misschien ooit overbodig: traditionele distributiekanaalen zoals winkels en traditionele media.* Het spreekt vanzelf dat het illegale distributiekanaal en de nieuwe media de platenmaatschappijen onder druk zetten en dat we ons moeten aanpassen aan de nieuwe situatie.

Lut Behiels, Marketing Director Classics & Jazz, Universal Music

Het artikel van Erno Elsinga stelt de zaken alvast duidelijk. Voor de huidige distributiekanaalen verandert er echter voorlopig niets. De platenmaatschappijen spelen hun rol en het aanbod is er nog steeds. Er is duidelijk een malaise geweest, en die is nog niet voorbij, maar er is licht aan het einde van de tunnel. Er is een grondige mentaliteitswijziging, en ik spreek dan wel uit mijn ervaring bij Universal Music. Toen iTunes opkwam is Universal trouwens een van de eersten geweest, die een deal gemaakt heeft, waarmee vooral, wat de jazz betreft, werk uit de Verve-catalogoog beschikbaar werd gesteld voor de Music store van Apple. Het ging hem in eerste instantie om titels die niet meer in de kleinhandel beschikbaar waren, de zogenaamde Verve Vault.

Zijn iTunes en andere internetwinkels een concurrent of een medestander?

Behiels: iTunes is geen concurrent, het is een klant! De iPod spelers zijn een rage, maar je mag niet vergeten dat die spelers overwegend gebruikt worden om een selectie te maken uit de eigen discotheek. De verkoop van de fysieke drager is nog steeds belangrijker dan deze

van de digitale drager. Maar iTunes is belangrijk voor ons, omdat er daardoor een stuk promotie gebeurt voor ons product. Wij hebben nu bijvoorbeeld **Jef Neve** onder contract. Wel, als binnenkort de nieuwe Jef Neve op de pan-Europese store van iTunes verschijnt, dan is dat een onwaarschijnlijke promotie. Daar komen vele mensen voor het eerst in contact met die artiest en gaan die, na geproefd te hebben, misschien naar de platenzaak om het fysieke product te kopen. Wat Erno Elsinga daarover heeft geschreven, klopt, alleen zijn we al langer op de kar gesprongen van deze nieuwe ontwikkelingen. Het is alsof dat pas gisteren is gebeurd. Er is inderdaad aanvankelijk een (foute) zelfverdediging geweest om de illegale downloads af te blokken, maar dan heeft men initiatieven ontwikkeld om op legale manier ons repertoire aan te bieden en te verkopen.

De exploitatie van nieuw talent echter zo maar overlaten aan internet- en de mediajongens, dat is wat anders. Laat de digitale media hun rol spelen, die van de platenmaatschappijen is zeker nog niet uitgespeeld, ook niet wat het ontdekken en promoten van nieuw talent betreft.

Zit de crisis in de gehele handel of hangt dit af van het genre?

Behiels: Nee, het is vrij algemeen. Er is een prijzenslag bezig. Maar we kunnen ook andere troeven uitspelen. Het uitbrengen van titels met een meerwaarde, zoals beter verzorgde uitgaven, goed gedocumenteerd, mooie digipacks, boxen met extra materiaal. Zo'n product kan ook een hebbing zijn of een mooi cadeau. Belangrijk is dat er nog steeds gespecialiseerde handelszaken zijn, die niet alleen een distributiepunt zijn maar ook fungeren als medium en de koper bijstaan met raad en daad. Iemand die zijn waar met kennis van zaken verkoopt, zal het ook commercieel goed doen.

Houdt de veelheid van heruitgaven de liefhebber niet weg van de nieuwe releases? Je kan je geld maar één keer uitgeven?

Behiels: In zekere zin heb je gelijk, maar het één voedt ook het ander. We spitsen onze promotie en onze verkoop helemaal toe op het nieuwe product. Dat krijgt voorrang. Dat is het fundamentele wat een platenmaatschappij

moet doen, het ontwikkelen van nieuw talent. Hoe kunnen we ooit voldoende van Jef Neve verkopen, als we er niet aan werken? De media moeten er echter ook in geloven.

Met Jef Neve is het de eerste keer dat Universal Belgium investeert in jazztalent van bij ons. Is het de bedoeling dat dit album ook in het buitenland wordt gepromoot?

Behiels: Uiteraard, men is hier nu volop mee bezig, maar je moet realistisch zijn. Bijvoorbeeld in Wallonië moet Jef nog meer bekendheid krijgen. We zijn al bezig op Europese schaal en de eerste reacties zijn positief. Het is echter nog te vroeg daar iets over te vertellen. Alles moet zijn tijd krijgen. In januari zullen we daar een communiqué over verspreiden. ▶

Luc De Baets

Advertentie

Jazzenzo
www.jazzenzo.nl

concert- en cd-recensies interviews opinie
downloadshop reisverslag agenda
audio en video concertfotografie bladmuziek
nieuws

HEVOS

De nieuwe standaard voor bassisten

www.hevos.nl
info@hevos.nl

JAZZ-mozaïekjes

Op 7 oktober werd in een ruimte boven **The Sounds**, rue de la Tulipe, 28 in Brussel het **European Music House** geopend. Het is een plaats waar jazz en wereldmuziek bij middel van muziek, video en informatie wordt gepromoot.

Het **Saxkartel**, nog deze zomer winnaar van *Le Tremplin du Jazz in Avignon*, laat weten dat Tom van Dyck (leader), Sara Meijer en Kurt Van Herck er Frank Vaganée als collega bij krijgen. Hij vervangt er Robin Verheyen die ondertussen naar New York is uitgeweken.

Toots Thielemans is sinds begin oktober op rust gesteld door zijn dokter. In tegenstelling met sommige geruchten is de man gewoon oververmoeid van het vele toeren en zal hij binnen afzienbare tijd zijn activiteiten terug opnemen.

The Tuesday Night Orchestra herbergt heel wat gevestigd en nieuw talent met op sax: Bruno Vansina, Steven Delannoye, Wietse Meys, Andy Declercq en Tom Van Dyck, op trombone: Frederik Heirman, Ben Fleerackers, Peter Delannoye, Bart de Lausnay, op trompet: Yves Fernandez-Solino, Tim Dejonghe, Glenn Magerman en Joachim Van Hoecke, piano: Ewout Pierreux, gitaar: Hans van Oost, bas: Wouter Berlaen, en drums Toon Van Dionant. Vaste standplaats is de eerste dinsdag van de maand in *The Sounds*, maar stilaan vinden we de band ook terug op andere podia in het land. Op het repertoire werk en arrangementen van o.a. Bert Joris, Wietse Meys, Sammy Nestico, Thad Jones, Bob Mintzer. De bigband traditie leeft.

Ruim drie jaar terug had het **Brussels Jazz Orchestra** David Liebman te gast op Jazz Middelheim 2003. Dit project was toen de festivalafsluiter en één van de meest memorabele BJO passages op dit festival. Vandaar dat het BJO in november Liebman uitnodigde voor enkele concerten. David had heel wat nieuw materiaal bij en opperde dat BJO dat maar snel op CD moest uitbrengen! De VRT-Klara heeft liveopnamen gemaakt.

(foto: © Jos Knaepen)

Nico Schepers

BJO trompettist **Nico Schepers** heeft in het orkest van Maria Schneider trompettiste Ingrid Jensen vervangen voor het concert dat het Maria Schneider Orchestra in GH Luxemburg bracht op 9 december 2006. Meer concertdetails vind je op www.mariaschneider.com.

De vzw **Jazzzolder** in Mechelen heeft een nieuwe locatie in gebruik genomen. Het wordt het voormalige theater De Komeet aan de Wollemarkt (Sint Romboutskerkhof 3). Stuur uw e-mailadres naar info@jazzzolder.be en u ontvangt de tweewekelijkse nieuwsbrief. Meer info op www.jazzzolder.be.

Yves Budin exposeert zijn tekeningen en schilderijen nog tot 23 december in het Jazzstation (Leuvensestweg 193-195, 1210 St. Joost-ten-Node (www.jazzstation.be) en www.sundancejazz.be). Hij bracht ook een nieuwe publicatie uit: 'Sketches of Miles'.

(foto: © Jos Knaepen)

Diederik Wissels neemt de Django d'Or 2006 in ontvangst.

Pianist **Diederik Wissels** is in oktober gelauwerd met de **Django d'Or 2006** in de categorie Gevestigd Musicus. Andere genomineerden waren saxofonist Bart Defoort en gitarist Peter Hertmans. Wissels is al sinds de jaren tachtig een van de prominente figuren van de Brusselse jazzscene. Zijn knappe pianospel en mooie composities worden erg gewaardeerd. Wissels trad op aan de zijde van Chet Baker, Toots Thielemans en Philip Catherine. Hij treedt geregeld op met zijn vriend en zanger David Linx. In Frankrijk behoren beiden tot de top. In de categorie Jong Talent ging de prijs naar trompettist Jean-Paul Estiévenart.

In de **Klara Muziekprijzen 2006** in de categorie jazz zijn 'Le Mariage' van Kurt van Herck, Jacques Piroton (Bang Distri) en 'Til Now van het Hendrik Braeckman (WERFo48) de prijswinnaars. Internationaal was in de Klara-muziekprijzen bij de jazz de Jazzmozaïek TOP-cd 'Live in Paris' met Enrico Pieranunzi, Hein van de Geyn en Dédé Ceccarelli (Challenge Records) de absolute hoogvlieger. Zie klara.be/html/klara/prijzen2006.

De **Lundis d'Hortense** kan je beschouwen als de gehanger van de Jazzlab Series. LDH bestaan nu dertig jaar en organiseren reeds zolang jazztournees en concerten met uiteraard overwegend Franstalige muzikanten van bij ons. Info: www.jazzinbelgium.com.

De **Brussels International Young Jazz Singers Competition 2006** in the Music Village (3-6 okt) kreeg zijn finale in de AB op 7 oktober. Een jury o.l.v. David Linx en o.a. Sheila Jordan koos tot winnaar de Pool Grzegorz Karnas vóór twee Australische zangeressen Jasmine Nelson en Karlie Bruce.

Sadi en **Jean Warland** gehuldigd. Het toeval wil dat op 23 oktober twee grote namen van de naoorlogse jazz, Sadi & Jean Warland, hun verjaardag vierden! Sadi werd 79 en kan tezelfdertijd het verschijnen op 6 november van een nieuwe CD vier (IGLOO IGL184): 'Sadi's Greatest Arrangements' (1974 - 1991 met het orkest van de BRT).

De verjaardag van Jean Warland werd feestelijk gevierd in Jazz Station op 26 oktober met een concertje van Jean in duo met zijn vriend Fabrice Alleman, waarna heel wat collega's muzikanten die deel hebben uitgemaakt van de "bands" van Jean kwamen meejammen en heel wat mensen uit de jazzwereld de jarige kwamen feliciteren. Een oververdiende hulde aan een fantastisch muzikant.

Film over Europese jazz – Tijdens het Jazz Fest Berlin is in november de film 'Play your own thing' in première gegaan. Deze film van regisseur Julian Benedikt beschrijft de geschiedenis van de Europese jazz. De productie omvat vijftig jaar en bevat vraagesprekken met prominente Europese jazzmusici. De film neemt de kijker mee naar de wortels van de jazz in de VS. Vervolgens komt de Duitse jazz van na WO II aan de orde. Dan verhuist Benedikt de camera naar Frankrijk, waar het zwaartepunt van de jazz lag in de jaren vijftig en zestig. Ook Kopenhagen als centrum van Europees-Amerikaanse jazz komt aan de orde. Uit de jongste lichterij musici zijn onder anderen Till Brönner, Stefano Bollani, Arve Henriksen en Enrico Rava te zien en te horen. Ook is de filmmaker bij de Noren Jan Garbarek en Bobo Stenson op bezoek geweest. 'Play your own thing' duurt zo'n anderhalf uur en draait sinds 2 november in de Duitse bioscopen. Julian Benedikt maakte eerder de jazzfilms 'Blue Note' en 'Jazz Seen'. (Jazzflits)

Trompettist **Wynton Marsalis** is geheel hersteld van een aandoening aan zijn lip. Een bericht van jazzcriticus Paul de Barros in The Seattle Times van 20 oktober. Marsalis is twee maanden uit roulatie geweest. (Jazzflits)

Een plek waar Europese bands zich kunnen presenteren aan jazzprofessionals en andere belangstellenden. Dat moet het nieuwe onderdeel **European JazzXchange** van het Duitse evenement **Jazzahead!** worden. Het kan rekenen op steun uit verschillende Europese landen en een subsidie van de Europese Commissie. Jazzahead! 2007 vindt van 8 tot en met 11 maart in Bremen plaats. (Jazzflits)

Lionel Loueke

*Jazz en Tête festival
Clermont-Ferrand
(21 oktober 2006)*

foto: © Jos Knaepen

De Singer

In 2005 vierde **A Jazz Experience** zijn eerste lustrum. De afgelopen jaren bracht de organisatie uit Rijkvorschel met de regelmaat van de klok schoon Belgisch volk, maar af en toe ook ronkende internationale namen, naar het podium van het knusse achterzaaltje Alma in de deelgemeente Sint-Jozef.

Samen met een schare vrijwilligers slagen de programmatoren **Luc De Vrij** en **Dirk Van Ammel** er in om kwalitatief hoogstaande concerten neer te zetten in een ongedwongen sfeer. Het mag dan ook geen wonder heten dat A Jazz Experience in jazzkringen op korte tijd uitgroeide tot een begrip en muzikliefhebbers aantrekt uit de ganse Kempen, maar ook uit Antwerpen en Breda. Sinds het begin van dit concertseizoen betreft de organisatie uit Rijkvorschel een nieuwe locatie: **De Singer**. Vlaanderen heeft er een heuse jazzclub bij. Maar de ambitie van de initiatiefnemers reikt verder, zoals mag blijken uit het najaarsaanbod. Behalve jazzconcerten, geeft De Singer ook andere muziekgenres, en zelfs andere disciplines, een podium. Daarmee wil men een hiaat opvullen in de regio en een ontmoetingsplaats creëren

waar een avontuurlijk en breed cultureel programma aangeboden wordt waarin de nadruk ligt op kwaliteit. Naast jazz- en muzikliefhebbers hoopt men ook een breder en jeugdig publiek aan te trekken. De Singer wil zijn podium ook ter beschikking stellen van jonge muzikanten en groepen uit de regio en wil in die zin als een werkplaats fungeren. Voor een overzicht van de geplande concerten, adres- en contactgegevens kan je terecht op www.ajazzexperience.be. Door klikken maar naar De Singer.

Dirk De Gezelle

Festivalechos

Terwijl het **Motives for Jazz Festival** in Genk zijn beslag krijgt, sluiten wij de redactie van Jazzmozaïek af. Opvallende uitschieters in het najaar waren **Jazz Dinant**, waar Manfred Eicher een programma samengesteld had met artiesten van zijn ECM-label. Afgezien van het openingsconcert van Jan Garbarek & The Hilliard Ensemble waren de muzikale uitschieters het Francois Couturier ensemble (Nostalghia: Song for Tarkovsky) met o.a. de knappe accordeonist Jean-Louis Matinier en het Tomasz Stanko Quartet. (DDG)

JazzBrugge lijkt deze keer helemaal uit de startblokken. Vier dagen Europese jazz programmeren getuigt van moed, maar deze derde keer lijkt de goede keer. Van 5 tot 8 oktober was het goed toeven in de middagconcerten in het Groeningemuseum en later in het Concertgebouw. Vooral de concerten rond pianisten in de kamermuziekzaal waren erg succesvol. De avondconcerten in de concertzaal waren wisselend qua publieke opkomst, maar de grote zaal was toch al veel beter gevuld dan in de vorige edities. Uitschieters waren de nieuwe groep (en nieuwe cd) van Chris Joris en Bob Stewart, de groep Al Funduq van Pierre Vaiana en het kwintet van het Brugse troetelkind, Stefano Bollani. (LDB)

Buitenlandse festivals

In het Franse Auvergne, in **Clermont-Ferrand**, in de schaduw van de indrukwekkende Puy de Dôme, vond de 19^e editie plaats van een bijzonder gezellig festival, **Jazz en Tête**, met een kwalitatief sterk programma. Net als in Brugge

niet de alom tegenwoordige artiestenkaraavaan, maar een rigoureuze keuze van Amerikaans en Europees (= Frans, allez een beetje chauvinisme mag!) talent. Op de affiche groepen van o.a. Marcus Strickland, Jeremy Pelt, Ron Carter, Robert Glasper Trio, The Mingus Dynasty, Willy Smith III met o.a. gitarist Lionel Loueke (zie foto hiernaast) en de Fransen Michel Portal met Jacky Terrasson, Pierre Pedron met o.a. Mulgrew Miller en Dédé Ceccarelli met Joey de Francesco en Biréli Lagrene. De "chou-chou" van het festival was Robert Glasper. De rastafalokken waren geknipt en hij zag eruit als een jonge Monk. (JKN)

(foto: © Jos Knaepen)

Aziza Mustapha Zadeh

De **Leverküsener Jazztage** met een brede waaier aan muziekgenres had plaats in de eerste helft van november op een aantal podia in deze stad, niet zo ver over de grens. Zo'n 20.000 toeschouwers werden verwacht voor een vijftigtal concerten, van grote internationale sterren tot lokaal talent. Financiële problemen hebben het festival steeds meer naar populaire en commerciële genres gedreven, zelfs tot regelrechte hedendaagse pop. Toch enkele namen: Ulf Wakenius, Oregon, Al di Meola, Aziza Mustapha Zadeh, Paco di Lucia, the Manhattan Transfer en Take 6. De jazz delft het onderspit in Leverkusen. (JKN-LDB)

cultuur

Onder het label Motives for Jazz presenteren Limburgse jazzpodia al 10 jaar op rij een gezamenlijk jazzprogramma, met elk seizoen ruim 30 concerten. Het is een kwaliteitsaffiche met aandacht voor jong Belgisch talent, internationale top, traditie en vernieuwing. Motives for Jazz telt inmiddels meer dan 2000 leden. Word gratis lid en geniet fikse korting op de toegangsprijzen. Nieuwe leden ontvangen een gratis ticket voor een concert naar keuze. Info: www.limburg.be/motivesforjazz

vr 15/12

BILZEN JAZZ NIGHT 4
met o.m. Franco Saint De Bakker
Bilzen / CC De Kimpel

za 16/12

WHAT JAZZ?!
Hasselt / Muziekodroom

ma 15/01

SAL MOSCA
Leut / Kasteel Vilain XIII CC Maasmechelen

vr 26/01

JUNIOR JAZZ
Hasselt / Cultuurcentrum Hasselt

zo 28/01

**OTOMO YOSHIHIDE/AXEL DÖRNER/
SACHIKO M/MARTIN BRANDLMAYER**
Hasselt / Kunstencentrum BELGIE

wo 07/02

JEF NEVE TRIO
Sint-Truiden / Academiezaal

do 08/02

TOBIUS DELIUS & MICHIEL SCHEEN
Leut / Kasteel Vilain XIII CC Maasmechelen

zo 11/02

MUSICAZUR
Maaseik / Jazzclub Sjrur

wo 21/02

BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA
Hasselt / Cultuurcentrum Hasselt

vr 02/03

GABRIEL YACOUB TRIO
Sint-Truiden / Academiezaal

JEF NEVE TRIO

SAL MOSCA

TOBIAS DELIUS

BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA

GABRIEL YACOUB

Cultureel Centrum
Maasmechelen

muziekodroom.be

Marc Van den Hoof

Soms in de file, om niet een beetje gek te worden, om me niet onnozel te piekeren en ondanks alles, na twintig trage en nog tragere kilometers, toch goedgehumeurd mijn eindbestemming te bereiken, denk ik aan de **jazzmuziek**. **Hoe het komt dat ik** - een beetje buiten mijn wil, want ik was iemand van de *letteren* - **daar dag in dag uit mee bezig ben en blijf**. En hoe ouder ik word en hoe beziger ik ermee ben, hoe vaker het gebeurt dat mij gevraagd wordt hoe dat gekomen is.

Jongens en jazz

Ik heb er een heel verhaal over: hoe bij onze overburen in de vroege jaren vijftig op zondagvoormiddag een dansorkestje repeteerde waarvan het repertoire heel dicht bij de jazz lag. Er werd bovendien tussendoor wel eens een chorus geïmproviseerd en de pianist speelde *stride*, want contrabassisten die liepen niet dik. En op het netje voor de luidspreker van die burenhun radio zat een fotootje van **Lester Young**. "Dat is Lester Young. Hij speelt saxofoon. Hij is de beste van de wereld!" En dan maak ik een sprong naar het boekje van Berendt en naar *Zes Over Jazz*, en naar *The Pictorial History Of Jazz* en Marshall Stearns z'n jazzgeschiedenis, in die tijd allebei te koop bij De Slegte in Antwerpen, en dan naar **Benny Goodman's Carnegie Hall Jazz Concert**, of althans het eerste deel daarvan, op drie 45-toeren plaatjes in een boekje, enzovoort.

Het is, vrees ik, niet helemaal de juiste volgorde van de feiten, en ik had de jongste tijd tijdens het piekeren om toch maar niet te piekeren meer en meer het gevoel dat ik ergens een schakeltje had overgeslagen. En ik denk dat ik het weet. Als de benaming *Drukkerij - Boekbinderij - (Uitgeverij?) Scheeders-Van Kerckhoven Sint Niklaas* u iets zegt, dan kunt u me misschien helpen. Want die *Drukkerij - Boekbinderij* was het toch die de onvolprezen, veeldelige reeks *Jongens en Wetenschap* vervaardigde, lang voor een radioprogramma zich die titel toeëigende. De vertaling van die boeken, uit het Duits, was van de hand van **Dries Waterschoot**, televisiepionier, voordrachtskunstenaar en later een directeur van de radio die

jammer genoeg - eigenlijk hadden die mensen programmamaker en artiest moeten blijven - om het met Carmiggelt te zeggen verkeerde 'in een staat van permanente gedrenktheid'.

Het was, denk ik, in één van de delen van *Jongens en Wetenschap* dat er ook een hoofdstukje was gewijd aan de jazzmuziek. Het ging een beetje over het ontstaan van de jazz, en over het instrumentarium en over improvisatie, en over het feit dat wie jazz wou spelen nauwelijks op bladmuziek kon terugvallen. Dat jongelui die op hun beurt jazz wilden gaan spelen er op aangewezen waren zo nauwkeurig mogelijk na te spelen wat ze hoorden op hun grammofoonplaten. Misschien was de hele uitleg enigszins geromantiseerd en werden er personages opgevoerd, swingende jonge Duitsers: Kurt, Gunther, Dieter, Karl... die daar druk mee bezig waren en op den duur een onberispelijke versie van de *Basin Street Blues* wisten neer te zetten. *Chapeau! Hut!* Waar het ook stond en hoe het ook was verteld, het was fascinerend genoeg. Zo ging dat dus in z'n werk, jazz spelen.

Ik heb het vele jaren later nog eens gezien, in 1969 in de film *Adalen 31* van *Bo Widerberg*. Destijds een geruchtmakende film over de gewelddadige onderdrukking van een staking waarbij een aantal onschuldige slachtoffers vallen. Maar er kwam in die film een sequens voor waarin enkele jongelui zitten te luisteren naar **Bix Beiderbecke** of naar **Red Nichols** en z'n Five Pennies, en in mijn herinnering willen ze die muziek zelf ook gaan spelen ... Maar misschien ben ik mij aan het vergalopperen, en was het helemaal niet in *Jongens en Wetenschap*, en wilden die jongens in *Adalen 31* Bix Beiderbecke of Red Nichols alleen maar horen en helemaal niet naspelen. Ik zoek het nog wel verder uit. Het is immers elke dag file.

Wat er in elk geval ook in *Jongens en Wetenschap* stond, was hoe je zelf een poppenkast kon bouwen - en dat heeft de oudere broer van m'n vriend toen ook gedaan: een prachtige poppenkast geknutseld - of hoe je, zoals de goochelaars, water in wijn kon veranderen. Je moest aan zuiver water een snuifje zetmeel toevoegen, een beetje bloem eronder mengen, zodat je eigenlijk niet kon zien dat het geen zuiver water meer was. En dat in een flesje. En dan een ander flesje met water waarin een paar druppeltjes jodiumtinctuur waren opgelost. Het volstond om ze tijdens je voorstelling voor familie, vrienden en kennissen ongemerkt wat op te schudden, en als je dan de beide mengsels bij elkaar goot, dan had je geen wijn, dat niet, maar het leek erop: de nieuwe mengeling was blauw. Min of meer toch. *Kind Of Blue*.

Agenas

Artistiek gerint gastenverblijf
in Zuid-Frankrijk (Morslanquin)

Wij brengen een passende locatie voor kunstliefhebbers waar "vrienden", "vrienden" ontmoeten in een ontspannen en creatieve sfeer.

Daarnaast staat Agenas op voor diverse organisaties en artistieke opleidingen.

Een separaat polyvalent atelier beschikt over diverse instrumenten, geluids- en opname-apparatuur.

Onze Workshops starten met **Marc Mathys** (piano) van Bach tot Jazz van 9 tot 14/4/07 (www.marcmathys.com) en van 14 tot 19/4 met **Gilles Vorburger** (gitaar) - Jazz Manouche, Flamingo en Bossa, www.phylletgilles.eu.

www.agenas.fr --- Em: chris.scheldeman@skynet.be

Paul Blair

(correspondent Jazzmozaïek in New York)

Zullen we het eens hebben over **Europese bassisten**? Die zijn talrijk aanwezig in New York. Om een aantal te noemen: **Thomas Bramerie**, **François Moutin**, **Joris Teepe**, **Nic Thijs**, **Johannes Weidenmueller** en **Martin Wind**. Vooral Wind's onberispelijke spel heeft een sterke indruk op me nagelaten.

Martin Wind

Martin Wind werd in 1968 in Flensburg geboren. Hij haalde een diploma orkestratie in Keulen en won het Duitse 'Academic Field Service Scholarship', wat de weg effende naar de Universiteit van New York (NYU) in 1996. Zijn M.A. in jazzcompositie en -uitvoering van NYU was een opsteker voor zijn carrière. Maar het bezoeken en spelen in jazzclubs in Manhattan had nog zoveel meer effect. Hij trad en/of nam op met klinkende namen zoals **Clark Terry**, **Slide Hampton**, **Eddie Daniels**, **Phil Woods**, **Johnny Griffin**, **Mark Murphy**, **Pat Metheny**, **Bill Charlap**, **Toots Thielemans**, **Bud Shank** en **Mike Stern**. Dat kwam vooral door de positieve mond-tot-mondreclame over zijn muzikale kwaliteiten en houding in de jazzgemeenschap.

"Dat Duitse Scholarship heeft me het eerste jaar in New York echt overeind gehouden", herinnert Martin zich, "het hielp me om te overleven en ervaring op te doen. Daarna kon ik wat les geven. Maar waar ik nog meer van opstak, waren de workshops die al die bekende jazzmensen op de New Yorkse Universiteit gaven. Toen ik pas drie weken daar was, werd ik gevraagd in een work-

shop met Joe Lovano. Ik dacht: wow, dat is nu net waarom ik naar New York ben verhuisd! Ook waren er de nachtelijke jamsessions in de Blue Note waardoor ik me kon laten opmerken."

Ik hoorde Martin voor het eerst in duo met **Bill Mays** in de Knickerbocker in Greenwich Village in 1999. Enkele weken later was ik aanwezig op zijn 'senior recital' aan de NYU. Daar trad hij op met een aantal uitstekende sidemen: Mays en **Matt Wilson**, trompettist **Ingrid Jensen** en tenorsaxofonist **Rich Perry**. De volgende dag stond ik in een Brooklyn studio bij de opnames van hetzelfde kwintet voor een knappe Martin Wind cd op het Challenge label 'Family'.

Sindsdien heb ik Martin talloze keren kunnen bewonderen. Heel recent nog zag ik hem op een avond in de club Kitano van het schitterende Japanse hotel aan Park Avenue. Hij had zich omringd door de geweldige rietspeler **Scott Robinson**, die slechts drie van de ontelbare instrumenten die hij bespeelt had meegenomen, pianist **Jim McNeely** van het Vanguard Jazz Orchestra, voor een keer sideman, en drummer **Tim Horner**.

Een van de hoogtepunten was *What a Difference a Day Made* dat Martin opdroeg aan de laatste verkiezingsuitslagen, en *Cruise Blues* een vreemde en bijzonder indringende Wind compositie die hij zelf nog niet heeft opgenomen - maar **Wycliffe Gordon** wel.

Martin's basstijl is minstens op drie manieren te onderscheiden: een perfecte toonhoogte (ongetwijfeld door zijn streng klassieke opleiding), het grijpen naar de lagere snaren om zo een solide basis te leggen in zijn muziek, en de kunst om bezielde arco (met de strijkstok) te soleren zoals ook Paul Chambers dat zo goed kon. Op dit ogenblik maakt Martin deel uit van de pianotrio's geleid door **Dena DeRose**, **Russ Kassoff**, **Don Friedman** en **Bill Mays**.

(Hij klinkt bijzonder mooi op drie van Mays' recente Palmetto cd's). Hij treedt ook soms op met **Matt Wilson's Arts & Crafts Quartet** en **Bill Goodwin's Orntette ensemble**.

"Natuurlijk ken ik de Belgische scene," stelt Martin. "Ik heb daar vaak met Jack Van Poll opgetreden. En op 24 maart zal ik er terug zijn in trio met Don Friedman en Hans Braber." U bent dus verwittigd!

Onze correspondent Paul Blair woont in Brooklyn, brengt maandelijks in New York het jazz magazine *Hot House* uit en gidst groepen langs minder bekende en historisch belangrijke paden door *The Big Apple*. Voor meer info over de walking tours: www.SwingStreets.com.

(vertaling: Bernard Lefèvre)

(foto: © Jos Knaepen)

Martin Wind

Gewoon doen

Mischa Andriessen

Het ligt niet in de Nederlandse volksaard om openlijk trots te zijn en het is in dit droomloze land nog minder gebruikelijk om de loftrumpet te steken over een landgenoot. Je kunt dat zien als een deugd of als een karakterfout, maar het betekent in elk geval dat als je een Nederlander de hemel in wilt prijzen - zoals ik dadelijk met **Benjamin Herman** ga doen - je met overtuigende argumenten op de propen moeten komen.

De Nederlander is dol op alles dat gewoon is. De nuchtere vaststelling "het is gewoon heel goed" accepteert hij echter niet, zeker niet als deze betrekking heeft op iemand die uit hetzelfde laagland afkomstig is.

Het frappante is dat juist het 'gewoon doen' misschien wel Benjamin Hermans grootste kracht is. Dat was het al op een van zijn eerste platen onder eigen naam 'café Alto' (inmiddels al weer zo'n tien jaar oud). Het zijn echter vooral de laatste twee cd's 'The Itch' en het recent verschenen 'The London Session' die dat bijzonder fraai vormgegeven gebrek aan 'valse' pretenties laten horen. Geen fratsen, spelen! De verschillende groepen waarmee Herman momenteel optreedt, hebben allemaal datzelfde motto.

In de *liner notes* van laatstgenoemde cd zegt Herman het zelf zo: "This record's dedicated to people who love music in its purest form. Blowing hard and clear is what counts, and getting it on tape". Dat klinkt allemaal eenvoudiger dan het is en vooral dat laatste zinnetje geeft heel subtiel aan dat er tussen concept en realisatie nog heel wat obstakels te overbruggen zijn. Hoe maak je een *back to the roots*-album zonder je blind te staren op die roots en je er eindeloos in te verdiepen? De paradoxale oplossing die Herman voor dat probleem heeft gevonden is: respect tonen door disrespectvol te zijn. Door zijn gretige enthousiasme en natuurlijk zijn vakmanschap klinkt wat hij maakt toch heel authentiek.

Aan de basis van Herman's zo aanstekelijke en spontane sound ligt de durf zichzelf steeds opnieuw weer uit te laten dagen. Herman wijdde een plaat aan het oeuvre van het stekelige genie **Jaki Byard**, dook de studio in met de wispelturige grootmeester van de vrije improvisatie **Misha Mengelberg**, maar liet ook een jaar na zijn alom bejubelde cd 'The Itch' de succesformule van het samenspel met **Ernst Glerum**, **Han Bennink** en **Anton Goudsmit** weer tijdelijk in de steek om in Engeland op avontuur te gaan met een aantal oude rotten in het vak als pianist **Stan Tracey** en trombonespeler **Bart van Lier**. Het wonderlijke aan 'The London Session' is dat ten opzichte van 'The Itch' alles - de band, de studio, het songmateriaal, de platenmaatschappij - echt alles veranderd is, maar dat die heel speciale, ongeremde manier van spelen die zo vreselijk verslavend werkt, gelukkig is gebleven. Wie een afgeleefde klassieker als Cole Porters *Love for sale* zo onbevangen of misschien zelfs onbezonnen te lijf gaat als Herman en zijn groep en zo glansrijk op deze cd uit de strijd komt, verdient diep respect.

Vorig jaar werd aan Herman de *Boy Edgar prijs* uitgereikt. Daarbij hoort een uitgebreide tournee, waarvan de eerste

concerten zonder uitzondering enthousiast zijn ontvangen. Dat is heel begrijpelijk; de combinatie van een nuchtere presentatie met zorgeloze en opgewekt extatische muziek is heel, heel erg aanstekelijk.

Gewoon doen, maar het niet zijn, dat klinkt als de droom van heel veel Nederlanders. Niet te veel woorden aan vuil maken en weer aan het werk. Herman is niet alleen Nederlander, hij woont ook in Rotterdam, de stad waar ze niet van hol gepraat zijn gediend. Als een van zijn bandleden iets moois of verrassends doet, zegt Herman op het podium steevast alleen *maar "Oké dan!"*. Meer niet. 'Oké dan' volstaat, dat is zelfs meer dan genoeg.

Zo bekeken, is het niet vreemd dat veel Nederlandse journalisten hun karakter ten spijt, zich alleen in superlatieven over Benjamin Herman hebben uitgelaten. 'The Itch' werd zelfs uitgeroepen tot beste cd van 2005. Een held zonder kaptonees (zonder dikke nek) dat klinkt fantastisch, maar natuurlijk is het niet correct om Benjamin Herman te zien als vertegenwoordiger van de deugd waar de meeste Nederlanders heimelijk trots op zijn en die zij volgens de meeste Belgen niet bezitten: bescheidenheid. *If it sounds too good to be true, it is*. Kijk maar naar die mooie pakken die Herman altijd draagt. Met pet en das op de cover van je cd, dat is on-Nederlands ijdel. Herman durft op te vallen. Gelukkig maar. Mensen, muzikanten, die gewoon doen, gewoon zijn, daarvan zijn er in Nederland, in België en overal ter wereld meer dan genoeg.

Advertentie

JAZZFLITS
DE JAZZNIEWSBRIEF

LEES HET NIEUWSTE NUMMER OP

www.jazzflits.nl

DRAAI OM JE OREN

WWW.DRAAIOMJEOREN.COM

(foto: © Jos Knaepen)

Benjamin Herman

Benjamin Herman - 'The London Session', met Bart van Lier, Stan Tracey, Andrew Cleynert & Clark Tracey. 2006 Dox Records.

Boeken

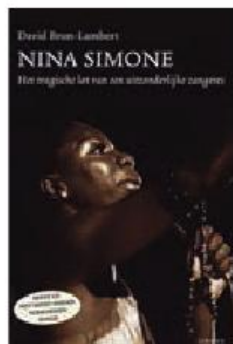
Lezen en luisteren

Rond de jongste boekenbeurs verschenen enkele interessante naar het Nederlands vertaalde jazzboeken. En de jazzbijbel is aan zijn 8ste editie toe. Voor wie uit is op wereldliteratuur met een subtiel vleugje jazz hebben we een extra tip.

De Geïllustreerde Encyclopedie van Jazz & Blues

(Terra-Lannoo) is een ambitieus werk, dat volgens de samensteller **Howard Mandel** - jazzcriticus voor de Washington Post, The New York Times Book Review en Downbeat, en voorzitter van de Jazz Journalists Association - 'beweert niet volledig te zijn, maar hoopt dat de keuze breed en veelomvattend zal wezen'. Natuurlijk zijn de bijdragen van overwegend Downbeat medewerkers onvermijdelijk Amerikaans getint en is de keuze van de artiesten die het waard zijn om meer dan een registerversmelding te krijgen discutabel. Maar toch blijft op een nogal stroeve vertaling en enkele update foutjes na (o.a. de saxofonist Bill Evans krijgt de data van de pianist p.295) het een uitstekend geïllustreerd en knap opgebouwd naslagwerk dat chronologisch per decennium stijlen en genres en sleutelfiguren behandelt. Bovendien wordt parallel de blues aangepakt en krijgt de lezer verwijzingen (ook internetlinks) naar representatieve nummers. Achteraan volgt nog een beschrijving van de typische jazz- en de authentieke bluesinstrumenten, een woordenlijst en artiestenindex.

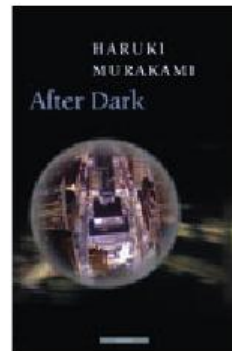
Nu in het Nederlands uit is **Nina Simone - Het tragische lot van een uitzonderlijke zangeres** (Sirene/Van Halewyck) dat de Franse journalist **David Brun-Lambert** schreef aan de hand van de eerder verschenen autobiografie *Put A Spell on You* met getuigenissen

van mensen uit de omgeving van de zangeres. Het is een geromantiseerd, maar tekenend portret van het chaotisch leven van de *High Priestess of Soul*, die op zeventigjarige leeftijd in 2003 in Frankrijk overleed. Al heel jong wil ze de eerste zwarte Amerikaanse concertpianiste worden, maar ze wordt geweigerd aan de Juilliard School. Dat achtervolgt haar heel haar leven. In de woelige jaren zestig wordt ze politiek actieve in de strijd tegen de onderdrukking van de zwarten. Haar zwarte ziel vindt nooit rust en ze wil zichzelf voortdurend bewijzen. Als het haar niet meezit, wordt ze onhandelbaar. In de tweede helft van haar leven nemen de grillen en depressies toe. De auteur tracht te doorgronden wat haar bezielde, stelt de autobiografie bij en laat vrienden getuigen, zoals Roger Nupie (Antwerpen) en Gerrit de Bruin (Nijmegen). Deze laatste ontleende nooit eerder uitgebrachte opnames die op de bijgeleverde cd 'Hidden Treasures' (35') staan. Verder bevat het boek foto's uit Simone's privé-collectie.

Natuurlijk mogen we de achtste editie van de jazzbijbel niet vergeten: de **Penguin guide to jazz recordings**. En deze keer is de index terug. Om het volume toch binnen de perken te houden, hebben de auteurs **Richard Cook** en **Brian Morton** de meest radicale herziening ooit doorgevoerd. Om ruimte te winnen en toch niet aan volledigheid in te boeten, hebben de auteurs voor een aantal cd's een beknopte bespreking voorzien. En uitgaven die niet meer verkrijgbaar zijn in de handel werden geschrapt.

Tenslotte nog een tip: **Haruki Murakami**. Deze Japanse schrijver hield ooit een jazzclub open in Tokio en heeft enkele opvallende ro-

mans geschreven. Hij werd overigens genomineerd voor de Nobelprijs literatuur. In zijn romans weet hij subtiel jazz te verwerken, o.a. in **Ten Zuiden van de Grens** (u herkent natuurlijk de song *South of The Border*) en **After Dark**. Op de jongste boekenbeurs werd zijn laatst vertaalde roman **Kafka op het strand** uitgebracht. Sterk aanbevolen!

Bernard Lefèvre

- **Howard Mandel**, *De Geïllustreerde Encyclopedie van Jazz & Blues*, Terra Lannoo 2006, ISBN-13-978-90-5897-476-1.
- **David Brun-Lambert**, *Nina Simone, Het tragische lot van een uitzonderlijke zangeres*, Sirene 2006, ISBN-13-978-90-5831-425-1
- **Richard Cook and Brian Morton**, *The Penguin guide to Jazz Recordings*, Eight Edition, Penguin Books 2006, ISBN 13-978-01-4102-327-4.
- **Haruki Murakami**, *Ten Zuiden van de grens, ten westen van de zon* (Kokkyo no minami, taiyo no nishi), Pandora pockets, 2006. ISBN 9046703932.
- **Haruki Murakami**, *After dark*, Atlas 2006, ISBN 9045013258.
- **Haruki Murakami**, *Kafka op het Strand*, Atlas 2006, ISBN 9045013355.

Interesse in **Jazzmozaïek activiteiten?**

Neem een kijkje op www.jazzmozaiek.be

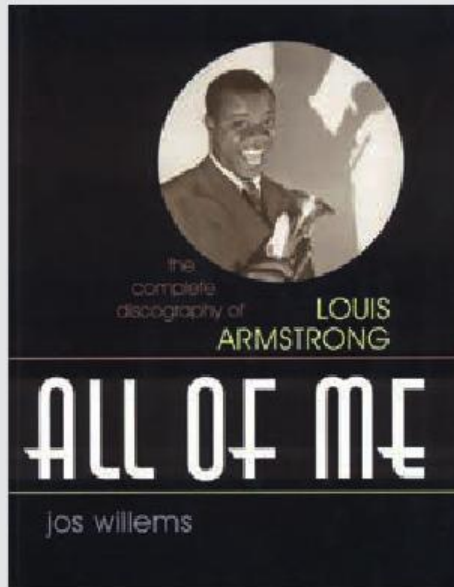
All of Me

The complete discography of Louis Armstrong

Auteur: Jos Willems

Toen we vorig jaar *The Louis Armstrong House in Queens, NY* bezochten, vernamen we dat een Vlaming, Jos Willems, bijna rond was met wat wel eens de definitieve Armstrong discografie zal zijn. Nu is ze uit en het is een enorme brok informatie (450 blz. in A4-formaat) geworden.

Het was *The Glenn Miller Story* in 1954, waarin Louis Armstrong optrad, die bij de auteur de vonk deed overspringen. Armstrong zou hem nooit meer loslaten en de verzamelmicrobe sloeg toe. Op zijn zoektocht ontmoette Jos stilaan andere liefhebbers en discografen van over de ganse wereld, met wie hij in de loop der jaren gegevens uitwisselde over alle mogelijke opnames van Satchmo. Intussen had de Fin Hans Westerberg een basis gelegd met zijn werk *Boy from New Orleans*, gepubliceerd in 1981. Discografie is een aparte wetenschap, een intensieve en tijdrovende research die heel veel geduld, liefde en precisie vereist. De pionier van de discografie was echter de Fransman Charles Delaunay met *Hot Discography* in 1936. Sindsdien is er op dat gebied heel wat verschenen, van werken over één artiest, genre of werelddeel tot volledige jazzdiscografieën, van Bruyninckx tot Jepsen, met als huidige topper de *Tom Lord Jazz Discography*, 28 boekdelen groot.

Vooraf radioman en Jazzmozaïekmedewerker Sim Simons en de in 2003 overleden Karl Emil Knudsen, oprichter van het Deense jazzlabel Storyville steunden Willems bij de samenstel-

ling van deze *All of Me*, een waarachtig levenswerk.

"Discografie is altijd een soort miskende wetenschap geweest", stelt Dan Morgenstern in zijn inleiding van deze Armstrong Discography. "Dit is een 'state of art' werk, en de meest complete discografie over Satchmo ooit."

Uit de *Library Journal*, een toonaangevend magazine in de VS, citeren we: "Hij (Jos Willems) vervolledigt het boek met zeer gebruiksvolle indexen van titels en muzikanten, een overzicht van de Armstrong bands uit de periode van 1935 tot 1971 en een bibliografie. Willems heeft de definitieve Armstrong discografie gemaakt, die voor jazzfans en bibliothecarissen de referentie zal zijn voor de komende jaren." (Dave Szatmary, Univ. of Washington, Seattle).

Waar een kleine Vlaming groot in kan zijn!

Luc De Baets

De Jazzlezer

De idealisten uit Almere

Met het schrijven en uitgeven van jazzboeken valt weinig geld te verdienen, zoals ik ook uit eigen jarenlange ervaring weet. Des te meer bewondering verdienen **Coen Hofmann** en **Gerard Hoogveen** van uitgeverij Names & Numbers uit Almere. Zij publiceren al jaren buitengewoon uitvoerige en nauwkeurige discografieën, door zowel Nederlandse als buitenlandse auteurs.

De standaardwerken *Lestorian Notes* (de Lester Young-discografie van **Piet Koster** en **Harm Mobach**, 1998) en *Bird Lore* (de driedelige Charlie Parker-discografie van **Piet Koster**, 2002) werden ook internationaal terecht met veel lof ontvangen.

Daarop volgden onder meer de *Clifford Brown Discography* van **Bob Weir** (2004) en dit jaar *Bags' Groove*, de tweedelige Milt Jackson-discografie door **Chris Sheridan**. Daarvoor heeft Sheridan diepgaand onderzoek verricht naar allerlei kleine en grote discografische raadsels (zoals de finesses van Milt Jacksons vroege combo- en big band-opnamen met Dizzy Gillespie).

Zojuist verscheen bij Names & Numbers een nieuwe discografie, waar veel jazzliefhebbers met ongeduld naar uitkeken. Zoals je mocht verwachten, heeft de Zweed **Pär Ritsel** met

Lars Gullin: A Discography (€ 32,50 inclusief verzendkosten), voorbeeldig discografisch werk geleverd. Bovendien wordt de feitelijke documentatie voorafgegaan door een boeiend verhaal over leven en loopbaan van deze baritonsaxofoon-legende. Daarbij wordt niet toegedekt dat Lars Gullin (1928-1976) een van de eerste Zweedse jazzjunkies was.

Pär Ritsel laat ook Chet Baker aan het woord over Lars Gullin: "I was very impressed by him. He had a very melodic, yes a liquid way of moving through the changes. The only baritone player that I was aware of was Gerry Mulligan. When I heard Lars, I thought, Jesus, there is another way of playing the baritone! Lars played with a lot more fire and a lot more authority in some ways than Gerry did."

En dan loopt bij Names & Numbers ook nog het project *Jazz op schrift* van super-archi-

varis **Jan J. Mulder**. Deel 1 van deze bibliografie van de Nederlandstalige jazzliteratuur inventariseerde de jazzboeken en jazzbladen uit Nederland en Vlaanderen. Deel 2 biedt een gedetailleerd overzicht van artikelen over jazz en blues in andere Nederlandse en Vlaamse muziekbladen uit de periode 1923-2003. (Deel 2 kost € 49,50 plus porto; de setprijs voor deel 1 & 2 is € 80,00 plus porto.) Er is ook al een deel 3 voorzien, gewijd aan essays, hoofdstukken en fragmenten uit Nederlandstalige algemene boeken en tijdschriften waarin de jazz aan bod komt.

Uitgeverij Names & Numbers,
Reine Claudestraat 15, NL-1326 JC Almere,
Nederland. E-mail: gehofjazz@planet.nl

www.bebopbusiness.com

THE FINEST IN JAZZ SINCE 1939

BLUE NOTE
PRESENTS

DON BYRON
DO THE BOOMERANG
THE MUSIC OF JUNIOR WALKER
3410942

STEFON HARRIS
AFRICAN TARANTELLA
DANCES WITH DUKE
3410902

PAOLO FRESU & QUINTET
THINKING
FEAT. THE MUSIC OF ETTORE FIORAVANTI
3775142

BLUE NOTE NEW RELEASES

TOM BARMAN
THAT'S BLUE
SIDETRACKS VOL. 7
3427862

BLUE NOTE EXPLOSION SERIES

The new Blue Note Explosion series covers distinct historical & stylistic phases of the label's history, gathering together tracks that are rarely anthologised alongside some of the more well known cuts.

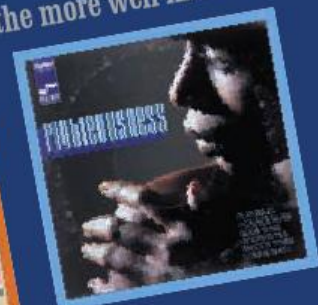
3576892

3552252

3552212

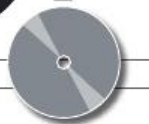
3576432

WWW.BLUENOTE.COM

Nieuw op CD!

redactie:

Mischa Andriessen | Luc De Baets |
Peter De Backer | Dirk De Gezelle |
Bernard Lefèvre | Jaap Lüdeke |
Jeroen Revalk | Jack van Poll |
René Vandewalle |

Jazzmozaïek klasseert in deze rubriek de cd's (nieuwe releases en heruitgaven) in alfabetische volgorde en illustreert het betere werk met de afdruk van de hoesjes. Een eenvoudig sterrenstelsysteem staat symbool voor de globale beoordeling van iedere plaat door de ondertekenende recensent.

- * = ontgoochelend
- ** = kon beter
- *** = goed
- **** = beter
- ***** =

DEADLINE: Te bespreken cd's, dvd's en ander audiovisueel materiaal graag ten laatste op 1 februari 2007 op de redactie: Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruisselede

Eindejaars-explosie!

De platenbusiness maakt een moeilijke periode door. Zie het artikel van Erno Elsinga en de reacties daarop in dit blad. Nochtans hebben we zelden zoveel nieuwe releases van allerhande labels gezien en gehoord als in de laatste maanden en weken. De komende feestdagen en de geschenkenperiode zullen daar wel voor iets tussen zitten. Deze keer een iets ruimere selectie uit het aanbod. Ook lijkt het er op dat ook de majors meer initiatieven gaan ontplooiën. Denk maar aan de sterke aanwezigheid van vele Blue Note artiesten op de zomerfestivals en het initiatief van Universal Music Belgium om Jef Neve onder contract te nemen.

Luc De Baets

Aka Moon Amazir

Cypres/AMG - 74:33

Vier jaar na 'Guitars' is er eindelijk weer een nieuwe Aka Moon. Op een nieuw label bovendien maar voor de rest lijkt er niet veel veranderd. Stéphane Galland is nog steeds een van de beste drummers van het land, Michel Hatzigeorgiou blijft een meester van de groove en Fabrizio Cassol toetert als vanouds wilde ideeën uit zijn sax en pen. Het bekende Aka Moon-geluid houdt stand al hebben de lange soundscape-achtige lappen muziek nu plaats gemaakt voor compactere en losstaande songstructuren. Die zijn geïnspireerd door Cubaanse ritmes en door muziek gebaseerd op de Chinese *I Ching*, *Het Boek der Veranderingen*. Volgens Wikipedia staat die filosofie onder meer voor 'het in evenwicht brengen van tegenstellingen' en dat is natuurlijk koren op de molen voor een componist en arrangeur als Cassol. En met in de bezet-

ting ook nog de fantastische pianist Fabian Fiorini en fluitist (en zanger!) Magic Malik geeft dat bij momenten muzikaal vuurwerk. Ook de Braziliaanse gitarist Nelson Veras en trombonist Robin Eubanks doen mee op enkele nummers en geven een eigen toets aan het palet van Aka Moon.

Jeroen Revalk

Bruno Angelini Never Alone

Minium/Bang! Distribution - 49:53

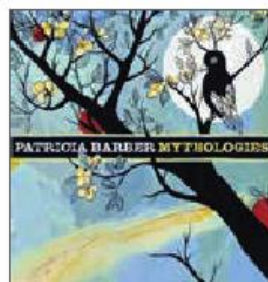
***(*)

Dit is volume 3 in de 'Standard Visit' reeks, waarin de jonge Marseillesse Angelini (°1965) van platenbaas Ghielmatti de opdracht kreeg het repertorium van het album 'The Newest Sound Around' (1963) van Jeanne Lee en Ran Blake solo te herinterpreteren op piano. Hij wil geen hommage brengen, maar de sfeer evoceren die deze prachtige muziek oproept. Want, zo stelt Angelini, "de verhalen die uit deze standards spreken, zijn ook een deel van mijn leven". Een tergend trage *Summer-time* en *Sometimes I feel like a motherless child* zijn karakteristiek voor het tempo waarin Angelini zijn verhaal vertelt: vol stiltes, contrasten, ruimte, sensualiteit, melodie. Op de achterkant van de hoes zien we hem al zweven!

Bernard Lefèvre

Patricia Barber Mythologies

Blue Note Records/EMI - 58:56

Patricia Barber is beslist een buitenbeentje in de jazz. Wie doet het haar na een Guggenheim Fellowship te halen (2003) om een album te creëren rond Ovidius' *Metamorfoses*. Erg ambitieus maar geslaagd! Dat ze met poëzie (en scherts!) overweg kan, bewees ze al eerder in o.a. 'Verse'. Ze opent dit album prevelend met een herwerkte versie van *The Moon*. Jim Gailloreto voegt er als gastsoloist op tenorsax een nieuwe dimensie aan toe, zo ook in *Morpheus* en *Phaeton*. *Morpheus* als god van de slaap spreekt haar sterk aan, omdat ze zelf aan insomnie lijdt. *Phaeton*, het verhaal van de drieste zoon die met de wagen van de zonnegod de aarde bedreigt, eindigt met een prachtig stukje hiphop en rap. In *Icarus* (for Nina Simone) verwerkt ze een kritisch

moment uit Simone's leven en wil ze vooral het nemen van risico's - en niet de val - benadrukken. In *Narcissus* geeft ze een zeer persoonlijke kijk op eigenliefde en (haar eigen) holebi-zijn. *Pygmalion* gaat over onbeantwoord verlangen en *Hunger* ook ergens, want "there's never enough to eat". *Orpheus*, *Persephone* en *Whiteworld/Oedipus* (*Whiteworld* was al te horen op de *Live in France*-cd) krijgen elk in eigengereide teksten hun verhaal. Een subliem *The Hours* sluit deze cd af. De muziek heeft ook alles in zich van metamorfoses en is een mengeling van blues, rock, jazz, hiphop, zelfs gospel en soul.

Bernard Lefèvre

Hein Van de Geyn's Baseline feat.

John Abercrombie
The Guitar Album
Challenge Jazz/ Challenge Records - 68:28

Samen met drummer Joe LaBarbera vormde stergitarist John Abercrombie ooit de

Nieuw op CD!

vervolg ...

oerversie van Hein Van de Geyn's Baseline. Nu keert hij terug als gast bij het trio dat intussen, naast bassist Van de Geyn zelf, uit drummer Hans Van Oosterhout en gitarist Ed Verhoeff bestaat. Deze cd is een heerlijk copieuze maaltijd voor wie van gitaarlekkers houdt. Abercrombie's wat ijle, zweverige klank komt hier perfect tot zijn recht, mooi aangevuld met Verhoeff's wat ingeto-

gen spel.

In een aantal korte solostukken tussendoor brengt Van de Geyn hulde aan zijn gitaarhelden Jan Akkerman, Jeff Beck, Jimi Hendrix, Eric Clapton en onze eigen Philip Catherine, met wie hij een hele reeks prachtige cd's heeft gemaakt.

De formule doet denken aan Marc Johnson's groep Bass Desires (met Bill Frisell en John Scofield) die voor ECM twee prachtopnames maakte. Deze cd is net ietsje minder fel, maar daarom niet minder goed. De sterke composities (met *Mixed Up* als uitschieter) zijn allemaal van de bassist zelf, op *My Funny Valentine* na, dat Hein Van de Geyn in een opvallende soloversie speelt.

Peter De Backer

The Dave Brubeck Quartet Best of Brubeck (1979-2004)

Concord Jazz/Universal
Music - 2 cd - 67:21/65:35

***(*)

De liefhebber die naar de originele *Take Five* en *Blue Rondo à la Turque* (uit het legendarische album 'Time Out') zoekt, is hier aan het verkeerde adres. Dit is later werk (1979-2004) van de onverslijtbare Californiër voor Concord Records, de maatschappij uit het stadje waar hij is geboren. De keuze is gemaakt door zijn producer en manager Russell Gloyd uit de vele albums die Brubeck heeft gemaakt voor Concord. Vandaar ook de wisselende sidemen en sfeer. Genietbaar, maar zoals altijd met Brubeck, balancerend tussen entertainment en genialiteit.

Luc De Baets

Stefano Bollani Piano Solo

ECM Records/Universal
Music - 68:30

***(*)

Speelvreugde is een term die te pas en te onpas wordt gebruikt, maar wie Stefano Bollani aan het werk heeft gezien, weet echt wat dat betekent. Ook op 'Piano solo' is een speelse benadering van het afwisselende songmateriaal zijn leidmotief. In vergelijking met labelgenoot Keith Jarrett, van wie ongeveer tegelijkertijd een solo cd verscheen, is Bollani veel be-

scheidener van ambitie. Elk stuk is een miniatuur waarin Bollani de verschillende facetten van zijn stijl belicht. Die is soms lyrisch, soms lekker bokkig en een van Bollani's belangrijkste kwaliteiten is dat zijn spel iets kinderlijks inhoudt. Een soms verbaasde en altijd onbevangen blik op de wereld die hem omringt. Het maakt zijn muziek mischien nu en dan wat oppervlakkig, maar het stelt hem in staat om vol overtuiging op onderzoek uit te gaan en vaker wel dan niet de meest verrassende vondsten uit het vuur te slepen.

Mischa Andriessen

Producer Manfred Eicher kneedt de muzikant naar die typische ECM-sound. Ook Stefano Bollani is daar niet aan ontsnapt. De Italiaanse pianist maakte al indruk met zijn cd's op kleinere Franse en Italiaanse labels. Dit keer klinkt hij net iets minder uitbundig, net iets minder dertel. Maar een geslaagde opname is het zeker wel. Met enkele standards, een Beach Boys-nummer, een stukje Prokofiev, Italiaanse folkmelodieën, en korte improvisaties als tussendoortje weet Bollani alweer te boeien van begin tot einde. Bollani is op korte tijd uitgegroeid tot een van de sterren van de Europese jazz.

Peter De Backer

Don Byron Do the Boomerang

Blue Note Records/EMI
Music - 51:13

Don Byron maakt graag thema-albums. Aria's en klassieke liederen, klezmer of swing jazz: Byron gebruikt het graag als bouwstenen voor een eigenzinnige cd. Dit keer heeft hij zich op de muziek van Junior Walker (geboren Audrey DeWalt) geworpen. Die saxofonist scoorde in de jaren zestig hits voor Motown, het soul-label

John Coltrane Fearless Leader

Prestige Records-
Concord Jazz/Universal
Music - 6 cd

**** tot

Kort na de Prestige Sessions met Miles Davis, kwam Coltrane terug in de RVG studio voor opnamen voor Prestige. Terwijl hij gelijktijdig met Miles verder voor Columbia ging werken, nam hij voor het eerst op als leider met zijn eigen kwartet en kwintet voor Bob Weinstock's Prestige-label. In deze 6 cd-box 'Fearless Leader', die zich uitstrekt van 1957 tot 1958, is zijn evolutie goed te volgen, al stond dit nog een eind verwijderd van het spel van de latere groep met McCoy Tyner en Elvin Jones in de jaren zestig. 'Giant Steps' zou kort nadien volgen, maar 'My Favourite Things' en 'A Love Supreme' waren nog ver af. Deze studiosessies liepen gelijk met zijn activiteiten in het Miles Davis Quintet, een periode bij Thelonious Monk en vanaf 1958 bij het Miles Davis Sextet.

De groep met Red Garland en Paul Chambers, zijn toenmalige kompanen bij Davis, en wisselende drummers — in hoofdzaak Art Taylor —, was voor Coltrane een ideaal klankbord om een en ander uit te proberen. Zijn techniek was toen al weergaloos. Hij speelde meer en meer lange frases, waar de noten als het ware in mekaar vloeiden. Op tenorsaxofoon was hij toen al de onbetwistbare *fearless leader* van zijn generatie, maar hier vestigt hij zich ook als groepsleider. Hij zat midden in een periode waar hij de drugs inwisselde voor een meer spirituele levensbeschouwing en was in het bezit van al zijn fysieke mogelijkheden. Nog een eind verwijderd van zijn echte spirituele periode en zijn modaal concept, maar toch al op avontuur binnen de geldende harmonische grenzen van de bebop. Deze box, de eerste van drie bij Fantasy-Concord, is gebaseerd op opnamen, die ook al te vinden waren in de eerdere minder geordende uitgave van een 16 cd-box 'The Prestige Recordings', maar die voor menig budget te zwaar was. Een beter geordende update in schuifjes kan nu daaraan verhelpen. Hopelijk wordt de reeks met dezelfde zorgvuldigheid voortgezet. Deze uitgave oogt in zijn mooie boekvorm in ieder geval luxueus en bevat natuurlijk heel wat interessante liner notes en foto's.

Dit is zoals eerder vermeld niet de eerste box met werk van Coltrane. Maar het lijkt er nu op dat een en ander met meer zorg wordt aangepakt. Eerder was er 'The Classic Quartet: The Complete Impulse! Studio Recordings' (GRP-8 cd), niet zo compleet als voorgesteld en 'Coltrane — The Legacy' gebaseerd op 'The Impulse Sessions' van 1955 tot 1967, eerder een bont allegaartje van opnamen met diverse sidemen, een subjectieve keuze van zoon Ravi Coltrane.

Stilaan komen de stukken van de puzzel van Coltrane als leider te voorschijn. Een beetje orde daarin kan de liefhebber alleen maar plezier doen. Niet alle 48 nummers zijn van hetzelfde hoge niveau, maar het is mooi om volgen hoe Coltrane evolueert en de muziek steeds beter wordt.

Luc De Baets

bij uitstek. Byron speelt hier voor het eerst tenorsax, op een voor zijn doen nogal lome manier. Slechts in enkele nummers valt zijn zo herkenbare klarinetklank te bewonderen. *Shotgun, Do The Boomerang, of What does it take (to win your Love)*: het zijn enkele van de hits die u zonder het te beseffen probleemloos meefluit. De muziek is een mix van funk, blues, soul en een vleugje jazz. Met twee soulvolle stemmen, een uitstekende gitarist David Gilmore en vooral George Colligan op Hammond B3-orgel in een glansrol. Leuke fuifplaat, al zullen veel jazzfreaks van Don Byron wellicht wat meer verwachten.

Peter De Backer

Mederic Collignon (Jus de Bocse)

Porgy and Bess

Minium/Bang! Distribution

- 73:43

Dit kwartet Jus de Bocse heeft er plezier in. Collignon laat zijn liefde voor Miles spelen en volgt de befaamde Gil Evans arrangementen. Hij brengt toch een heel eigen uitvoering met vocale uitgliders en een heel eigen sound die nog versterkt wordt door het uitstekend spel op Fender Rhodes van Franck Woeste. Dat Collignon aardig kan zingen, bewijst hij in *I loves you, Porgy*. Aanbevolen voor wie eens een andere Porgy and Bess wil smaken.

Bernard Lefèvre

(Coltrane) The House That Trane Built

The Story of Impulse Records

Impulse/Universal Music

- 4 cd

Deze 4 cd-box biedt een gevarieerd overzicht van de Prestige opnamen, waar Coltrane met kop en schouders bovenuit steekt, maar deze compilatie reikt van Albert Ayler tot Ben Webster, van Count Basie tot McCoy Tyner.

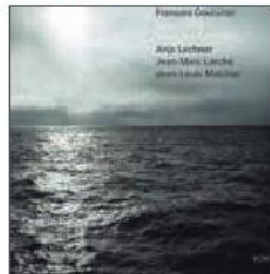
Deze compilatie van 38 nummers uit de Prestige catalogoog van schrijver Ashley Kahn, is een perfecte klankillustratie van het gelijknamige boek van deze auteur.

Luc De Baets

François Couturier Nostalghia – Song for Tarkovsky

ECM Records/Universal

Music - 77:53

Onder cinefielen geniet de Russische cineast Andrei Tarkovsky de status van cultfiguur. Tussen eind jaren '50 en zijn dood in 1986 produceerde hij een reeks films (*Andrei Rublev, Solaris, The Mirror, Stalker, Nostalghia, The Sacrifice*), die uitgroeiden tot heuse klassiekers. De Franse pianist François Couturier brengt hommage aan zijn favoriete filmmaker en weet daarbij het anekdotische behendig te omzeilen zodat de muziek geen illustratief karakter krijgt. Couturier tracht in de geest van Tarkovsky te kruipen en zet de intense, hypnotische poëzie van diens beeldtaal om in een persoonlijke schrijftuur. Als klankkleuren koos de pianist voor cello (Anja Lechner), sopraansaxofoon (Jean-Marc Larché) en accordeon (Jean-Louis Matinier). 'Nostalghia' is de juist gekozen titel voor een verfijnd schaduwspel tussen het gevoelsmatige van de jazz met strengere, vormelijke wetmatigheden van de klassieke muziek.

Dirk De Gezelle

De Caster Meerschaert Citron Bleu

eigen label/

www.decastermeerschaert.be

Violist Nils De Caster en pianist Yves Meerschaert zijn niet voor één gat te vangen. Hun muzikale bagage komt uit de klassieke wereld, kleinkunst, folk, jazz en wereldmuziek. Op hun duo-cd 'Citron Bleu' maken ze hun

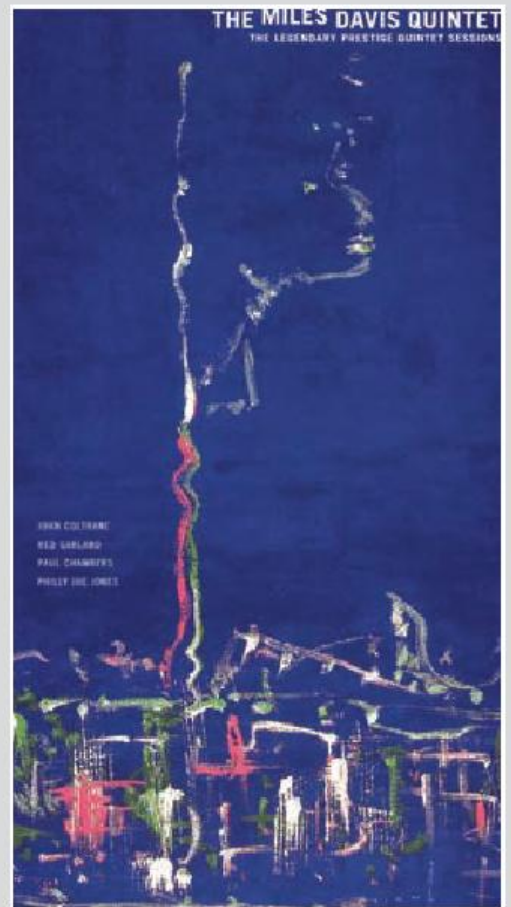
The Miles Davis Quintet

The Legendary Prestige Quintet Sessions

Prestige Records-Concord Jazz/Universal Music – 4 cd

In 1955 had Miles Davis zijn heroïneverslaving onder controle en werd hij opnieuw een leidende figuur in de moderne jazz. Hij had in de jaren vijftig af en aan opnames gemaakt voor Prestige met 'pick-up' groepen ('Walkin', 'Oleo', 'Bag's Groove') en sloeg iedereen met verstomming door zijn solo op *Round Midnight* op het Newport Jazz Festival van 1955. Dat trok de aandacht van Columbia Records. Alhoewel Davis wel geïnteresseerd was om voor Columbia te werken, wat hij ook deed, zat hij ook nog vast aan een contract met Prestige tot eind 1956. In 1955 had Davis eindelijk een band samen, die zijn goedkeuring wegdroeg. Met drummer Philly Joe Jones stelde hij een kwintet samen, waar verder pianist Red Garland, basist Paul Chambers en uiteindelijk John Coltrane deel van uitmaakten. Alhoewel dit kwintet oorspronkelijk afgedaan werd als een allegaartje, slaagde de groep

er al snel in om het publiek voor zich te winnen. Het geheim van Davis' sonore eenvoud, Coltrane's meer agressieve en complexe frasering en Garlands vonkende swing vonden elkaar in een wisselend repertoire, dat voor het eerst kon gebruik maken van de LP, die toen stilaan de singles verdrong. De stukken waren dus niet meer beperkt in tijdsduur. Bij Prestige was echter zuinigheid troef en was de opnametijd gelimiteerd. Vandaar dat er ook rechttoe rechtaan gespeeld werd, spontaan zoals in een cluboptreden, zonder extra takes. Voor vele liefhebbers was Miles hier op zijn best en had hij toen a *real workin' band*. Vandaar dat deze opnames van Rudy van Gelder voor Prestige vaak aan een clubsfeer deden denken, en niet de gestroomlijnde afwerking hadden van Columbia-producties uit diezelfde periode als 'Round About Midnight', met dezelfde bezetting. Wie niet de Prestige-albums kent als 'Cookin', 'Relaxin', 'Workin' of 'Steamin' with The Miles Davis Quintet', kan hier zijn collectie grondig bijwerken. Andere albums uit de Prestigetijd zijn 'The New Miles Davis Quintet' en 'Miles Davis and The Modern Jazz Giants'. Hier zijn ze allemaal samengevat in 32 nummers op drie cd's; een vierde cd brengt onuitgegeven live-opnamen uit diezelfde periode samen. Bij de laatste opname in Café Bohemia in 1958 zit Bill Evans al aan de piano. Stilaan werden de kiemen gelegd voor het latere sextet met Cannonball Adderley, waaruit het beste jazzalbum aller tijden, 'Kind of Blue', is geboren. Vanaf cd 4 (een curiositeit met live-opnamen uit die periode) kunnen met behulp van een PC met cd-rom speler en Adobe Reader ook begeleidende transcripties van Miles solo's op het scherm gebracht worden: heerlijk studiemateriaal voor amateurs en professionelen!

Bij Prestige, zoals ook bij de Coltrane 'Fearless Leader' box, werden nooit extra takes opgenomen. Dit heeft zijn voordelen, maar ook het nadeel dat niet alles van hetzelfde hoge niveau is. Toch is deze box in zijn geheel een TOP-quoting waard! Het prachtige hebbeding met vier cd's, een boek vol foto's en liner notes is uitgegeven ter gelegenheid van het feit dat de legendarische trompettist 80 jaar geleden geboren is (1926) en 15 jaar terug overleden (1991). Maar elke reden is uiteraard goed voor zulke mooie en interessante uitgave.

Luc De Baets

Nieuw op CD!

vervolg ...

debuut met eigen stukken. Verwacht geen jazz met blue notes en swingende impro, maar eerder lyrische muziek in een klassiek gerichte in-

terpretatie, met de deur op een kier voor andere invloeden.

René Vandewalle

Giovanni Falzone Meeting in Paris

Soul Note/Challenge Records - 66:12

Luister maar meteen naar *Veggente*, het derde stuk op deze cd, en u hoort een indrukwekkende tenorsax-solo. Vol passie en durf, met een matuur geluid dat nog het meest aan Branford Marsalis doet denken. En dat op het Italiaanse Soul Note-label, dat samen met Black Saint toch een stevige reputatie te verdedigen heeft. Wie mag dat zijn? Het is onze eigenste Robin Verheyen!

Deze cd vormt het ultieme bewijs van wat Verheyen allemaal in zijn mars heeft. Met Giovanni Falzone, een jonge Siciliaanse trompettist, vormt hij een perfect frontduo op deze forse cd. Falzone, op handen gedragen door landgenoot (en collega trompettist) Enrico Rava, experimenteert door het gebruik van dempers graag met de klankkleur van zijn trompet. Zijn composities zijn een fraaie mix van hardbop en vrijere vormen. Het levert pakkende jazz op, die bij elke luisterbeurt beter wordt. Pianist Bruno Angelini is trouwens al even uitstekend. Om economische redenen concentreren Black Saint en Soul Note zich al jaren op Europese jazz. Maar aan kwaliteit hoeft het label daarom nog niet in te boeten, dat bewijst deze cd.

Peter De Backer

Pieter de Mast Windstreken

Orgelpark/
www.pieterdemast.nl
- 49:15

Orgelpark stelt zich tot doel het orgel op een nieuwe manier te presenteren. Daarvoor is dit keer de Nederlandse saxofonist/fluitist Pieter de Mast uitgenodigd. Samen met de Indiase tabla-speler Sandip Bhattacharya en de Belgische toetsenaar Jozef Dumoulin nam hij twaalf stukken op waarvan het merendeel speciaal voor dit project is gecomponeerd. Het trio exploreert hier volop de klankkleurmogelijkheden van het orgel en voegt daar heel interessante ritmische patronen aan toe. De keuze voor Dumoulin is daarbij een heel geslaagde omdat hij niet alleen een voortreffelijk organist is, maar ook een voorliefde voor Indiase muziek heeft. 'Windstreken' valt op door een heel open en sferisch geluid. Mooie, dromerige melodieën, waarbij door het veelvuldig gebruik van de sopraansax de invloed van Jan Garbarek nooit ver weg lijkt. Van epigonisme is echter beslist geen sprake. 'Windstreken' is een avontuurlijke plaat waarop het kerkorgel heel verrassend wordt belicht.

Mischa Andriessen

Al Di Meola Consequence of Chaos

Telarc/Codaex - 63:59

**

Hij blijft natuurlijk een fenomenaal gitarist en bovendien herken je zijn hoogst-persoonlijke klank na twee noten. Maar Al Di Meola tapt nog altijd uit hetzelfde vaatje: dat van de spierballenfusie, afgewisseld met wat akoestisch werk in een zuiderse atmosfeer. Di Meola haalt hier alles uit de kast, en bij momenten hoor je zo flarden van 'Casino' terug, de plaat waarmee de gitarist dertig jaar geleden zoveel fusiefans bekoorde. Zelfs pianist Chick Corea - de man die Di Meola destijds via zijn groep Return to Forever liet debuteren - komt hier een paar nummertjes meedoen. Mooi allemaal, maar weinig verrassend.

Peter De Backer

Mark Feldman What Exit

ECM Records/Universal
Music - 70:46

Violist Mark Feldman is een veelzijdige muzikant die te horen is op letterlijk honderden cd's, van country over pop en jazz tot avant-garde. In de jazzwereld is hij vooral bekend om zijn werk met John Zorn en Dave Douglas. Met bassist Mark Dresser en cellist Hank Roberts vormde hij in het begin van de jaren negentig Arcado, een spannend trio op de grens tussen jazz en klassiek. Ook deze plaat met John Taylor (piano), Anders Jormin (bas) en Tom Rainey (drums) verkent die grens en begint (toeval?) met *Arcade*, een spanningsboog van wel 22 minuten. De overige 7 stukken zijn gelukkig korter zodat de ideeën en het samenspel beter tot hun recht komen.

Jeroen Revalk

Paolo Fresu Quintet

Thinking - Plays the Music of Ettore Fioravanti

Blue Note Records/EMI
Music - 59:59

Trompettist Paolo Fresu is bezig aan een reeks, waarin hij zijn kwintetleden allemaal hun eigen pleziertje en feature gunt in de vorm van een album, waar het kwintet composities vertolkt van één van de bandleiden. Hier is pianist Ettore Fioravanti aan de beurt. Opnieuw een Fresu-album met stevige roots in de bebop, maar met die Italiaanse charme, zin voor melodie en voor humor. De ernst is soms ver te zoeken, bv. in het enige stuk dat niet van Fioravanti is maar van de Russische componist Peter Iljitsj Tsjaikofski, waar men letterlijk een loopje neemt met de muziek. Opnieuw een zeer herkenbaar Fresu album.

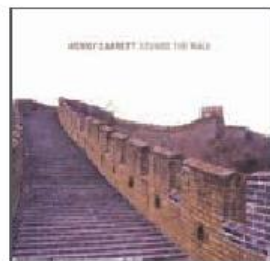
Luc De Baets

Kenny Garrett Beyond the Wall

Nonesuch Records - 76:56

****(*)

Wie, zoals Kenny Garrett in zijn laatste project probeert Chinese muziek te combineren met de etherische jazz die Coltrane in de laatste jaren van zijn leven maakte,

loopt groot gevaar in zwerige kitsch te stranden. Voor sommigen zal 'Beyond the Wall' dat ook zijn. Garrett loopt zonder twijfel op het randje, maar dat is precies wat de plaat voor mij zo onweerstaanbaar maakt. Een belangrijke factor daarbij is Pharoah Sanders' spel, die zich hier niet alleen van zijn allerbeste kant laat zien, maar die ook Garrett tot een ongehoorde intensiteit weet op te zwepen. De felheid van hun spel voorkomt dat de plaat 'te smaakvol' wordt. Zelfs de aan Max Roach' werk met Abbey Lincoln herinnerende kortjes zijn daardoor alleszins acceptabel. 'Beyond the Wall' staat vol met intense, spirituele jazz uitgevoerd vanuit de tenen door topmuzikanten als Bobby Hutcherson en Brian Blade. Dat de plaat bovendien een miraculeuze ontsnapping is uit een concept dat tot mislukken leek gedoemd, maakt haar extra spannend en getuigt van echte klasse.

Mischa Andriessen

Charles Gayle Live at Glenn Miller Café

Ayler Records/Challenge Records - 62:40

***(*)

Van een label dat genoemd is naar Albert Ayler verwacht je geen slappe kost. Het Zweedse label Ayler Records is een wat uit de hand gelopen hobby van een zakenman die gepassioneerd is door freejazz. Charles Gayle dist hier, live in een Stockholms café, inderdaad een ouderwetse portie hardgekookte avant-garde jazz op, met onder andere straffe versies van *Softly as in a Morning Sunrise* en een nauwelijks herkenbare interpretatie van Coltrane's *Giant Steps*. Slotnummer is, heel toepasselijk, een bewerking van *Ghosts*, dé klassieker van Albert Ayler.

Gayle speelt hier uitsluitend altsax, terwijl hij vooral naam maakte met zijn robuuste tenorgeluid. Hij vliegt er als

vanouds in. Maar het klinkt allemaal net iets te steriel om echt te overtuigen. Met Gerald Benson op bas en Michael Wimberly op drums.

Peter De Backer

Stefon Harris **African Tarantella,** **Dances with Duke** Blue Note Records/EMI

Music - 54:44

***(*)

Net als Jason Moran trad vbrafonist Stefon Harris halverwege de jaren negentig in het kielzog van Greg Osby voor het voetlicht. Hij heeft meer gemeen met Moran: zijn virtuositeit en zijn zelfverzekerdheid bijvoorbeeld. Menigeen zou er voor terugdeinzen om het meer ambitieuze materiaal uit het Ellington songbook; de suites onder handen te nemen, Harris niet. Dat zou hoogmoed kunnen zijn, maar Harris weet wat hij doet. Mede dankzij de fantastische muzikanten als bassist Derrick Hodge en klarinettist Greg Tardy worden stukken uit de 'New Orleans Suite' en 'The Queen's Suite' en Harris' eigen 'The Gardner Meditations' zeer compact en smaakvol uitgevoerd. Meest opvallend is dat 'African Tarantella' een echt groepsproduct is. Er wordt weinig gesoleerd. De nadruk ligt op sferische harmonieën die door heel inventieve ritmische patronen het juiste tegenwicht krijgen. De muziek lijkt in eerste instantie misschien wat te bescheiden, maar het is juist de beheerste manier van spelen die 'African Tarantella' bij herhaaldelijke beluistering steeds spannender maakt.

Mischa Andriessen

Billy Hart Quartet **Quartet**

Highnote/ZYX Music -

67:05

Billy Hart is al jaren een van de beste jazzdrummers. Ondanks die lange staat van dienst heeft hij maar weinig

platen onder eigen naam opgenomen. Op deze titelloze cd toont hij overtuigend zijn kwaliteiten als bandleider en componist. Deze band is de voortzetting van het Ethan Iverson/ Mark Turner Quartet. Die twee jonge talenten hebben er verstandig aan gedaan de groep nu naar de oude meester te vernoemen, want Harts bijdragen maken de meeste indruk. Pianist Iverson en in minder mate saxofonist Turner zoeken hun heil nog iets te vaak in complexiteit, waar Harts composities veel transparanter zijn. Door die bedrieglijke eenvoud spreken zij veel meer aan. *Lullaby for Imke* is zo'n nummer waarin een kleine melodie zo dicht op de huid kruipt dat zelfs de bolster van de intellectueel Iverson knapt en al zijn lyriek vrijkomt in een breekbare solo.

Mischa Andriessen

David Hazeltine-George Mraz Trio **Manhattan**

Chesky Records/Challenge

Records - 64:54

David Hazeltine Trio **Perambulation**

Criss Cross/Challenge

Records - 59:14

David Hazeltine is één van de vooraanstaande mainstreampianisten van vandaag. De traditie zit in zijn spel ingebakken. Denk aan Bill Evans, Kenny Barron, Red Garland en Barry Harris. Hazeltine hebben we in allerlei combinaties kunnen meemaken in het clubleven van Manhattan. Hoe het komt dat deze pianist, die in de V.S. en Japan heel wat bekendheid geniet, hier nog niet doorgedrongen is — hij kan rustig zijn voet zetten naast pakweg Bill Charlap —, moet je aan de promotiediensten van de platenmaatschappijen vragen. Op deze beide cd's speelt hij in trio, waar dit met George Mraz en Billy Drummond op

Chesky Records meer verfijning en frivoliteit bezit. Op de Criss Cross cd pakt hij met Peter Washington en Joe Farnsworth iets steviger uit. De opname van Chesky klinkt heel wat meer gedetailleerd. Alsof je er zelf bij bent.

Luc De Baets

Manuel Hermia **Rajazz**

Igloo/AMG - 65:24

Manu Hermia is vooral bekend van zijn werk met de groep Slang, een groep die hij met bassist Francois Garry en percussionist Michel Seba heeft gevormd. De saxofonist/fluitist heeft nu met zijn kwartet een album uit, dat bol staat van de Oosterse invloeden. Zoals het stilaan de gewoonte is, bestaat het repertoire bijna helemaal uit eigen composities, waar de luisteraar even moet aan wennen, wegens het ontbreken van herkenningpunten. Eén stuk, *Contemplation*, een al wat oudere compositie van McCoy Tyner (van het legendarische album *The Real McCoy*), is exemplarisch voor de sfeer in dit album. Toch steekt er heel wat variatie in dit album met bijvoorbeeld de fraaie ballade *Awakening*, het hippe *Always Smiling*, het driedelige *Rajazz # 1* of het sterke openingsnummer *I'm Just Me*. Manu bespeelt afwisselend de alt- en sopraansaxofoon en roept vooral op deze laatste Coltraneske sferen op. Naast Hermia doet het ons deugd nog eens pianist Eric Vermeulen te horen uitpakken. Bassist Sam Gerstmans en drummer Lieven Venken zijn de ritmepeilers van dit kwartet.

Luc De Baets

Peter Hertmans **Stone Sculpture**

Mognumusic/AMG - 53:34

Na 'Waiting' uit '93 neemt gitarist Peter Hertmans opnieuw een cd op met Billy Hart. De aanwezigheid van die Amerikaanse topdrummer geeft deze muziek alweer een

extra energiestoot. Met saxofonist Erwin Vann trok Hertmans in september 2002 naar New York voor deze opnames, waar bassist Nicolas Thys zich bij hen voegde.

Het resultaat is een schot in de roos. Hertmans heeft uit zijn vele invloeden door de jaren heen een eigen stem gekneed, die op deze cd tot haar volle recht komt. Erwin Vann wordt bij elke cd beter. Nicolas Thys is een robuuste bassist, een rots in de branding. En Billy Hart smeedt alles virtuoos aan elkaar. Let maar eens op zijn spel in *Puma*.

Eigenlijk is dit eerder een duo-project van Hertmans en Vann. Ze schreven elk vier nummers. Zeker opener *Nic's Place*, dat Hertmans schreef in het New Yorkse appartement van Nicolas Thys, heeft een pakkende melodie, maar ook uit alle andere composities straalt een aanstekelijk enthousiasme. Hertmans maakt gulzig gebruik van *distortion*, waardoor zijn gitaarklank aan John Abercrombie doet denken. Het geeft de muziek bij vlagen een stevig rockgevoel.

Peter De Backer

Billie Holiday **Retrospective 1935-1952**

Saga/Harmonia Mundi

- 3 cd

De invloed van Billie Holiday lijkt niet zo groot geweest te zijn als van tijdgenoten als Ella Fitzgerald en Sarah Vaughan, althans te peilen aan het aantal volgelingen. Opvallend is dat ze vandaag meer volgelingen heeft, waarvan Madeleine Peyroux wellicht de meest populaire is. Die bluesfeeling, dat wat tragikomische gevoel zit in Holiday inge-

bakken. *Travlin' Light* is qua titel een toepasselijke opener, maar niet echt representatief voor de loopbaan van deze gekwelde, maar trotse vrouw, die allesbehalve een voorbeeldige cv kan voorleggen. De samenstellers hebben de traditionele chronologische volgorde overboord gegooid om een meer artistieke visie op haar loopbaan te geven. Deze fraaie en zacht geprijsde box met bijna zestig songs geeft een vrij evenwichtig overzicht van Holiday's loopbaan. En opnieuw is het fraai geïllustreerde boekje met commentaar, illustraties en foto's iets waar het internet moet voor passen.

René Vandewalle

The Eric Ineke Jazz Xpress **Flames 'n' Fire**

Daybreak/Challenge

Records - 52:44

***(*)

Drummer Eric Ineke heeft in zijn lange loopbaan met God en klein Pierke gespeeld uit de Nederlandse en internationale jazz. Met het trio van Rein De Graaff heeft hij onontelbare Amerikanen met zijn stevige swingende spel het vuur aan de schenen gelegd. In zijn eigen JazzXpress — naast het trio van Wolfert Brederode zijn voornaamste muzikale pleisterplaats — met de stevige bassist Marius Beets en de onvolprezen pianist Rob van Bavel, heeft hij twee blazers van goeden huize: tenorsaxofonist Sjoerd Dijkhuizen en trompettist Rik Mol. Dit is stevige postbop, rechttoe rechtaan, diep geworteld in de roots. Alle stukken swingen de pan uit alsof we hier opnieuw in de hoogdagen van de hardbop beland zijn. Dijkhuizen en Mol hebben een mooie sonoriteit en weten ook solistisch hun mannetje te staan.

Luc De Baets

Bert Joris - Brussels Jazz Orchestra & The Royal Flemish Philharmonic **Dangerous Liaison**

Domestic Productions/

AMG - 53:26

***(*)

deFilharmonie o.l.v. Daniele Caligari is hier de partner en tegenspeler van het Brussels Jazz Orchestra. 'Dangerous Liaison' werd live opgenomen tijdens het concert in

Nieuw op CD!

vervolg ...

Keith Jarrett The Carnegie Hall Concert

ECM Records/Universal Music
- 2 cd - 1:50:23

Keith Jarrett lijkt de jongste jaren wel herboren, met de ene pracht-cd na de andere. Ook dit concert in Carnegie Hall is een voltreffer. De stukken zijn korter dan destijds op 'The Köln Concert' of 'Bremen/Lausanne'. Dat maakt de muziek iets gebalder, misschien ook toegankelijker, al komt Jarrett ook dit keer soms gedurfd uit de hoek. Die typische percussieve linkerhand, die wilde uitbarstingen of die intieme ingetogenheid, die complexloze virtuositeit, die soms schaamteloze romantiek: ik beleeft er al 25 jaar intens plezier aan en wens u hetzelfde toe.

Peter De Backer

Toen ik jaren geleden de popmuziek beu begon te worden en voorzichtig naar andere muziek ging luisteren, werd ik blijvend voor de jazz gewonnen door twee artiesten: Archie Shepp en Keith Jarrett. Zoals dat met jeugdliefdes gaat, ben ik hem in de loop der tijd enigszins kwijt geraakt. Omdat ik niet of nauwelijks met zijn cd's van de afgelopen jaren bekend ben, was 'The Carnegie Hall Concert' eigenlijk een hernieuwde kennismaking. Weer liefde, nu op het tweede gezicht. Ten opzichte van Jarretts beroemdste soloplaat 'The Köln Concert' is deze nieuwe dubbel-cd wat ingetogener. Het spel van Jarrett waaiert nog altijd alle kanten uit en blijft onovertroffen in zowel techniek als inventiviteit. Hier is het echter vooral verstilde extase, waarbij Jarretts beruchte gekreun ook goeddeels achterwege blijft. "In der beschränkung zeigt sich der Meister", zei Goethe en Keith Jarrett bewijst hier bijna twee uur lang zijn gelijk.

Mischa Andriessen

deSingel op 28 mei 2006. Op het programma stonden composities van Bert Joris, die hij schreef voor deze grote bezetting van symfonisch orkest en bigband. Bert Joris heeft deze productie een *dangerous liaison* genoemd, omwille van het samenbrengen van twee werelden: de klassieke muziek en de jazz. Weinig componisten slagen er in daarvan een homogeen geheel te maken en konden vroeger op weinig begrip rekenen van de jazzfans. Maar tijden veranderen, muzikanten (en jazzfans?) zijn meer polyvalent opgeleid en hebben een bredere kijk op muziek. Dat geldt uiteraard ook voor componisten en arrangeurs. Twee composities van de vier zijn hier speciaal voor dit project geschreven, het titelstuk *Dangerous Liaison* en *Between Hope and Despair*. *Anna* en *Alone At Last* zijn bestaande composities, die voor deze gelegenheid bewerkt werden voor dit gezelschap van zo'n 100 muzikanten. Een opgave die kan tellen en waar we wegens plaatsgebrek in een volgend nummer willen op terugkomen.

Luc De Baets

Chris Joris - Bob Stewart Rainbow country

W.E.R.F./AMG - 72:53

Vijftien jaar na zijn debuut 'Songs For Mbozo' (toen ook al met tubaspeler Bob Stewart) maakt Chris Joris naar eigen zeggen "zijn meest Afrikaanse plaat tot nu toe". Maar verwacht geen wereldmuziek, of wat doorgaans onder die noemer wordt verkocht. In enkele nummers krijgt de Malinese Baba Sissoko wel een hoofdrol met zijn zang, percussie en ngoni (snaarinstrument) maar toch klinkt er vooral jazz, zij het met een Afrikaans accent. Het album baadt in een warme, dromerige sfeer. Mooi, al begin je na verloop van tijd toch te snakken naar wat vuur en opwindning, toch ook typisch Afrikaans. Misschien is dat de tol van het strakke opnameschema: 15 stukken in amper twee dagen tijd. Want met deze nieuwe groep hebben Chris Joris en Bob Stewart een stel klassemuzikanten bij de hand: Eric Persson op saxen, Reggie Was-

ington of Chris Mentens op bas, Baba Sissoko en Junior Mthombeni op percussie en Fabian Fiorini op piano.

Jeroen Revalk

Soweto Kinch A life in the Day of Big

Rub Recordings/Lowlands
- 78:52

Drie jaar geleden baarde rapper en altsaxofonist Soweto Kinch (28) met zijn debuut-cd nogal wat opzien op de Britse jazzscene. Deze tweede zal minstens evenveel opvallen, al was het maar omdat dit zowaar een concept-cd is: hier worden scènes uit het leven in een torenflat aan de rand van Birmingham geëvoceerd, aan elkaar gepraat door een nieuwslezeres.

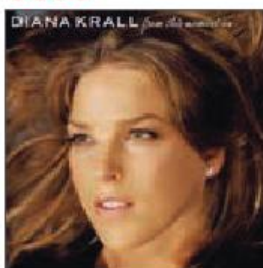
De muziek is een mix van (redelijk deftige) rap en jazz. In de jazzstukken blijkt Kinch de beboptaal ruim onder de knie te hebben. Zelfs als mc komt Kinch geloofwaardig over. Maar onderschat hem niet: met zijn diploma geschiedenis aan de universiteit van Oxford heeft Kinch niet bepaald het cv van een straatjochie.

Het best is deze cd als rap en jazz mooi met elkaar verweven worden. Ideaal voor wie wil weten wat hip is in Londen en omstreken.

Peter De Backer

Diana Krall From This Moment On

Verve/Universal Music
- 57:16

Hoe je het ook bekijkt, Diana Krall was het meisje dat in 1993, met haar moeizaam tot stand gekomen 'Steppin' Out' (via Enja Records en Justin Time Records), vele deuren heeft geopend voor het grote jazzpubliek. Wat eraan vooraf ging, was het heilige geloof dat John Clayton en Jeff Hamilton in haar hadden en met name John heeft overal voor haar aan de bel getrok-

ken (zelfs bij mijn eigen label September Records). Aanvankelijk was het niet zo duidelijk of zij een pianiste was die ook zong, of het omgekeerde. Ze is vooral pianiste, alleen al vanwege het feit dat ze haar vocaal talent op een perfecte wijze pianistiek weet te onderbouwen.

In de tijd dat ik bij Jimmy Rowles over de vloer kwam en Jimmy al behoorlijk sukkelde met zijn gezondheid, had hij nog twee leerlingen: Diana Krall en Benny Green. Hij had veel lof voor deze talentvolle jonge dame die keihard werkte. Met haar dvd (en cd) 'Diana Krall live in Paris', bereikte zij de top van de charts. Van haar vrienden, zoals Stacy Rowles, weet ik dat zij ondanks haar megaster imago nog steeds dezelfde toegewijde en down-to-earth artieste is.

Toen ze met Elvis Costello ook een muzikale band aanging, leek het er even op dat haar muzikale voorkeur van richting ging veranderen. Maar met haar nieuwste plaat is ze weer terug op de vertrouwde koers. Twaalf standards die swingend tot in de perfectie ten gehore gebracht worden, de helft van de stukken in kwartet met John en Jeff en Anthony Wilson en de andere met The Clayton/Hamilton Jazz Orchestra.

Hoeveel sterren? Dat weet ik niet, want het blijft een kwestie van smaak, maar dit album lijkt me toch wel minstens vier sterren waard.

Jack van Poll

Le Monde de Kota Murmures

Radar/
www.lemonedekota.com
- 61:00

Le monde de Kota ontstond aan het Conservatorium in Parijs. Guido Zorn, contrabassist uit Toscane, Olivier Goulet, Libanese mondharmonica-speler, Stéphane Montigny, trombonist uit Orleans en Julien Omé, gitarist uit Bretagne, ontmoetten mekaar in de jazzklas van Ricardo del Fra en besloten samen wat uit te proberen. Vorig jaar nam Le Monde de Kota deel aan het Jazz Hoi-laart concours en werd de verrassende winnaar. De jury loofde hun hoge muzikaliteit en we citeren: "de intensiteit van hun muziek en de origi-

nele arrangementen brengen de luisteraar helemaal in hun eigen wereld." Een paar dagen later namen deze vier hun debuut-cd 'Murmures' op in een Franse studio. De originele bezetting en de eigen composities bezorgen de groep een sterk profiel met muziek die een open oor heeft voor allerlei invloeden. Het is onderhoudende, speelse muziek, origineel van klankkleur, mede door de goed aangewende mogelijkheden van deze unieke bezetting, melodisch en harmonisch goed onderbouwd, waarbij de solistische prestaties goed ingekaderd zijn in het totale klankbeeld. In aanloop naar Jazz Hoeilaart 2006, speelde Le Monde de Kota een vrij uitgebreide en bovendien succesvolle concerttournee doorheen ons land.

Luc De Baets

Frederik Leroux Quartet Angular

Frantic Loop/
www.frederikleroux.com
- 48:03

Gitarist Frederik Leroux is een twintiger met een indrukwekkend cv. Ging in 2003 met een beurs op zak een jaar in New York studeren en spelen. En volgde masterclasses bij gitaristen als Jim Hall, Bill Frisell en John Scofield maar ook bij Steve Coleman en Michael Brecker. Dat zijn invloeden die onvermijdelijk opduiken in zijn muziek, naast echo's van rock en diverse alternatieve geluiden. Maar het kwartet probeert eerst en vooral een eigen verhaal te vertellen. Dat lukt aardig al is dat verhaal niet altijd even boeiend. En toch, aan fantasie geen gebrek: de acht eigen stukken van Leroux en het ene arrangement laten een veelzijdige componist en vier gedreven muzikanten horen. En de verrassende uithalen hier en een Zorn-achtige wending daar zetten de cd-titel extra in de verf.

Jeroen Revalk

John Lindberg/ Karl Berger Duets I

Between the Lines/
Challenge Records - 50:29

De Duitser Karl Berger, 71 intussen, is een fenomeen: al in de jaren zestig maakte hij in avant-garde jazzkringen

naam als vibrafonist en pianist. Hij maakte opnames met Don Cherry, Carla Bley en Pharoah Sanders. Maar net zo goed schreef hij arrangementen voor de rocksongs van Jeff Buckley en Nathalie Merchant. John Lindberg (48) is al even bijzonder. De basist was als negentienjarige al actief bij Anthony Braxton, een leerschool die kan tellen. Al meer dan twintig jaar leidt hij het befaamde String Trio of New York.

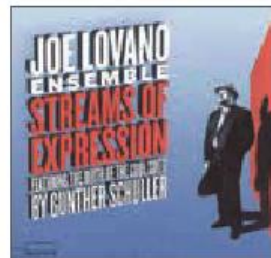
Op deze cd kiezen beide topmusici voor een intimistische aanpak. Ze schreven elk drie stukken, en brengen verder twee composities van David Izenzon, in de jaren zestig basist bij Ornette Coleman, en ook *Peace*, van grootmeester Ornette zelf.

Berger leeft zich hier vooral uit op piano. In zijn spel klinkt de invloed van Monk duidelijk door. Lindberg is een uitstekend basist die ook aardig met de strijkstok overweg kan. Mooie, ingetogen opname van twee gelouterde avant-garde iconen.

Peter De Backer

Joe Lovano Ensemble Streams of Expression

Blue Note Records/
EMI Music - 74:01

Dit is een vervolg op 'Rush Hour' uit 1995. Een elfmansformatie laveert hier door een aantal stukken, waarvan Lovano's *Streams of Expression Suite* in twee grote delen wordt opgesplitst, het eerste deel is de opening van dit album, het tweede sluit op één stuk na de cd af. Het middenstuk bestaat uit een herwerking door Gunther Schuller van een drietal thema's uit de *Birth of The Cool Suite*, door Gil Evans geschreven. Daarbij komen nog een drietal stukken waarvan twee in trio met Dennis Erwin en Lewis Nash, die ook deel uitmaken van het ensemble.

Lovano verpakt hier verleden, heden en toekomst in een

Swingende kerststerren

Met de kerstdagen verschijnen altijd ook een aantal albums, die meer op de rustige, familiale kerstsfeer zijn toegespitst.

Zo heeft Marc Matthijs een aantal vrienden verzameld rond het vele muzikaal talent in zijn eigen familie, o.a. klarinettist Walter Boeykens, gitarist Peter Verbraken en trompettist Serge Plume komen vroom mee Kerstmis vieren (**Dreaming of A Jazzy Christmas** - Motor Music/www.evillpenguinrecords.com).

De Nederlandse zangeres Greetje Kauffeld gaat scheid met de Swinging Fireballs, een Duitse band, die weliswaar meer

professionele fuivers lijken voor een carnavalprogramma, dan voor een rustige swingende avond. Een uitschiiver, die we het altijd charmante Greetje vergeven (**In The Mood for Christmas** - 2 cd - Mons/Challenge Records).

EMI scoort nog het best met **Ultimate Jazz Christmas**. Ultimate is nogal sterk uitgedrukt, maar hier wordt tenminste geplukt uit de jazzcatalogoog, van Nat King Cole tot The Thad Jones-Mel Lewis Orchestra (Blue Note Records/EMI Music).

(RVDW)

mooie hedendaagse orkestratie. 'Streams of Expression' lijkt een soort georganiseerde chaos, met heel wat vrijheid voor de leden van het ensemble in collectieve improvisatiepassages. Opvallend is hoe naadloos traditie en hedendaags experiment in elkaar vloeien. Lovano's fluwelen tenor neemt het leeuwendeel van het solowerk voor zijn rekening. Als toemaatje krijgen we ook nog de aulochrome te horen, een combinatie van twee sopraansaxofoons, een uitvinding van de Belg Francois Louis, die ook de mondstukken van Lovano's saxofoon vervaardigt.

Luc De Baets

Katrine Madsen Supernatural Love Stunt Records/Challenge Records - 61:01

In thuisland Denemarken sleepte ze al twee keer nominaties voor beste vocale jazz-cd in de wacht. Shirley Horn, waaraan ze enkele tracks opdraagt, is duidelijk een voorbeeld. Naast haar vaste trio heeft ze dit keer uitstekende gasten, Ulf Wakenius (g) en Peter Asplund (tp). Het is een typisch love song album (denk maar aan Diana Krall) met enkele Beatles-covers, standards en eigen werk.

Bernard Lefèvre

Robin McKelle Introducing Robin McKelle

O+Music/Harmonia Mundi
-39:38

Retro is in! Crooners en bigbands zijn terug! De tijd van Nat King Cole, Frank Sinatra, Ella en Sarah komt hier fris uit de bits van deze cd swingen. (Het management van) vocaliste Robin McKelle heeft blijkbaar gekozen voor deze aanpak. Haar wat hese, warme, maar krachtige stem herinnert ook aan de tijd van blanke West Coast vocalisten als Dinah Shore, Anita O'Day en June Christy. Ook heeft producer Willy Murillo geopteerd voor een dure bre-

Nieuw op CD!

vervolg ...

de orkestrale omkadering, ook al schering en inslag in de jaren veertig en vijftig. Niets nieuws onder de zon want de arrangementen zijn transcriptsies van Nelson Riddle e.a. De band bestaat uit routiniers van de LA studio's

die hier de zangeres voorzien van een stevige bigband met strijkers backing. Uiteraard niets dan parels uit het rijke *American Songbook* van die periode. Retro met verve en klasse en ook af en toe (te weinig) met een ver-

frissende aanpak, zoals in het overbekende *Bei mir bist du Schön*, overbekend van de vertolking door de legendarische Andrews Sisters of *Yes, My Darling Daughter*, die dan een ander kleedje krijgen aangemeten. Ook *Dream, I've Got The World on A String* en *On The Sunny Side of the Street* overtuigen. Solisten als de saxofonisten Pete Christlieb en Gary Foster en gitarist Larry Koonse krijgen af en toe wat ruimte.

René Vandewalle

Pat Metheny-Brad Mehldau Metheny/Mehldau Nonesuch Records - 66:05

****(*)

Een duo-album van twee groten, die allebei de lyrische kunst voorbeeldig beheersen. Herinneringen aan de ontmoeting van Bill Evans en Jim Hall komen boven. Piano en gitaar duo's liggen niet voor de hand omwille van het feit dat beide snaar-instrumenten in hetzelfde tonaal gebied zitten en dus mekaar vaak in de weg kunnen lopen. Beide acteurs zijn zich daar goed van bewust en vlechten hun conversatie op een beleefde manier in elkaar. Vooral Metheny's zachte etherische sound vraagt van Mehldau enige terughoudendheid. *Find me in your Dreams* en *Summer Day* zijn pure romantiek. Beide spelers hebben duidelijk respect voor elkaar en ontlopen het duel. Om te vermijden dat het op den duur toch wat saai wordt, komen in een tweetal stukken Larry Grenadier (b) en Jeff Ballard (d) wat meer beweging brengen in het gebeuren. Met bv. het sterke *Ring of Life*. De composities zijn allemaal originals, overwegend van Metheny. In 2007 wacht ons nog een vervolg.

Luc De Baets

Sophie Milman Sophie Milman

Linus Entertainment/ZYX - 48:51

**

Sophie Millman, geboren in Rusland en via Israël uitgeweken naar Toronto, Canada, getuigt met Diana Krall, Michael Bublé en Madeleine Peyroux van de bloei van het Canadese jazzentertainment. Sophie Milman is een aardige zangeres met een

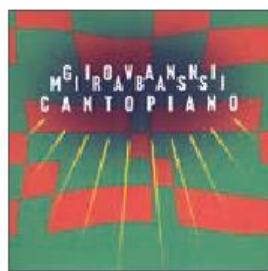
aangename stem, voldoende technisch onderlegd, maar het repertoire ontbeert elke originaliteit en de vertolkingen halen nauwelijks de middenmoot. Dit is lifestyle-entertainment van een niveau dat eerder het gezelschap opzoekt van Madeleine Peyroux of Norah Jones, dan van pakweg Patricia Barber of Cassandra Wilson.

René Vandewalle

Giovanni Mirabassi Cantopiano

Minium/Bang!

Distribution - 49:54

Mirabassi laat zijn liefde spreken voor het Frans chanson in dit album van de 'Standard Visit'-reeks. Al in de opener zingen we meteen mee met Dalida's *Il venait d'avoir dix-huit ans*. Mirabassi is sterk verbonden met chanson en ook de teksten. Hij laat hier Brassens, Gainsbourg, Lama en zelfs Barbara 'zingen'. En we missen op geen enkel moment de zanger(es). Twee van zijn eigen composities (uit albums van Agnes Bihl) krijgen ook een solistische 'rêverie'. Met vederlichte toets ontroert hij in *Cécile* (Nougaro) en *Quand Maman Revient* (Brel). Zelfs wie niet voor chanson voelt, zal gefascineerd smelten voor deze pianopoëet.

Bernard Lefèvre

Jason Moran Artist in Residence

Blue Note Records/EMI Music - 50:05

****(*)

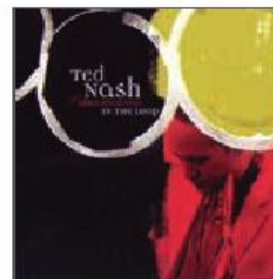
Jason Moran draait al weer zo lang mee dat je bijna zou vergeten dat de pianist pas 31 is. Van begin af aan maakt

Moran platen waarop zowel zijn technische kunnen als zijn vernieuwingsdrang opvallen. Hoewel 'Same Mother' al een ferme stap in de goede richting was, lijkt hij op 'Artist in Residence' nu eindelijk het perfecte evenwicht tussen zijn virtuositeit en zijn vernieuwingsdrang te hebben gevonden. De *cut & spiff*-techniek die hij al eerder toepaste, wordt op deze plaat vervolmaakt en levert in samenspraak met de bluesinvloeden die met het toetreden van gitarist Marvin Sewell tot de Bandwagon tot Morans idioom zijn gaan horen, intrigerende muziek op. Meer dan ooit gebruikt Moran repetitieve patronen die paradoxaal genoeg zowel een verwantschap met de minimal music als met hiphop blootleggen. Op 'Artist in Residence' is Moran totaal grenzeloos, alle genres tussen klassiek en freejazz komen aan bod. Toch klinkt de plaat als een geheel. Het zoveelste bewijs van Morans genie. Nummers als *Milestone* en *He puts on his coat and leaves* laten bovendien horen dat de afstandelijkheid die veel oude platen van Moran aankleeft, tot het verleden behoort. Huiveringwekkend.

Mischa Andriessen

Ted Nash & Still Evolved In the Loop

Palmetto Records/Codaex - 50:53

Het spreekt voor zich dat ik mij niets verbeeld, maar je zou bijna denken dat Ted Nash mijn kritiek op zijn vorige cd ter harte heeft genomen. Wilde hij het in het verleden vaak te smaakvol aanpakken met cello's en violen, op 'In the Loop' keert hij terug tot het basale waardoor de impact flink is toegenomen. Nash glasheldere en breekbaar mooie sax komt in deze kwintet-bezetting met Frank Kim-

Branford Marsalis Quartet Braggtown

Marsalis Music/Universal Music - 74:10

Dit is alweer Branfords vijfde cd op zijn bloedeigen label Marsalis Music. En gezegd moet worden dat het inmiddels bekende viertal met, naast de leider, Joey Calderazzo, Eric Revis en Jeff Watts een interactie hebben bereikt die je in de jazzmuziek maar zelden tegenkomt. Zo hecht is het kwartet dat je ze eigenlijk niet meer afzonderlijk beluistert, maar steeds een bepaalde eenheid ervaart. Ook tijdens de solo's. De term 'begeleider' is sowieso achterhaald. Branford vertelde jaren geleden met enige overtuiging dat saxofoon spelen alleen maar een spierenkwestie is. De instrumentbeheersing van allen en Branfords stevige sound doen het meer dan ooit uitstekend en geven de zeven stukken op deze stijlvolle cd een bekoorlijke lading en spanning. Want de composities van alle kwartetleden genereren steeds onbedaarlijke *tension*, terwijl de broodnodige ontspanning het hoge peil mede vorm geeft. Kortom, gesplendeerde moderne jazz van de bovenste plank die de sterrenregen (zie boven) ten volle waard is.

Jaap Lüdeke

brough (p), Ben Allison (b), Matt Wilson (dr) en Marcus Printup (tp) optimaal tot zijn recht. Met name Kimbrough en Printup leveren bovendien het perfecte tegenspel dat op deze cd is doortrokken van invloeden uit de oude New Orleans jazz. Nash die voor alle composities tekende, komt vanuit die traditie tot prachtige harmonische vondsten waarvan het op trage glijdende tonen gebouwde *The Cubist* de fraaiste is. Het grote talent van Ted Nash komt op 'In the Loop' eindelijk volledig tot zijn recht.

Mischa Andriessen

Jef Neve Trio Nobody is Illegal

Emarcy/Universal Music
- 53:33

De steile opgang van Jef Neve en zijn trio heeft geleid tot een contract met Universal Music Belgium. Op deze cd gaat het Jef Neve Trio duidelijk een stap verder, steeds verder weg van de invloed van Brad Mehldau en meer de richting uit van een akoestische jazzrockgroep in de trant van The Bad Plus. Alhoewel de klassieke invloed nog altijd sterk aanwezig is. Flamboyante Jef houdt ervan de muziek op te bouwen tot ze hem ontglipt en uiteenspat in een knallend vuurwerk. Maar hij weet ook dynamiek en spanning af te wisselen met beklievende ballades. Samen met zijn *body language* zijn handelsmerk.

We zweven een muzikaal universum in met het openingsnummer *Airplane*. In het geweld van *Nothing but a Casablanca Turtle Slide Show Dinner* moet de vijfmans kopersectie alle zeilen bijzetten om het trio het nodige weerwerk te geven. Vuurwerk alom met Jef die de 88 toetsen geselt en Teun Verbruggen die zich niet onbetuigd laat. Wagneriaans? Je zegt het maar! Na dit vuurwerk rust

en romantiek met *Abschied*. Tristesse alom, met overtuigende zielskracht gespeeld, met een mooie rol voor het koper. Ook *Second Love* en *Until Now* zitten in die sfeer. *Astra* suggereert dan weer een irreële wereld en het slotnummer *Delayed* werd echt gemixt als een popsong. *Nobody is Illegal* is dan weer, zoals het een titelnummer betaamt, exemplarisch voor het spel van dit trio in een live context. De composities zijn overwegend van Jef, soms in combinatie met bassist Piet Verbist en drummer Teun Verbruggen. Jef Neve tracht met de toevoeging van koper en de muzikale sketches met saxofonist Nicolas Kummer de cd een meerwaarde te geven ten opzichte van een live-concert. Duidelijk is ook dat een studio-opname door de extra mogelijkheden en trucs steeds meer gaat verschillen van een live opname. Minpunt is de balans met de kopersectie, die vaak verdrinkt in de *powerplay* van dit trio. Voor wanneer een live-cd en/of dvd van dit trio?

Luc De Baets

Ivan Paduart My French Heart

Alone Blue Records/AMG
- 43:42

Ivan Paduart heeft alle troeven in handen om het Franse chanson te vertalen naar de mogelijkheden van de piano. Hij kent het Franse chanson door en door o.m. door zijn samenwerking met Claude Nougaro. Bovendien heeft Paduart van huis uit een sterk melodische, vaak romantische benadering van het materiaal. Iets wat aangeboren is en zich bijvoorbeeld ook weerspiegelt in zijn composities. Dat het repertoire van Nougaro hier de meeste aandacht krijgt, spreekt vanzelf, maar ook Aznavour is hier goed vertegenwoordigd, naast andere grootheden als Brel en Legrand. Met de medewerking van bassist Philippe Aerts en de Franse drummer Frank Agulhon geeft Paduart dit mooie repertoire uitstekend vorm. Een cd die zeer zeker een breed publiek zal bekoren.

Luc De Baets

Madeleine Peyroux Half the Perfect World

Emarcy-Rounder/Munich Records - 49:04

Net als Norah Jones heeft Madeleine Peyroux een eigen weg gezocht, die iedere ongepaste stijldentificatie omzeilt. Peyroux haalt de mosterd bij de jazz (Billie Holiday), country, pop (Leonard Cohen) en Frans chanson, en verenigt die in een boeket, waarvan de kleur en geur onmiskenbaar de persoonlijkheid van Peyroux draagt. Na 'Careless Love' komt hier nu 'Half The Perfect World'. De muziek wordt op haar maat sober gedrapeerd in een klankentapit, waar muzikanten als de toetsenisten Sam Yahel en Larry Goldings hun steentje toe bijdragen. Ook trompettist Till Brönner en saxofonist Gary Foster geven mee kleur aan dit album.

Voor de rest zijn dit eenvoudige songs, vaak covers van werk van Leonard Cohen, Joni Mitchell, Tom Waits. Ook Serge Gainsbourg's *La Javanaise* en Charlie Chaplin's *Smile* krijgen hier een likje verf. Madeleine Peyroux is geen grote zangeres, maar weet een dromerig, romantisch sfeertje te creëren met

eenvoudige songs, die in deze hectische tijden rust en vrede brengen.

René Vandewalle

Bart Quartier Quintet Thank You

W.E.R.F./AMG - 50:58

Met Pascal Schumacher en Jan De Haas — hier trouwens op slagwerk — is hij in ons land een van de opvolgers van de onvergetelijke Sadi. Bart Quartier bezit een ruime muzikale bagage: van klassieke symfonische en kamermuziek tot wereldmuziek en jazz. Bart bespeelt zijn instrument met soepele fijngevoeligheid en een goed gearticuleerde frasering. Alhoewel er raakpunten zijn met de muziek van het Dave Holland Quintet, waar Steve Nelson de vibrafoon bespeelt, klinkt hier toch veel meer de lichtvoetige frasering door van zijn grote voorbeeld Mike Mainieri, die in de jaren 70 de befaamde Steps Ahead stichtte. Twee knappe blazers, trompettist Nico Schepers en saxofonist Bart Defoort verruimen het klankbeeld, waarbij Schepers in deze context vaak heel toepasselijk kiest voor de bugel.

De composities zijn alle van de hand van Bart Quar-

tier zelf, zijn gevarieerd en hebben zo'n speelse funky touch, luchtig en swingend. Een geslaagd debuut van vibrafonist Bart Quartier.

Luc De Baets

George Robert Wingspan

Blue Note Records/EMI Music - 59:13

Het is een loffelijk streven van Blue Note — lees Bruce Lundvall — om de Europese vertegenwoordigers sinds enkele jaren de gelegenheid te geven ook musici van het Europese continent in de schijnwerper te zetten. Meestal echter blijven die producties aan deze kant van de Atlantische Oceaan steken. In het geval van deze Zwitserse altsaxofonist, ook op sopraan en klarinet, zullen ze van dat gemis aan de overkant 's nachts niet wakker liggen. George Robert (Geneve 1960) is weliswaar een technisch begaafd musicus maar is veel te verknocht aan de stijl van zijn leermeester Phil Woods. Het is bijkans onfatsoenlijk imiteren in plaats van zich legaal te laten inspireren. De bijdragen op sopraan en klarinet hebben iets van een schijnbeweging, je denkt dan tenminste niet meteen aan genoemde Woods. Robert schreef alle elf stukken en daarover is geluk-

Manuel Hermia
new CD «Rajazz» IGL190

Manuel Hermia alto and soprano saxes, flute
Erik Vermeulen piano
Lieven Venken drums
Sam Gerstmans bass

In concert:

29/11/06 • 21h - Hopper, Antwerpen
01/12/06 • 21h30 - Sounds, Brussels
06/12/06 • 21h - Jacques Pelzer Jazz Club, Liège
13/12/06 • 20h30 - Jazzstation, Brussels

Sadi's greatest arrangements
featuring Sadi on vibes and the BRT
Jazz Orchestra (1974-1991)
new CD «Flagey Nine Thirty a.m.» IGL 184

IGLOO

Sowarex
rue P.E.Janson, 9 - 1050 Bruxelles
T 32 2 538 90 01 - F 32 2 537 61 70
sowarex@arcadis.be

Nieuw op CD!

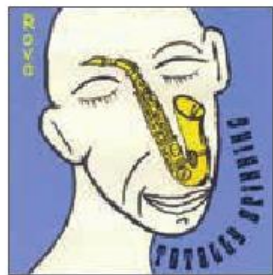
vervolg ...

kig weinig te klagen; het idioom is en blijft bebop. Stijl-vast, dat wel. Pianist Thierry Lang, bassist Heiri Känzig en drummer Peter Schmidlin kunnen er redelijk goed mee overweg.

Jaap Lüdeke

Rova Totally Spinning

Black Saint/Challenge Records - 59:33

De gouden jaren van Black Saint/Soul Note liggen al vele jaren achter de rug. David Murray, Cecil Taylor, Roscoe Mitchell, Anthony Braxton: allemaal hebben ze prachtige cd's voor het Italiaanse label gemaakt. Maar ze dateren wel van de jaren '80.

Het Amerikaanse Rova saxofoonkwartet is wel al die tijd regelmatig cd's blijven uitbrengen op Black Saint. Maar de opnames voor deze nieuwe dateren wel al uit 1996 en 2000. Merkwaardig dat ze zo lang op de plank bleven liggen, want dit moet ongetwijfeld tot het meest toegankelijke werk behoren dat de saxofonisten Larry Ochs, Jon Raskin, Bruce Ackley en Steve Adams al op de wereld loslieten.

Het titelnummer heeft een prachtige riff, fraai opgebouwd rond de baritonsax van Raskin. En ook de rest is net iets minder experimenteel dan we van Rova gewend zijn. Wie dit saxofoonkwartet nog niet kent, heeft met deze cd een mooie introductie.

Peter De Backer

Sadi's Greatest Arrangements Flagey Nine Thirty A.M.

Igloo/Klara/AMG - 70:29

Vibrafoonist, componist, arrangeur, zanger en showman Sadi is tot in de jaren negentig één van onze onbetwistbare grootheden geweest. Niet alleen met zijn onvergelijkbaar kwartet, gebaseerd op de formule van het MJQ, ontwikkelde hij met eigen composities en bewerkingen een zeer herkenbaar geluid. Ook in de radio-orkesten van RTBF en BRT was hij een vaste waarde. Sadi bewijst via deze heruitgave eens te meer welk hoog muzikaal gehalte hij als componist en arrangeur had. Ook solistisch komt hij af en toe sterk uit de verf. Uitschieters zijn o.a. de eigenzinnige versie van *Moten Swing*, het ontroerende *Le Spectacle est Fini*, het vol klinkende *No Screaming*, het onweerstaanbaar swingende *Open No Mute* (live) met knappe solistische prestaties van Sadi zelf en trompettist Nic Fissette. Het orkest bezat een keur aan solisten met de broers Peter (as) en Johan Vandendriesche (bs), Bert Joris (tp), Marc Godfroid (tb), Tony Bauwens (p), Janot Morales (tp), Nic Fissette (tp).

Dit zijn allemaal archiefopnames van het BRT-Jazzorkest van de jaren zeventig tot 1991, wanneer het orkest in de toenmalige besparingsjijver werd opgedoekt.

Luc De Baets

Searing Quartet Starling Hill

In Between Records/
Challenge Records - 64:20

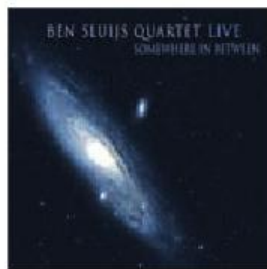
***(*)

In zijn hoestekst bij de cd 'Clippertron' van State of Monc waarschuwt Hans Dulfert die jonge groep dat zij door vernieuwend te willen zijn niet de makkelijkste weg hebben gekozen. Op het pad dat het Limburgse Searing Quartet volgt, liggen echter misschien wel meer obstakels omdat het viertal juist geenszins moeite doet om modern te zijn. Alles aan de groep ademt bescheidenheid. Dat de band echter tot heel veel in staat is, bewijst het eerste nummer *If we'd known*. Een prachtige compositie met mooie, heldere melodielijnen en ingetogen, maar alles behalve saai spel. Aan het smaakvolle en beheerste samenspel is duidelijk te horen dat de groep al jaren bijeen is. De focus op de melodie brengt echter wel een gevaar met zich mee dat de groep niet een cd lang weet te omzeilen. Wie zich zo tot de kern beperkt, heeft ijzersterke composities nodig omdat nergens virtuositeit wordt ingezet om te verbloemen. De negen stukken op 'Starling Hill' zijn allemaal goed, maar alleen het genoemde *If we'd known* is ijzersterk. Dat begrijpt de groep zelf ook, want het nummer staat in twee versies op de cd. 'Starling Hill' is geen spraakmakende, maar door zijn gebrek aan pretenties, wel een bewonderenswaardige cd.

Mischa Andriessen

Ben Sluijs Quartet Somewhere in Between Live

W.E.R.F./AMG - 75:28

Deze uit twee live-optredens samengestelde cd van het Ben Sluijs Quartet boeit van begin tot eind omdat alle vier de muzikanten persoonlijkheden zijn. Dat is

des te verrassender omdat ze allen nog jong zijn. De karakters van altsaxofonist Sluijs en tenorist Jeroen van Herzele treden het meest op de voorgrond omdat zij voortdurend direct met elkaar in gesprek zijn; soms in volslagen harmonie, soms kibbelend, zo gaat dat in een geslaagd huwelijk. De prestatie van bassist Manolo Cabras en drummer Marek Patzman doet daar echter in niets voor onder. Zij volgen het gesprek niet alleen, zij voeden het ook en hebben zoals elk lid in de groep heel veel te vertellen.

Mischa Andriessen

Geniet van de heerlijke tweeenheid van Ben Sluijs op alt en Jeroen Van Herzele op tenor. Van de stomende en stuwende kracht van de ritmetweeling Manolo Cabras op bas en Marek Patzman op drums. Van de wilde en vrije improvisaties en de bloedmooie en zorgvuldig uitgetekende miniaturen. Van het tikkertje spelen als een bende uitgelaten kinderen. Van het warme fluisteren als waren het heimelijke liefkozingen. Van het vuurwerk met luide knallen en een betoverende regen van sterretjes...

Jeroen Revalk

Tomasz Stanko Quartet Lontano

ECM Records/Universal
Music - 76:55

Tomasz Stanko ging tot voor kort vooral op speciale gelegenheden over de tong; als een kostbare *single malt* whisky, die je enkel in select gezelschap proeft in salons van goede smaak. Sinds ECM in september het Opus Magnum van de Poolse freejazz-pionier uitbracht, houden we ons hart vast. Zou deze muziek binnenkort misschien de hitlijsten (en dus ook de radio) halen? Of in geschenkenverpakking opduiken onder de kerstboom? Tijdens het ECM Festival dat begin oktober plaatsgreep in Dinant heeft Stanko alleszins gensters geslagen. De meester van de *free ballad*, koppelt de kunst van de improvisatie aan zorgvuldig uitgetekende melodielijnen, die hijzelf en zijn magische trio, met Marcin Wasilewski (p), Slawomir Kurkiewicz (b) en Michal Miskiewicz (dr), als vuurpijlen afvuren. Sommige gaan richting de sterren, andere komen met hoge snelheid weer naar beneden en boren zich recht in het hart van de argeloze toehoorder. Er is geen ontkomen aan... Dit is Europese jazz van het allerhoogste niveau. Zelfs in de V.S. haalt deze muziek de radio, de jazzcharts én de zak van Santa Claus.

Dirk De Gezelle

Charles Tolliver With Love

Blue Note Records/EMI
Music - 59:13

De opvallendste afwezige op Charles Tollivers debuut als bandleider op Blue Note is Tolliver zelf. Afgezien van *Round Midnight* schreef hij alle nummers die hij ook allemaal arrangeerde en dirigeerde, maar hij speelt niet mee. Wel van de partij zijn bekende namen als Billy Harper, Craig Handy, Howard Johnson, James Zollar, Robert Glasper, Stanley Cowell en Cecil McBee. De groepsound van de twintigkoppige band klinkt met maar liefst vijf trompetten en vijf trombones ongemeen vet, hetgeen goed aansluit bij het vurige karakter van de meeste composities. Het merendeel van de cd wordt gevuld door swingende bigbandstukken die met schwing en humor worden gespeeld. Daarbij ligt de nadruk op de groepsharmonie en minder op de solo's. Groot nadeel is het veel te schelle trompetgeluid, vooral dat van de mij onbekende solist David Guy. Misschien heeft Tolliver zelf niet meer de kracht om boven het geweld van zo'n grote bezetting uit te komen, maar hij had het zelf beter gekund.

Mischa Andriessen

Tricycle King Size

Homerecords/AMG - 58:28

Tricycle is gegroeid. Muzikaal lijkt het trio relaxter en nog beter op elkaar ingespeeld. Dat kan ook haast niet anders na het intensieve toeren van de voorbije jaren. Maar op deze cd omringen Tuur Florizoone (accordeon, piano en percussie), Philippe Laloy (saxen en fluit) en Vincent Noiret (bas) zich bovendien met trompettist Laurent Blondiau, percussionist Stephan Pougin en gitarist Victor Da Costa. Vandaar dus 'king size'. Het is een welkome uitbreiding die het bekende geluid tussen jazz en wereldmuziek enorm verrijkt. En toch blijft er de schoonheid van eenvoud en zorgvuldige compositie. 'King Size' ligt lekker in het oor.

Jeroen Revalk

Olivia Trummer Trio

Nach Norden
NeuKlang/Challenge
Records - 54:06

Een bijzonder fris geluid, dit trio. Een hecht trio, waar de interactie en melodische inventiviteit pure magie zijn. Dit is eigentijdse muziek, melodisch maar niet abstract, muziek die je kan voelen, kan ruiken, bijna kan zien, al was het maar omwille van suggestieve titels als *Eternal Dance*, *Leaving Earth*, *Last Tango*, *Restless* en *A Hint of Sorrow*. Olivia Trummer is een veelbelovende jonge pianiste (amper 20 jaar oud), die haar gevoelens naadloos en oprecht weet te vertalen via de achtentachtig toetsen. Niettegenstaande de jeugdige leeftijd van dit gezelschap is dit een zeer goed uitgebalanceerde productie, die geen ogenblik de aandacht los laat. Ook basist Joel Locher en drummer Marcel Gustke spelen bijzonder cool en ontspannen. Tenorsaxofonist Libor Sima komt in een tweetal stukken meespelen en doet dat helemaal in de serene sfeer, waarin dit trio opereert. Een fascinerende debuut-cd, die meteen hoge verwachtingen wekt.

Luc De Baets

Tuxedomoon Bardo Hotel soundtrack

Crammed/PIAS - 63:20

**

Tuxedomoon is een legendarische Amerikaanse (rock)band met een Belgische verankering in de persoon van trompettist Luc Van Lieshout. Hun tweede cd sinds de reünie in 2004 is de soundtrack voor een experimentele film over hun favoriete hotel in San Francisco. Een dik uur improvisatie en instant compositie, handig verknipt en gemonteerd in de studio. Bij momenten is het best wel

aardig, al vertelt de muziek nauwelijks een verhaal en blijft het iets te veel bij kabbelende geluiden.

Jeroen Revalk

René Urtreger Tentatives

Minium/Bang!

Distribution - 42:22

In de 'Standard Visit' reeks past natuurlijk Urtreger als gegoten. Zonder te veel terug te vallen op die nostalgie van de jaren vijftig toen hij zelf die bekende stukken al speelde met grote namen (Chet Baker, Lester Young, Kenny Clarke) en samen met Miles 'L'Ascenseur Pour L'Echafaud' opnam. De kwieke zestiger speelt heel verfrissend en aanstekelijk piano in een bijzonder uitgekend programma.

Bernard Lefèvre

Jerry van Rooijen The Charm of You

ELKmusic/g.berkel@

hetnet.nl - 68:50

***(*)

Wellicht het muzikale testament van de zieke componist, arrangeur en orkestleider Jerry van Rooijen. Het belang van de gebroeders Van Rooijen in de Europese jazz kan nauwelijks overschat worden. Jerry heeft heel wat geschreven voor allerlei grote radio-orkestren vooral in Nederland en Duitsland en broer Ack heeft een sololol gehad in heel wat orkesten. Om de zieke man nog eenmaal de gelegenheid te geven alle registers open te trekken, kwamen onder impuls van Rien Berkel en een aantal collega's, aangevuld met het kruim van de Duitse en Nederlandse studiomuzikanten, bijeen om Jerry's meer recente pennenvruchten op te nemen met een groot orkest met als basis een bigband vol routiniers en het strijkersensemble van het Metropole Orkest. De opname dateert van 2003 en ook de Belgische veteraan Jean Warland (b) was erbij. Met de Amerikaanse drummer Dennis Mackrel had deze band een ijzersterke ritmesectie. Pianist Rob van Bavel verving de twee weken tevoren gestorven Rob Madna (Jerry's beste vriend) aan de piano. Solowerk van de bovenste

Het beste van 2006

Hierna krijgt u alfabetisch de top-cd's van het voorbije jaar met tussen haakjes de editie waarin de bespreking is opgenomen.

Scott Amendola Band Believe

Cryptogramophone/Codaex
(JM 3/2006)

Brussels Jazz Orchestra Countermove

W.E.R.F./AMG
(JM 3/2006)

John Coltrane Fearless Leader

Prestige Records-Concord
Jazz/Universal Music - 6 cd
(JM 4/2006)

Miles Davis Quintet The Legendary Prestige Quintet Sessions

Prestige Records-Concord
Jazz/Universal Music - 4 cd
(JM 4/2006)

Giovanni Falzone Meeting in Paris

Soul Note/Challenge Records
(JM 4/2006)

Victor Goines New Adventures

Criss Cross/Challenge
Records
(JM 3/2006)

Keith Jarrett The Carnegie Hall Concert

ECM Records/Universal Music
- 2 cd
(JM 4/2006)

Tony Lakatos Gypsy Colours

Skip Records/Challenge
Records
(JM 1/2006)

Eric Legnini Trio Miss Soul

Label Bleu/Bang!
Distribution
(JM 1/2006)

Charles Lloyd Sangam

ECM Records/Universal Music
(JM 2/2006)

Nathalie Lories Chemins Croisés L'arbre pleure

W.E.R.F./AMG
(JM 3/2006)

Branford Marsalis Quartet Braggtown

Marsalis Music/Universal
Music
(JM 4/2006)

Octurn _21. emanations

Yolk/AMG - 2 cd
(JM 2/2006)

Enrico Pieranunzi, Marc Johnson, Joey Baron Ballads

Camjazz/ZYX Music
(JM 3/2006)

Omar Sosa Mulatos

Skip Records/Challenge
Records
(JM 1/2006)

Tomasz Stanko Quartet

Lontano
ECM Records/Universal Music
(JM 4/2006)

Trio Beyond: Jack DeJohnette, Larry Goldings, John Scofield Saudades

CM/Universal Music - 2 cd
(JM 3/2006)

Cassandra Wilson Thunderbird

Blue Note Records/EMI Music
(JM 2/2006)

Nieuw op CD!

vervolg ...

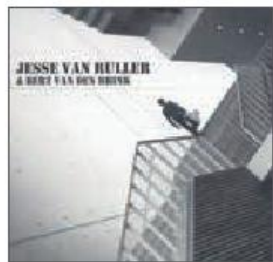
plank van heel wat bekenden als Ack van Rooijen (tp), Ferdinand Povel (ts), de onvergelykbare Rick Kiefer (tp) en vele anderen. Een prachtige herinnering aan een groot arrangeur, die tot in zijn nadagen creatief blijft.

Luc De Baets

Jesse van Ruller & Bert van den Brink

In Pursuit

AJA Records/Bertus

Duo's gitaar-piano zijn vrij zeldzaam. Licht voor de hand als je weet dat beide snaarinstrumenten in hetzelfde toonbereik zitten en dus aardig op mekaar te-

nen kunnen trappen. Beide muzikanten moeten sterk op mekaar inspelen. Gitarist Jesse van Ruller en pianist Bert van den Brink hebben echter allebei voldoende bagage en ervaring om zo'n operatie tot een goed einde te brengen. Ze voelen mekaar uitstekend aan, dagen elkaar uit, en maken er een leuk spelletje van. Luister naar de knappe interpretatie van de klassieker *Estate*. Van den Brink blijft ook meer in het lage register spelen, vaak met volle baslijnen terwijl Jesse van Ruller zijn verhaal vertelt (bv. *Love For Sale*). De vonken spatten er af. Andersom gebruikt Bert in zijn solopartijen dan weer alle 88 toetsen op zijn eigen exuberante wijze, terwijl Jesse wat speelt met de akkoorden en wat accentjes legt. Tussen een aantal standards en jazzklassiekers, steken ook een paar originals van Jesse, *High, Higher, Her* en *Amsterdam*, die zeker niet moeten onderdoen. Maar vooral belangrijk hier is de

moie interactie tussen de beide solisten. Bijvoorbeeld ook in het vonkende *Stablemates*, dat deze cd afsluit. Zie ook nog het duo Pat Metheny-Brad Mehldau, besproken in deze Jazzmozaïek, interessant vergelijkingsmateriaal.

Luc De Baets

Reggie Washington

A Lot of Love, Live

Jammin'Colors/Bang!

Distribution - 64:13

Reggie Washington maakte vooral naam als funky basist bij de M-Base funk van Steve Coleman. Maar Washington, broer van drummer Kenny, kan ook aardig uit de voeten op de akoestische bas.

Op deze Belgische productie - resultaat van live-opnames in twee Brusselse clubs - laat hij zijn twee trio's horen en telkens wisselt Washington zijn zwaar elektrische bas met de akoestische versie. Het resultaat is iets wat nog het best als stevige freebop omschreven kan worden. In het ene trio bewijst saxofonist Ravi Coltrane dat hij tot

volle rijping is gekomen, met een eigen stem, waarin nu toch stilaan de erfenis van zijn vader begint door te klinken. Drummer Gene Lake - zoon van saxofonist Oliver - klinkt hier alweer fantastisch funky.

De Belgische versie van Washington's trio - met Erwin Vann en Aka Moon - drummer Stéphane Galland - moet voor die top-Amerikanen niet onder doen. Geen geringe prestatie. Maar dit trio klinkt echt wel meer Europees, zeker in *This One*, als Erwin Vann met veel galmeffecten bijna een ECM-sfeer creëert. Galland is even virtuoos en funky als Lake: zijn recente verblijf bij Joe Zawinul bewees eerder al dat hij een drummer van internationale klasse is.

Peter De Backer

Nils Wogram & Root 70

Fahrvergnügen

Intuition/Challenge

Records - 74:50

****(*)

Trombonist Nils Wogram is een van de opvallendste figuren in de hedendaagse Duitse jazzscene. Hij is iemand die het experiment bepaald niet schuwt, maar toch altijd met minstens een teen in de traditie blijft staan. Zijn moddervette geluid doet bijvoorbeeld sterk aan de trombonisten van het oude stempel denken. Voor 'Fahrvergnügen' heeft hij talentvolle, jonge muzikanten om zich heen verzameld die perfect toe-

gerust zijn om hem op zijn kronkelige wegen te volgen. Met name saxofonist/klarinetist Hayden Chisholm vult met zijn donker-warme sound het spel van Wogram uitstekend aan. 'Fahrvergnügen' klinkt als de soundtrack bij een lange autorit. Het ene moment dromerig en zwoel alsof zij op een landweg rijden, dan weer gejaagd alsof de trip hen ineens op een drukke stad heeft binnen geleid. Wogram & Root 70 hebben humor en geestdrift, maar wat belangrijker is: zij nemen de tijd om hun ideeën uit te spelen en durven daarbij ook hun gevoelige kant te tonen.

Mischa Andriessen

Joe Zawinul

Brown Street

Intuition/Challenge

Records - 2 cd -

44:33/40:09

In Birdland, zijn jazzclub in zijn thuishaven Wenen, heeft synthesizerspecialist en componist Joe Zawinul een bende mooi volk uitgenodigd. Hier gaat hij samen met percussionist Alex Acuna, bassist Victor Bailey en drummer Nathaniel Townsley een samenwerking aan met de onvolprezen WDR Big band. Het resultaat is een swingend klankengordijn, een *power-machine*. In feite Zawinul in het kwadraat, die de mogelijkheden van de bigband hier goed aanwendt om zijn eigen klankenmachines aan te vullen met gelaagde massieve klankstructuren. Het repertoire is 100% Zawinul en zeer herkenbaar. Hij blijft een sterk componist en een meester van de elektronische klavieren, waarmee hij heel virtuoos omgaat. Hij is nu 74, maar nog altijd even vitaal en avontuurlijk, steeds op zoek naar nieuwe uitdagingen.

René Vandewalle

HANDELSBEURS

CONCERTZAAL

Dinsdag 19 december 2006

Dinsdag 23 januari 2007

Dinsdag 13 februari 2007

Dinsdag 6 maart 2007

Kraakpand #4 — #7

Handelsbeurs héél jaar Kraakpand

Dinsdag 16 januari 2007	Tone-Clusters met oa De Bruyno, Riguelle, Aerts, ...
Zaterdag 27 januari 2007	Orquesta Tanguedia
Donderdag 1 februari 2007	Danças Ocultas
Donderdag 8 maart 2007	De Mens
Vrijdag 16 maart 2007	Jerusalem Kwartet & Blindman
Zaterdag 17 maart 2007	JOOLS HOLLAND
Woensdag 21 maart 2007	THE KLEZMATICS

MEER CONCERTEN OP WWW.HANDELSBEURS.BE INFO & TICKETS: Handelsbeurs - Kouter 29 - 9000 Gent - T 09 265 91 65

Jazz op DVD

Iconen uit de jazz

RTBF- Jazz pour Tous op DVD

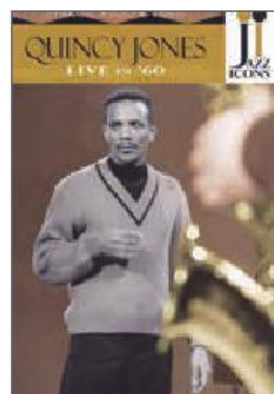
In deze nieuwe reeks **JazzIcons** gaat het over de grote legendarische figuren van de jazz uit de jaren vijftig, zestig en zeventig. Als je nooit het Quincy Jones Orchestra gezien hebt of Basie's Second Testament Band in zijn glorie met de onvergeloopbare Sonny Payne op drums, of Dizzy Gillespie met zijn quintet of met het legendarische Clarke-Boland Orchestra, of Art Blakey en zijn oorspronkelijke Jazz Messengers, dan is hier de kans. Eind september werd deze reeks voorgesteld in Dizzy's Club in het Lincoln Jazz Center in Manhattan, NY met een groep muzikanten verzameld in Ben Riley's Monk Legacy Septet.

Reelin' in The Years heeft in de archieven van Europese tv-stations o.a. deze negen pareltjes gevonden, allemaal voortreffelijk gerestaureerd vanaf de originele tapes, meestal nog in zwart-wit, maar behoorlijk van kwaliteit, wat beeld en klank betreft. Bovendien zijn hier heel wat opnames afkomstig van de RTBF, die in de jaren vijftig met het programma *Jazz Pour Tous* (prod. Nicolas Dor) heel wat groten op het scherm bracht.

Louis Armstrong bijvoorbeeld. Volgens de liner notes gefilmd in Belgium zonder plaats en datum. Als we de gloednieuwe discografie *All of Me* van Louis Armstrong van de Vlaming Jos Willems – zie elders in dit blad – er op na pluizen is dit het concert van maart 1959 in de toenmalige Ancienne Belgique in Antwerpen.

Quincy Jones, de peter van dit JazzIcons project, kan eindelijk zijn toenmalige band (1960) laten horen en zien in twee

concerten opgenomen ergens in België en in Zwitserland. Een band waar heel wat muzikanten als Phil Woods, Clark Terry, Sahib Shihab, Jerome Richardson, Benny Bailey en Quentin Jackson het mooie weer maakten. De concerten van de band kwamen er na het faillissement van de show *Free and Easy*, waarvoor de band was samengesteld en Quincy alles in het werk stelde om dit uitgelezen gezelschap aan het werk te houden in Europa. Alhoewel de band in Zwitserland niet meer in zijn originele bezetting speelde, is dit live concert in het Theatre Municipal in Lausanne stukken beter dan wat er eerder in Brussel (?) werd opgenomen. Een aantal van deze muzikanten zouden zich trouwens in Europa vestigen voor langere tijd en vonden werk in radio-orkesten en de Clarke-Boland Big Band.

Een ander hoogtepunt is het concert van **Art Blakey & The Jazz Messengers**: niet de allereerste groep, maar wel een klapper met Lee Morgan (tp), Benny Golson (ts), Bobby Timmons (p) en Jymie Merritt (b). Het concert werd op 30 november opgenomen door de RTBF, maar waar?

Het eerste bekende openbaar concert van **Ella Fitzgerald** vond volgens deze reeks plaats in ons land in 1957. Opnieuw was Nicolas Dor met zijn ploeg erbij. Het tweede deel van deze DVD is een concert van Ella in Zweden (1963) met o.a. Tommy

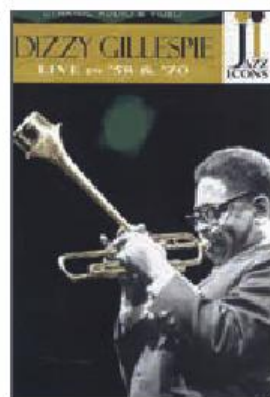
Flanagan op piano.

Thelonious Monk en zijn kwartet, met Charlie Rouse (ts), Larry Gales (b) en Ben Riley (d) zijn erbij met twee opnames in respectievelijk Noorwegen en Zweden.

Een opsteker is de **Count Basie Band**, op zijn sterkst, in een concert van zowat een uur in Zweden in 1962. Met o.a. de twee tenorsaxofonisten Frank Wess en Frank Foster, met trompettist Thad Jones en met de beste ritmesectie ooit, Freddie Green op gitaar, Eddie Jones op bas en de ongeëvenaarde Sonny Payne op drums, en natuurlijk The Count himself.

Dizzy Gillespie is ook voor *Jazz pour Tous* opgenomen in ons land in 1958 met zijn quintet met Sonny Stitt (ts), Lou Levy (p), Ray Brown (b) en Gus Johnson (d). Aansluitend zien we hem jaren later als gast bij de Clarke-Boland Big band in Denemarken (4/11/1970), een concert waar hij blijkbaar veel

plezier aan beleefde.

Opnieuw was de RTBF erbij toen **Chet Baker** in 1964 met o.a. Jacques Pelzer (as, fl) en René Urtreger (p) optrad in ons land. (studio?) Het vervolg speelt zich af in Noorwegen (3/9/1979) met een kwartet met o.a. de Belgische bassist Jean-Louis Rassinfosse.

Tenslotte is er **Buddy Rich and his Big Band**. Het was wellicht de beste band van deze legendarische drummer, die hijzelf

The Killer Force noemde. Deze opname van de AVRO op het North Sea Jazz Festival dateert van 14 juli 1978.

Iedere DVD is voorzien van een begeleidend boekje van zestien bladzijden met verhelderende tekst en foto's, iets wat we bij de meeste DVD uitgaven tot op heden hebben gemist. Bovendien hebben de producers David Peck en Phil Galloway de artiesten of hun erfgenamen betrokken bij het project en leverden deze commentaar en fotomateriaal. *Wat ontbreekt zijn vaak de exacte plaatsen, vooral in ons land. Soms min of meer herkenbaar in het beeld, maar meestal niet. Wie ons kan helpen met exacte plaats en datum, zullen we eeuwig dankbaar zijn.*

Reelin' in the years Productions heeft van de laatste vijftig jaar nog meer dan 10.000 uren aan materiaal in alle muziekgenres in stock...

Zie www.jazzicons.com en www.reelinintheyears.com

Beoordeling: Gezien de inbreng van vele concertopnamen van bij ons, zijn deze documenten van bijzondere historische waarde. Af en toe ook bijzondere muzikale uitschieters met vooral Dizzy, Quincy Jones, Basie en Chet Baker. Iedere DVD met vaak twee concerten, heeft wel iets bijzonders. Te koop voor de prijs van een cd.

Luc De Baets

*Sommigen volgen,
Anderen bepalen de richting.*

Nico Schepers

Solo-trompettist Cubop City Big Band
Brussels Jazz Orchestra, Clouseau, Freelance

ADAMS[®]
muziekcentrale

Muziekcentrale Adams NV

Halensebaan 157
3290 Diest

Tel.: +32(0)13 35 20 20

Fax: +32(0)13 35 20 26

info@adams-music.be

www.adams-music.be

De 5 favoriete websites van ...

Frederik Leroux

Onlangs bracht de **Gentse gitarist Frederik Leroux** zijn eerste CD uit: 'Angular', een opname van zijn **internationaal kwartet** met **Robert Landfermann** (bas), **Jonas Burgwinkel** (drums) en **Peter Ehwald** (sax). Leroux studeerde enkele jaren in het buitenland, en houdt nog steeds zijn oog gericht op wat er buiten onze eigen grenzen gebeurt. En het internet – toch niet voor niets ook het wereldwijde web genoemd – is daar een ideale manier voor. Maar welke sites gebruikt Leroux daar vooral voor?

allaboutjazz.com

De eerste is meteen de meest populaire. Deze website lijkt meer en meer dé ontmoetingsplaats te worden voor jazzmusici wereldwijd. Leroux gaat er vooral naartoe voor interviews met muzikanten, maar op deze site vind je ook een enorm uitgebreide database, recensies van cd's en concerten, fora waarop jazzfans ongeremd kunnen discussiëren, noem maar op. De site blijft een vaste waarde in deze rubriek...

loopersdelight.com

Een nieuwigeling op deze pagina's, deze *Loopers Delight*. Nogal gespecialiseerd, dat wel, maar wel erg interessant. Als u ooit bassist **Michel Hatzigeorgiou** solo aan het werk gehoord hebt, en u vraagt zich af hoe hij het klaarspeelt om zoveel melodieuze en ritmische en gevarieerde tegelijkertijd te spelen, vindt u hier het

antwoord. Leroux zelf is al een tijd aan het experimenteren met diezelfde loops, en deze site is zijn uitgelezen informatiebron. Technische informatie, geschiedenis, forums, verwijzingen naar interessante boeken... Niet alleen leuk voor muzikanten, maar ook voor luisteraars die wel eens in de truckendoos van muzikale goochelaars willen spieken.

youtube.com

YouTube is een website die op korte tijd gigantisch populair is geworden. Het is de beste en snelste manier om videobeelden te verspreiden, en doordat de site zo populair is, is die verspreiding dan ook gegarandeerd. Denk maar eens aan hoe snel beelden van een blunderende Bush zich verspreiden, of die typische internetfilmpjes van sensationele of grappige dingen. Maar ook voor muzikanten is *YouTube* een zegen: nog nooit was het zo eenvoudig om een video-opname van een concert aan iedereen te laten zien, en nog nooit was het zo simpel om opnames van andere groepen te zoeken.

myspace.com

My Space is erg vergelijkbaar met *YouTube*, alleen gaat het hier vooral om klank en minder om beeld. Maar ook deze site is een goudmijn om nieuwe, jonge groepen te vinden waar je anders nooit van zou horen.

amazon.co.uk en amazon.de

Amazon is waarschijnlijk de meest bekende online boeken- en cd-winkel. Je vindt er honderdduizenden titels, en de meeste daarvan vind je niet of nauwelijks in de winkels terug. Weinig nieuws onder de zon, maar Leroux geeft er ons een goede tip bij: zoek vooral op de Britse (.co.uk) en Duitse (.de) versie, want dan liggen de verzendingskosten een pak lager dan als je naar de standaard com-site surft.

Brecht Ranschaert

Jazz in de Bijloke Gent

De Bijloke programmeert vanaf dit seizoen meerdere jazzconcerten met in de hoofdrol topmusici van bij ons. Zie het als een soort Rendez-Vous: publiek en artiesten zitten voor één keer samen op het podium en achteraf is er steeds ruimte en tijd om elkaar én de muziek beter te leren kennen...

za 10.03.'07 20:00

JEF NEVE & PIET VAN BOCKSTAL

Jef Neve en Piet van Bockstal in een even onverwacht als intimistisch kamermuziekduo: een akoestische confrontatie tussen twee werelden of toch niet? Vertrekend vanuit hun oerklassieke opleidingen, laverend tussen hedendaags en improvisatorisch om tot slot te eindigen bij een symbiose van Heinz Holliger, Gyorgy Kurtag, maar ook oude knar en nooit kapot te krijgen Johann Sebastian Bach en vooral... Jef Neve. Veel Jef Neve!

vr 23.03.'07 20:00

IVAN PADUART TRIO

Ivan Paduart is ontegensprekelijk één van de meer poëtische pianisten uit het zuiden van ons land. Hij is een romanticus die zijn duidelijke voorliefde voor de lyrische pianomelodieën graag botviert. In het tweede deel van dit concert treedt hij aan met Philippe Aerts op bas en Joost Van Schaik op drums.

vr 20.04.'07 20:00

AMINA FIGAROVA SEPTET

De Rotterdamse Amina Figarova, met roots in Azerbeidzjan, een Belgisch paspoort op zak en van oorsprong een klassieke pianiste, is geëvolueerd tot een loepzuivere jazzpianiste. Het septet is voor haar de ultieme orkestratie: de power en het rijke kleurenpalet van een bigband, de intieme transparantie van een trio.

do 24.05.'07 20:00

NATHALIE LORIERIERS TRIO, BERT JORIS & SPIEGEL STRING QUARTET

Dit unieke concert combineert een jazzkwartet met een klassiek strijkkwartet. De 'leading lady of Belgian jazz' jazzpianiste Nathalie Lories, werkte zich in een mum van tijd op tot één van de grootste talenten in de Europese jazzscène en schreef de muziek, Bert Joris tekende voor de arrangementen. Het Spiegel String Quartet en een kranz jazzmusici voeren uit.

06 ^dB 07

de BIJLOKE
CONCERTZAAL GENT

INFO & TICKETS
09 269 92 92 OF WWW.DEBIJLOKE.BE
LOSSE TICKETS € 15 / € 12,50 / € 5 (-19) & CULTUURCHEQUE
LOCATIE deBIJLOKE CONCERTZAAL GENT,
J. KLUYSKENSSTRAAT 2, 9000 GENT

van... Herman Van Hove

Herman Van Hove (62), stichter/directeur van uitgeverij Biblo (Kalmthout), is al zijn leven lang bezeten van muziek. Binnen zijn bedrijf organiseert hij al sinds de jaren '80 (jazz)concerten. Eén van de beste cd's van Toots - in duo met Kenny Werner - werd daar opgenomen. Hij is ook de enthousiaste voorzitter van de Stichting Toon Hermans. Hoog tijd dat we eens peilen, in het gezelschap van Jack Van Poll en Luc De Baets, naar zijn jazzziel.

Wat zijn de vroegste herinneringen aan jazz?

Dat is voor mij de kermis in mijn dorp Berlaar (bij Lier) rond 1950. Toen speelden balorkesten in de grote zalen en kleine orkestjes in de cafés. Dat waren gewoonlijk mannen van de fanfare, meestal een handvol blazers en een drummer. Dat heette toen een 'jazzke'. Het roept bij mij altijd een soort heimwee op. Ik zie me nog wandelen met mijn vader - hij was 42 toen ik geboren werd - langs de kermis met een pakje friet van 5 frank en luisterend naar de muziek die uit die ijzeren hoornluidsprekers kwam. Dat was vooral dansmuziek, eigenlijk de jazz van toen, muziek van onder meer **Louis Armstrong**. Dat is me mijn hele leven bijgebleven.

Vanaf mijn twaalfde mocht ik klassieke pianoles volgen bij **Lode Dieltiens**, in Berlaar koster/organist en vader van de wereldberoemde cellist **Roel Dieltiens**. Ik was allicht niet zijn beste leerling maar wel de snelste, want ik zat uren achter de piano, ik speelde erg graag. Vooral Bach. Maar toen hoorde ik **Erroll Garner** - mijn eerste 'god' - en met de Solex van mijn vader trok ik naar de muziekwinkel C. Prop in Antwerpen (achter de Opera) om de partituur te kopen. Maar het lukte me niet te best om dat te spe-

len en Lode Dieltiens moest daar - zwerend bij klassiek - niets van weten. Ik was toen 15/16 jaar en leerde Ivo kennen die bij een bevriend uurwerkmaker in het dorp als leerjongen werkte. Met hem ben ik een eerste bedrijfje - Ivermo, Ivo en Herman Geluidsinstallaties - begonnen. We haalden op de Katelijnevest (Antwerpen) onderdelen en apparatuur en zorgden voor de klankversterking bij optredens van **Boudewijn de Groot** en **Ferre Grignard**. Zelfs vóór de Mike & Zaki show waren we al zonder het te beseffen dj's, maar eens 18 moest ik me toeleggen op mijn studies handelswetenschappen aan St. Ignatius. Ivo ging verder als dj - hij is helaas twee jaar geleden overleden - en ik heb me dan verder na mijn studies, met Fons, een andere jeugdvriend, op de opgerichte Uitgeverij Biblo geconcentreerd.

Maar de geluidsmicrobe bleef...

Geluidsversterking is altijd een hobby geweest. Heel jong was ik vooral sterk gefascineerd door orkestmuziek - **Acker Bilck**, **Ray Conniff**, **Count Basie** - maar evengoed hield ik van kleinkunst - **Jaap Fischer** bv. en toen heb ik ook **Toon Hermans** leren kennen.

Vanaf mijn zestiende zag ik al zijn optredens in Antwerpen vier, vijf en meer keer. Toon was in mijn ogen ook een soort jazzcomponist. Hij was enorm beïnvloed door **Frank Sinatra** en **Tony Bennett**, waar hij heel bevriend mee was. Heel raar dat ik vele jaren later Toon persoonlijk leerde kennen. Ik mocht zijn schilderijenboek* uitgeven en nog wat later was ik zonder dat ik het goed besepte zijn manager en stond mijn geluidsinstallatie in zijn vrachtwagen. Zo ben ik bijna tien jaar intensief met hem opgetrokken en mocht ik me een van zijn beste vrienden noemen.

En toen kwam de echte jazz.

Eind jaren '70 kwam ik toevallig in een Antwerpse kelder langs de 'Boulevard' in de Piano Bar terecht. Daar hoorde ik een Russische *madam*, **Luba**, die zong en piano speelde. Ze was joodse en via Wenen hier beland met een contract om in, wat zij dacht, een jazzclub op te treden, maar dat bleek een stripteasetent te zijn. Luba en haar man/bassist Marc begonnen dan maar

een eigen club die tot hun, en mijn, spijt voor geen meter liep. Ik ronselde wat studenten om foldertjes met haar foto - want ze was echt knap - en de tekst 'enjoy the music you like played the be-ba-be-Luba way' tussen de ruitenwissers van de langs de Boulevard geparkeerde auto's te steken. Maar be-ba-be-luba vond Luba maar niks, want dat betekent zoiets als grootmoeder, dus voegde ik er 'and late at night the soft and tender, hold me close-way' aan toe. De zaken begonnen al snel goed te lopen en een tijdje later stond ik daar achter de toog van 11u 's avonds tot 6u 's morgens en omdat ik in een nette buurt woonde, kwam ik dus thuis toen de mensen uit mijn straat naar de mis gingen. Ik herinner me nog een jong gastje dat toen in de Piano Bar kwam spelen om wat bij te verdienen, dat bleek **Bert Joris** te zijn, al speelde hij toen bas.

Jack Van Poll: Toen heb ik je leren kennen?

Dat was via **Sim Simons**. Die had toen een radioprogramma en nam een interview af van Luba. Tijdens dat live gesprek zag ik hem heel behendig en totaal geluidloos een flesje bier tussen zijn knieën openen. Mijn bewondering was groot en toen Sim, die toen medeorganisator van Jazz op de Hei was, me vroeg of ik wou sponsoren, zei ik meteen ja. Ik ergerde me al meteen aan het geluid. Er zaten **rock&roll** gasten aan de mixer en het was al bas en drums wat je hoorde. Toen hebben we naast de grote buitentent en de kleine zaal voor 100 man een tweede tent ingericht en alles van een deftige klankversterking voorzien. Daar kwam dan **Sadi** met **Tony Bauwens** optreden. Bauwens had toen ook zijn sextet opnieuw samengesteld. Ook **Els De Schepper** is daar nog jazz komen zingen. Maar rond 2000 was het voorbij toen de organisatie overging in andere handen en Sim het niet meer kon controleren.

Wanneer ging u zelf organiseren?

In 1983 hadden mijn toenmalige vrouw en haar zus Restaurant Torenhof in Tongerlo overgenomen en daar deed ik de marketing voor. Mijn USP (Unique Selling Proposition) bestond erin om muziek in de zaak te brengen: beneden in het restaurant zette ik een witte Yamaha en boven een zwarte. Mijn idee was om op zaterdag

Herman Van Hove's TOP-keuze

- ★ Toots Thielemans & Kenny Werner
- ★ Kenny Werner - **Meditations**
- ★ Tommy Flanagan - **Jazz Poet**
- ★ Sadi & Tony Bauwens Trio
- ★ Eliane Elias - **Dreamer**
- ★ Erroll Garner - **Concert By The Sea**
- ★ Menuhin & Grappelli - **Jealousy**
- ★ Frank Sinatra - **September Of My Years**
- ★ Mel Tormé - **Songs Of New York**
- ★ Louis Armstrong - **What A Wonderful World**

en alles van vriend Jack van Poll...

* Schilderijenboek (Toon Hermans) - Biblo 1995.

een romantisch diner bij kaarslicht te organiseren, met aan de piano **Jan Van Looy** in duo met **Jef Batens**. Ik doopte dat duo 'Ton sur Ton'. Boven hielden we dan op zondagmiddag Café Chantant met lokale operettezangers, maar ook met de leerlingen van de kleinkunststudio die ik had leren kennen via Peter Hens van de Frivole Framboos. En raad eens wie mijn geluidsadviseur was? **Cas Goossens**! Die heeft nog de hoofdingenieur geluid van de BRT meegebracht om mij te adviseren bij de keuze van mijn eerste echte geluidsmixer. Omwille van de concertmicrobe die ik opdeed in het Torenhof, besloot ik dat later verder te zetten bij Biblo. De refter was omgebouwd en vergroot - het personeel was tot 50 gegroeid - en dus ruim voldoende om daar wat te organiseren. Ik haalde mijn apparatuur uit het Torenhof en hield zo het allereerste concert bij Biblo met het Trio Stereo: Jan Van Looy op piano en drie zangers: **Marc Lauwrijs**, **Marc Coessens**, **Herbert Bruynseels**. Later kwamen **Annie Gils**, **Els De Schepper**, **Ingeborg**, **Ann de Winne** en heel die jonge generatie die ik via **Peter Hens** had leren kennen. Dan ben ik ook het geluid gaan verzorgen van zijn **Frivole Framboos** en ook voor het Peter Hens **Kwachtet** (**Bart Denolf**, **Tony Bauwens**, **Tony Gyselinck**). Dat was schitterend!

Luc De Baets: Waarom kiest u nu resoluut voor jazz?

Dat vraag ik me ook af. Dat is heel geleidelijk gegaan. Die ommezwaai gebeurde al vroeger, ook door mijn contacten met Jack (Van Poll) en Toots. Het fascineert me hoe muziek ter plaatse gecreëerd wordt. Aanvankelijk plaatste ik dus Jaap Fischer, later ook **Bart Peeters**, **Paul Michiels**, **Kommil Foo**, **De Snaar**...maar dan zijn **Toots** en **Kenny Werner**, **Brad Mehldau**, **Bert Joris** en **Dado Moroni** komen spelen en die mensen

hebben echt mijn hart gestolen, met **Toots** op kop, wat had je gedacht. Het liefst hoor ik nu een trio: piano, bas en drums. En ik heb een zwak voor zangeressen! Een dvd met **Dee Dee Daniels** en het **Jack Van Poll trio** is hier opgenomen. Een droom was **Diana Krall**, die optrad in de AB, nog voor ze echt was doorgebroken...dat moest ik nadien lezen in *De Morgen*, helaas, ik had ze hier graag gehad. En nu met haar tweeling op komst eind deze maand, zal het niet voor direct zijn, vrees ik...

Wat brengt de toekomst?

In 2003 hebben mijn vennoot en ik Biblo verkocht aan Roularta. Er werd overeengekomen dat ik nog 3,5 jaar directeur bleef, maar dat is intussen verlengd tot eind 2007. Het gebouw, het eerste meesterwerk van bOb van Reeth heb ik zelf gehouden, daar kon ik geen afscheid van nemen en zeker niet van mijn 'concertzaal'. Let wel, ik wil hier hoogstens een vijftal concerten per jaar organiseren. En ik nodig uit wie ik graag zie. Na al die jaren hebben we daardoor een unieke mix aan toehoorders: muzikanten, acteurs en 'gewone' mensen, waarvan ik er nogal wat eigenhandig tot de jazz heb bekeerd. Daarvoor put ik uit een bestand van zo'n 800 mensen, waaronder nagenoeg

geen zakenrelaties. En ik drijf in feite op het aanbod. Laatst hoorde ik dat **Hein Van de Geyn** in Rataplan optrad met **Meredith D'Ambrosio**, mij volslagen onbekend, maar voor Hein zijn absolute lievelingszangeres. Een maand later stond ze bij ons. Ik zie dus wel wat zich aanbiedt. En natuurlijk blijft daarnaast mijn passie en inzet als voorzitter van de Toon Hermans Stichting, die het artistieke erfgoed van Toon beheert in zijn geest.

(foto: © Jos Knaepen)

Herman Van Hove

EEN SENSATIONEEL PROJECT! **JOE ZAWINUL**
"BROWN STREET"

MET ALEX ACUNA, VICTOR BAILEY, NATHANIEL TOWNSLEY & WDR BIG BAND KÖLN

FRIS EN ZINDEREND!
 Grammy winnaar Joe Zawinul presenteert samen met een groot ensemble de 'highlights' uit de tijd dat hij bandleider was van 'WEATHER REPORT'.

BirdJAM
 distributie:

CHALLENGE RECORDS

WDR

BirdJam/Intuition (2 CDs set / INT 3450 2)

Jazzhistorie

Jazz in België
vanaf 1920

(6)

Albert Michiels

Voor of tegen de jazz?

De introductie van jazz in de conservatoria liep niet van een leien dakje. Mijn generatie kan dat nog getuigen. Aanvankelijk berustte het ook op privé-initiatieven: *Les Lundis d'Hortense*, de Jazzstudio in Antwerpen, Jazz Hoeilaart... Het is pas begin de jaren 90 dat jazzafdelingen in de conservatoria ontstonden. Een groot contrast met de landen achter het Ijzeren Gordijn waar het jazzonderricht al in de jaren 60-70 in het officieel muziekonderricht was ingeburgerd. Niet te verwonderen dat in de beginperiode van Jazz Hoeilaart zoveel kandidaten uit de Sovjet-Unie, Polen, Bulgarije, Tsjecho-Slowakije, Hongarije en ook Oost-Duitsland de weg vonden naar dit concours.

De onverdraagzaamheid van de overheid tegenover jazzmusici heeft altijd bestaan. De meesten onder ons kennen het geval **Etienne Verschuieren** (1928-1995). Hij was een van onze meest vooruitstrevende jazzmusici en tevens dirigent van het vroegere BRT-jazzorkest. Hij studeerde, direct na WO II, aan het Gentse conservatorium. Toen hij in zijn laatste jaar op een zekere dag tijdens de middagpauze op piano boogiewoogie speelde, tot groot jolijt van zijn medestudenten, kwam onverwachts de directeur tevoorschijn. Het plezier was op slag voorbij. Etienne moest met hem naar zijn bureau. Daar luidde het bevel "speel mij Bach". Er verscheen een kleine grijnslach rond Etienne's mond als wilde hij te kennen geven: "dat allemaal voor het spelen van een boogiewoogie en dan nog onder het middaguur". Resultaat: Etienne werd op staande voet ontslagen, kreeg verbod het conservatorium nog te betreden en mocht niet meer deelnemen aan het eindexamen. Dat kon allemaal.

Ook trompettist **Edmond Harnie** (°1920) uit Halle overkwam hetzelfde.

Mijn vriend **René Demanet**, tijdgenoot van Edmond, schreef mij hierover op 5 maart 2005:

Toen ik enkele jaren geleden een reportage maakte voor de *Hallensia*, een uitgave van de Geschied- en Oudheidkundige Kring, om de Musical Friends van de vergetelheid te redden, vertelde Mon (= Edmond) mij, dat hij in het begin van W.O. II prompt op de toenmalige muziekacademie van Halle buitenvloog, omdat men te weten was gekomen dat hij in het weekeinde in een café het plafond deed trillen met een jazzband. Edmond maakte eind 1930, begin '40, deel uit van de Musical Friends. Zuivere jazz kon men hun muziek bezwaarlijk noemen. Halle was niet erg jazzminded. Wilde men aan de bak komen dan moest de muziek dansbaar blijven. In 1941, dus ten tijde van de Duitse bezetting, gaf het orkest een concert ten

bate van Winterhulp. Op het programma stond de lijst afgedrukt van de stukken die gespeeld werden: *At the Jazzband Ball*, *In the Mood*, *Tiger Rag*, *Begin the Beguine* en ook van Jackie Bulterman: *Broadway Shuffle* en *Steeple Chase*. Men mocht dan wel zeggen dat het in hun hart dreunde, al werden bovengenoemde nummers braafjes gehouden.

Edmond heeft — zoals wij allemaal weten — na de oorlogsjaren "lead" gespeeld in heel wat voornamen orkesten in binnen- en buitenland: het orkest van **Henri Seghers**, de **Kenny Clarke-Francy Boland Bigband**, het **Jacques Hélian Orkest** in Frankrijk, het **BRT-Jazzorkest o.l.v. E. Verschuieren** enz.

Enkele dagen na ontvangst van vermelde brief trok ik op bezoek bij **Elias Gistelink** (1935-2005), gewezen productieleider bij BRT-Radio 1 en stichter van Jazz Middelheim. Hoewel wij samen een drukke briefwisseling voerden per e-mail, toch ging ik regelmatig bij hem thuis. Wij hadden het, bij een zware pint bier, over de beginperiode van Jazz Hoeilaart in 1979. Toen waren Etienne Verschuieren en hijzelf er respectievelijk de voorzitter en ondervoorzitter van de jury. Onze herinneringen gingen terug naar die periode toen de beste groepen van het concours de gelegenheid kregen om op Jazz Middelheim te spelen. Het gesprek ging verder over Jazz Middelheim dat in augustus 2005 voor de 25ste keer ging plaatsvinden. Schertsend voegde ik er aan toe "dan zullen ze je wel in de bloempjes zetten voor alles wat je voor dat festival gedaan hebt". En onmiddellijk kreeg ik als antwoord: "allemaal goed en wel, maar het bijzonderste is, dat Etienne maar niet vergeten wordt, want die is nu juist 10 jaar dood". Dat was Elias!

Daarna kwam het geval Edmond Harnie ter sprake. Elias kende hem trouwens door en door. Edmond was immers als trompettist een vaste pion geweest in het voormalige BRT-

Jazzorkest. Ineens vroeg Elias mij of hij nogmaals de brief van mijn vriend René kon zien. Hij herlas de passage over Edmond, schudde het hoofd, keek mij in de ogen en zei kordaat — zoals altijd — "Albert, doe deze brief nooit weg, bewaar hem zorgvuldig voor het nageslacht als blijvend bewijs hoe moeilijk de jazz het in het verleden steeds gehad heeft." Het was ons laatste gesprek. Elias overleed in zijn slaap op 25 maart 2005. De brief in kwestie ligt veilig opgeborgen in mijn archief.

Dehors!

Hoe dikwijls heeft mijn vroegere leraar **John Ouwerx** het mij niet verteld wat hij samen met zijn vriend **Stan Brenders** had meegemaakt in het Brussels conservatorium. *Les concerts Guller* hadden er in 1934 een overeenkomst afgesloten voor de organisatie van een concert onder de titel *Musique Noire*. Ze zouden er met hun beiden optreden op twee piano's. John was toen 31 jaar oud en zijn vriend Constant (Stan) een jaartje jonger.

John had piano en compositie leer gestudeerd aan het Gentse conservatorium. Daarna had hij nog onder zijn eigenlijke naam Jean een grote reputatie opgebouwd met de muziek van Bach in het bijzonder. Hij had Amerika bezocht, er kennis gemaakt met Georges Gershwin en Rachmaninov, ...er zelfs een viertal maanden opgetreden in het *Strand Palace* in Brooklyn. Datzelfde jaar, na zijn terugkeer, werd hij in 1925 orkestleider van het Brusselse *Théâtre du Marais* en hij had er werken gedi- rigeerd van Lully, Purcell, Auric, Debussy en Stravinsky. Daarenboven had hij in 1927, als allereerste in Europa *Rhapsodie in Blue* gelanceerd, een concerto voor piano en jazzband van Georges Gershwin. En nu, in 1934, krijgt hij het verleidelijke aanbod om op te treden in het Brussels conservatorium met zijn vriend Stan. Kortom, de vooruitzichten zijn veelbelovend.

Ook Stan twijfelt niet aan een succesvol optreden. Hij was immers zeer bekend in het conservatorium. Hij studeerde er piano met de befaamde Peter Degreef en behaalde bovendien een eerste prijs fuga en contrapunt.

"Hij heeft ook wel veel jazz in zijn bloed" werd in de wandelgangen van het conservatorium gefluisterd... "En het is nu eenmaal zo dat de jongeren wel eens over hun ketting stampen, maar dat is van voorbijgaande aard.... Zowel Stan als John zijn twee ervaren mannen met veelzijdig talent, in de zuivere klassieke muziek in het bijzonder. En dat is 't voornaamste!"

Ze openden het concert heel rustig met de *Sonatine Transatlantique* van de Poolse componist Alexandre Tansman. Applaus! Daarop speelden ze, geheel onverwachts en in volle vuur en vlam *Tiger Rag*, het succesnummer van de *Original Dixieland Band* van Nick LaRocca in 1917. "Stel je voor! Hoe durven ze't. Muziek dat men alleen in dancings hoort waar de jongeren zitten te springen gelijk apen [...] Hoe is't mogelijk en dat in een conservatorium! [...] in een conservatorium! [...] Stop...STO-OP! Een schande...Een echte schande!"

Er heerste algehele verbijstering. Directeur Jongen veerde recht met de armen dreigend in de lucht. Hij schreeuwde met opgewonden stem: "c'est scandaleux...scandaleux! ...dehors! [...] dehors!" Waarop beiden onder luid gejuuw de zaal verlieten.

John en Stan zijn nooit meer uitgenodigd door het conservatorium. Maar ze liepen er niet gebukt onder. Integendeel. Telkens John *Les concerts Guller* in herinnering bracht, dan voegde hij er op guitige wijze en met een Brugs accent aan toe: "w'hebben ze daar toen goed liggen gehad!"

Twee jaar later, in 1936, zullen beiden elkaar terugvinden bij de stichting van het groot NIR/INR Radio-Jazzorkest, met Stan Brenders als dirigent en John Ouwerx als pianist.

Ouwerx' Plakboek

John Ouwerx (1903-1983) was niet alleen een groot musicus maar tevens bekend voor zijn voordrachten en debatten voor de jazz. Hiervoor gebruikte hij platen en een grammofoon, maar hij had de piano het liefst. Soms betrokken de organisatoren (meestal culturele instellingen) er een orkest bij en bij voorname debatten zelfs een of meerdere bijkomende sprekers. Wij vinden hierover veel terug in John's zogenaamd *Plakboek 1922-1936*, dat hij mij naliet. Dat is een soort album, groot formaat, met vaste bladen waarin hij zijn persknipsels, uitnodigingen, programma's enz. zorgvuldig klasseerde. Hij noemde dat zijn *plakboek* omdat hierin de krantenknipsels en het overgrote deel van de andere documenten waren ingeplakt. Wij krijgen zo in een van die artikels 'Voor of tegen de Jazz' een idee hoe het er in zo'n debat aan toeging. Het artikel beslaat drie volle kolommen en is onderkend met H.D.H. Noch de naam van de krant, noch de datum van publicatie staat, spijtig genoeg, vermeld. Het was alleszins in 1934 en naar alle waarschijnlijkheid kwam het artikel uit het communistische blad *De Rode Vaan*. Er

(foto: archief Albert Michiels)

verscheen ook gelijktijdig een verslag in een Franstalige krant. Ook hier was de naam van de krant en de juiste datum niet vermeld. De Franstalige tekst was evenwel veel korter maar des te venijniger tegen de jazz dan die in de *Vlamsche gazette*. Hieronder leest u een ingekorte versie van de verschenen tekst.

(foto: archief Albert Michiels)

Paleis voor Schone Kunsten te Brussel 8 december 1943.

Na het eerste gedeelte - symphonische jazz met de muzikanten in smoking - speelt de kern van het orkest Stan Brenders 'zuivere' jazz. Nu dragen de muzikanten een wit vestje op hun zwarte broek.

Voor of tegen de jazz

(onbewerkte maar sterk ingekorte tekst)

"Woensdagavond had in den Minard schouwburg in Gent een uiterst belangwekkend en eigenaardig debat plaats: 'Voor of tegen de jazz-muziek'. De avond wordt ingezet door het uitstekend orkest Happy Boys o.l.v. de heer Edelstein... De heer José Vidal drukt er zijn spijt over uit dat geen enkele personaliteit uit de Gentsche muzikale kringen het aangedurfd hebben, hier haar mening te komen uiten zetten. Hij hoopt dat de tegenstrevers uit het publiek zelf zullen oprijzen.

Vervolgens verleent de heer Lysagorsky, bestuurder en debatteerder, het woord aan den heer Duvigneaud, advocaat en musicoloog te Brussel, (...) die een tegenstander der Jazz-muziek is (...) Jazz en muziek mogen niet verward worden. Het zijn twee geheel verschillende artistieke uitingen. Men kan geen enkel elementair muzikaal element in de Jazz terugvinden: d.w.z. de Jazz-muziek bevat noch harmonie, noch melodie, noch polyfonie Jazz is zuivere instrumentale negermuziek. (...) Spreker verwerpt de Jazz omdat zij den smaak der jeugd bedorven heeft, het immoreel dancingleven in de hand werkte en de zin voor het ware, schoone en edele verbasterde. Alle kunstenaars moeten de Jazz veroordelen

De heer John Ouwerx, pianist en toondichter, (...) die echter geen redenaar is, zet op een meesterlijke wijze en met een grondige kennis van

zaken, de techniek en het mechanisme van de Jazz uiteen. (...)muziek die geheel beantwoordt aan de eischen van onzen tijd. Wij leven in een mannelijk tijdperk, waarin sport en rythme hoogtij vieren.

Vervolgens zegt de heer Eugène Samuel Holman in keurige en fijngeestige bewoordingen dat wegens een materialistisch grondbeginsel, de Jazz een product is van het hedendaagsche milieu. De Jazz is volledig van haar tijd. De Amerikanen hebben haar op zeer behendige wijze gecommercialiseerd. Spreker kan nochtans de Jazz-muziek niet als zuiver kunstproduct beschouwen. Het is slechts een voorgaand kunstverschijnsel. De ware klassieke muziek bezingt gansch het leven, is cosmisch. De Jazz is enkel fragmentarisch en momentaan. (...)

Nu komt de heer Goffin, advocaat te Brussel en schrijver van verschillende werken over de Jazz-muziek; die een echt talentvol redenaar is, verklaren dat hij hier als zuiver dilettant over zijn liefde voor de Jazz spreken zal. (...) Hij vorsch naar haar wezen en komt tot de slotsom dat de Jazz, die in haar essentie, zuivere, religieuse negermuziek, volledig beantwoordt aan onze behoefte aan exotisme, aan al wat vreemd, ongekend, uitheemsch is. (...) De ware echte zuivere jazz-spelers zijn de negers. Deze interpreteren niet, maar scheppen en improviseren. De impossebele Europeërs zijn slechte

jazzspelers. (...) Spreker eindigt met te verklaren dat binnen 10 jaar de jazz-muziek tot het klassieke domein zal behooren en plaats hebben ingeruimd voor iets veel nieuwer en eigenaardigers.

Ten slotte wordt het woord verleend aan Louis Piérard, volksvertegenwoordiger en schrijver, (...) die noch voor noch tegen de jazz zal pleiten. Hij wensch enkel enige marginale overwegingen mede te delen. De jazz bestaat en wij moeten ze dus erkennen (...) Zij heeft reeds vele moderne musici beïnvloed. (...) Spreker laat een zeer originele negerplaat hooren, waarin de beroemde trompettist Louis Armstrong op een treurmarschmotief preludeert.

Na een bekend Jazznummer door de Happy-Boys, wordt het openbaar debat geopend. Slechts een spreker durft het podium te betreden, de heer Beyer, student. Hij geeft een soort résumé (...), drukt vooral op het belang van het element ras in de Jazz-evolutie en besluit met de verklaring dat de Jazz, evenals de Spaansche en Russische folkloristische elementen, de geest en de techniek der hedendaagsche muziek geheel vernieuwd en verjongd heeft. Een tweede debatter wil nog het woord, doch de rumoerige betoogingen der aanwezige studenten beletten hem het woord te voeren..."

Jazzacademie: Voorjaar 2007

Vzw Muziekmozaïek organiseert:

DE JAZZACADEMIE: een cursus Jazz, die zich richt tot alle muzikanten (van beginners tot gevorderden) die interesse hebben voor jazzmuziek. Elke serie van 10 lessen bestaat uit een cursus instrument (one by one) en een cursus theorie of samenspel.

- **Wanneer:** 10 zondagnamiddagen vanaf februari 2007.
- **Waar:** GC De Bosuil, Witherendreef 1 - 3090 Jezus-Eik/Overijse.
- **Deelnameprijs:** € 220
- **Info & inschrijvingen:** Vzw Muziekmozaïek, Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik.

T: +32 2 532 38 90, F: +32 2 452 34 94
info@muzmoz.be - www.muziekmozaiek.be
(rubriek Jazz - Activiteiten)

Bigband workshops worden stilaan traditie!

Op zondag 5 en zaterdag 11 november organiseerden **Muziekmozaïek**, **VLAMO** en het **Brussels Jazz Orchestra** hun jaarlijkse Big Band workshops.

Samen met Frank Vaganée en Bart Defoort waagden een veertigtal gemotiveerde muzikanten zich twee dagen lang aan een bigband avontuur. Deze muzikale expeditie werd feestelijk afgesloten met concerten van de deelnemers in De Warande (Turnhout). Dat de missie geslaagd is, bleek uit het enthousiasme van de deelnemers én het applaus van het publiek!

Ook RTV-Kempen kwam er in het nieuws van zondag 12 november op terug.

Vincent De Laat

Vergadering van de aangesloten groepen

Ieder jaar organiseert Muziekmozaïek een bijeenkomst voor aangesloten groepen. Dat wil zeggen dat alle **individuele muzikanten of groepen uit de Jazz en de Folk** uitgenodigd worden om in een ontspannen sfeer hun mening te geven over onze werking.

Ieder jaar wordt er voor een spreker gezorgd die een belangwekkend onderwerp behandelt. Dit jaar hebben wij **Het Kunstenloket** te gast. Zij gaan ons het statuut van de kunstenaar en de vrijwilliger verduidelijken. Onder welk statuut vallen muzikanten? Hoe ver staat het nu met de kleine vergoedingsregeling? Hoe gaat de tewerkstelling met een SBK praktisch in zijn werk? Hoe combineer je een werkloosheidsuitkering met artistieke activiteiten? Zijn muzikanten BTW-plichtig? Hoe moet een muzikant zijn inkomsten aangeven?

Een juriste van het Kunstenloket verschaft basisinformatie over het sociale en fiscale statuut

van de muzikant. Een must voor iedereen die als muzikant niet wil verdwalen in de juridische doolhof. Bovendien kan je er je ervaring delen met anderen.

Verder hebben we het ook over vrijwilligerswerk. Er zijn veel verschillende manieren om met mensen samen te werken: als vrijwilliger, muzikanten met kleine vergoedingsregeling, zelfstandige, werknemer,... Wat zijn de verplichtingen/rechten die je moet nagaan wanneer je als vrijwilliger aan een project meewerkt?

Muziekmozaïek biedt je vooraf een broodmaaltijd en lafenis aan.

Noteren dus: vergadering van de aangesloten groepen van Muziekmozaïek (en andere geïnteresseerden) in zaal Edele Brabant, Strijlandstraat te Gooik op zaterdag 6 januari om 19 u. Broodmaaltijd vanaf 18 u. Later op de avond kun je je in dezelfde zaal gezellig laten gaan in meeslepende folktoestanden tijdens het Driekoningenbal met Klakkebusse en Follia! Kwaliteit en gezelligheid zijn gegarandeerd en je hebt dus een heel gegronde reden om na de vergadering niet meteen huiswaarts te keren.

Gelieve je aanwezigheid tijdig te bevestigen op 02 532 28 38 of via info@muzmoz.be.

SABAM en de muzikant

Muziekmozaïek weet dat er veel vragen zitten bij de muzikanten i.v.m. SABAM. Wij willen die vragen voorleggen aan SABAM zelf om dan in een volgende uitgave van Goe vollek en Jazzmozaïek SABAM en zijn werking toe te lichten.

Dus wat ligt er op je lever i.v.m. SABAM?

Stuur ons je vragen door en enkele mensen van Muziekmozaïek gaan naar SABAM om een antwoord te krijgen.

Tel. 02 532 28 38 - Fax 02 452 34 94 of mail: info@muzmoz.be

Interesse in Jazzmozaïek activiteiten?

Neem een kijkje op

www.jazzmozaiek.be

Nie zievvere, speile!

Muziek is muziek. Punt, andere lijn. Hokjesdenken is niet productief en genregrenzen dienen om overschreden en doorbroken te worden. Zo simpel is het, of beter: zo eenvoudig lijkt het voor een generatie klassiek opgeleide jongeren die vandaag met hun instrument(en) in de hand de sterren van het muzikale firmament spelen. Op de vierde Folk- en Jazzstage van Muziekmozaïek, tijdens de afgelopen herfstvakantie, sloegen welgeteld 29 van die jongeren hun toehoorders én hun lesgevers moeiteloos met verstomming.

Nie zievvere, speile! Het was een van de bekendste boutades van de betreurde Brusselse voetbaltrainer Raymond Goethals. Het gros van de jongeren dat een paar weken geleden deelnam aan de vierde Folk- en Jazzstage van Muziekmozaïek heeft ongetwijfeld nog nooit gehoord van deze legendarische voetbaltoevenaar. Zijn leuze passen ze echter wel toe op hun domein, dat van de muziek. *Geen gezwans, ambiance*, zo zouden zij Goethals parafraseren. Deze jonge topmuzikanten in spe houden niet van gezeur over wat nu de definitie is van volksmuziek. Voor hen geen discussie over wanneer folk eigenlijk wereldmuziek wordt genoemd, geen sprake van barrières aan de rand van de jazzwereld, laat staan dat ze al nood zouden hebben aan een strikt geordende catalogus met blues- of r&b-nummers.

Melodieuze labyrinten

Spelen, willen ze. De karakteristieken van 101 muziekgenres exploreren. Invloeden van overal gebruiken. In navolging van de Europese eenmaking en van de *wereld-mijn-dorp* filosofie hun eigen muzikale grenzen verleggen. Net zoals Raymond van het Groenewoud in zijn *Cha-cha-cha* houden deze tieners en prille twintigers immers van veel muziekjes.

Die liefde voor muziek bewezen 29 jongens en meisjes vijf dagen lang, op afzondering in het landelijke en onooglijke Everbeek-Beneden, bij Brakel. Hun gidsen doorheen de melodieuze labyrinten van verschillende genres waren niet van de minste maar stuk voor stuk jonge talenten van eigen bodem die voor de jeugdige stagedeelnemers - hoewel wars van idolatrie - als voorbeeld fungeren: violisten **Wouter Vandabeele** (bekend van Olla Vogala en Ambrozijn) en **Edwin Vanvinckenroye** (frontman van Troissoeur), jazztrombonist **Frederik Heirman** (al gezien bij El Tattoo del Tigre en het Brussels Jazz Orchestra) én gitarist **Pieter Thys** (onder meer actief bij Troissoeur en Chris Joris).

Samen trokken ze ongegeneerd - en absoluut niet gehinderd door muzikale pleinvrees - op een wel zeer gevarieerde ontdekkingstocht. Dat avontuur deed hen met een eigentijdse Vlaamse mazurka het Kanaal oversteken voor een Ierse *reel* om, eens terug op het vasteland, via een Bulgaarse *hora* bij een Chinese blues uit te komen en op de weg terug nog snel even zelf een hiphop-instrumentaaltje te componeren, in de reiskoffer stevast heel wat pittige jazzsolo's meenemend.

Statistische curve

Lieten deze jonge muzikanten zich overdag gewillig leiden en begeleiden door hun gelegheidsmeesters, des avonds en bij nacht en ontij toonden ze zich lang niet verzadigd en namen ze zelf de teugels in handen om samen urenlang te jammen. De parochiezaal van Everbeek-Beneden leek bij wijlen één groot vrij podium voor zeer nadrukkelijk aanstormend talent. Ze kon bij momenten de vergelijking doorstaan met een - zij het niet zo gezellig verlichte - jazzkroeg waarvan de statistische curve met de gemiddelde leeftijd van de aanwezigen een flinke bocht naar beneden nam.

Of het nu met blokfluit of viool is, met sax of harp, met percussie of gitaar: deze jongeren kijken met een reeds benijdenswaardige dosis aan muzikale kennis en vooral met heel veel speelplezier tegen de toekomst aan. Een toekomst die voor

hen nog talloze perspectieven openlaat. Een toekomst die ons, als graag genietende toehoorders, ongetwijfeld nog veel mooie luistermomenten zal bieden.

Peter De Rop

Driekoningenbal

Zaterdag 6 januari 2007

vanaf 21u

Inkom € 5

Zaal Edele Brabant, Strijlandstraat, 1755 Gooik

3 KONINGHEN

Folkmuziek met
Klakkebusse en Follia!

mm
muziekmozaïek

Een organisatie van

M.uziekmozaïek vzw, Huis van de Levende Traditie,
Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik, Tel 02 532 28 38, www.muziekmozaïek.be

Joseph Schillinger

Leon Lhoëst

Joseph Schillinger werd geboren in Kharkov, Rusland op 1 september 1895. Vanaf zijn vijfde levensjaar studeerde hij o.a. wiskunde, fysica en muziek, en ontwikkelde zijn theorieën terwijl hij zichzelf piano aanleerde. Op zijn 19e voltooide hij zijn opleiding, waarna hij gedurende vier jaren compositie studeerde aan het conservatorium van St. Petersburg. Zijn interesses omvatten daarnaast westerse en oosterse filosofie, religie, akoestiek, mythologie, literatuur en yoga.

Tussen 1918 en 1922 bekleedde hij verschillende lerarenposten; zo was hij o.a. hoofd van de muziekafdeling van de onderwijsraad van de Oekraïne. Na 1922 was hij onder meer professor kunstgeschiedenis aan het Rijksinstituut voor Muziekonderwijs te Leningrad. Nooit had iemand zo jong zo'n belangrijke functies bekleed. Onder zijn vrienden en bewonderaars kon hij o.a. Dimitri Shostakovich rekenen.

In 1928 emigreerde Schillinger naar de VS na een uitnodiging voor een lezing in New York. Hij ontwikkelde de eerste elektronische muziek synthesizer die RCA bouwde. Hij componeerde voor een veelheid aan radioprogramma's, en gaf les aan de Columbia Universiteit te N.Y.

Gedurende de jaren '30 gaf hij veel privé-les, onder meer aan George Gershwin, Benny Goodman, Tommy Dorsey, Glenn Miller en Oscar Levant. Delen van Gershwin's 'Porgy and Bess' zijn gebaseerd op Schillinger's ideeën. Glenn Miller schreef *Moonlight Serenade* als een oefening voor een Schillinger les.

Een van Schillinger's leerlingen was ingenieur/pianist **Lawrence Berk**. Hij kreeg het ingewikkelde systeem in drie jaar onder de knie.

Lawrence Berk was niet zozeer onder de indruk van de specifieke formules, maar had wel een groot respect voor Schillinger's algemeen denkproces en was overtuigd dat een gerichte toepassing van enkele van zijn ideeën van nut kon zijn voor bijna elke musicus in de vele toepassingsgebieden van compositie en arrangement.

Lawrence Berk kreeg als een der weinigen licentie om Schillinger's SoMC te onderwijzen. Wat begon in een gehuurde studio in Boston in 1940 met een handjevol studenten, groeide onder

Iedereen die in de jaren '30 van de vorige eeuw iets betekende in de muziekwereld in New York studeerde bij Joseph Schillinger. Zijn uitgebreide systeem, het Schillinger System of Musical Composition (SoMC) trok vele prominente studenten aan. Ook was het indirect de basis voor het grootste en befaamde jazzconservatorium ter wereld, het Berklee College of Music in Boston, USA.

Berk's leiding uit tot Schillinger House (1945-1954), werd omgedoopt tot Berklee School of Music in 1954 en heet sinds 1970 Berklee College of Music, met 3.700 studenten en 400 docenten.

Schillinger overleed in 1943. Het *Schillinger System of Musical Composition* (SoMC) verscheen postuum. Het is een bewerkte bundeling van zijn correspondentie cursus in twee dikke volumes (meer dan 1600 blz.), in co-uitgave met **Arnold Shaw** en **Lyle Dowling**.

Het is een gecompliceerd werk, verdeeld in twaalf 'boeken' die gaan over ritme, toonladders, geometrische projectie, melodie, harmonie, melodie/harmonie relatie, contrapunt, compositie en orkestratie.

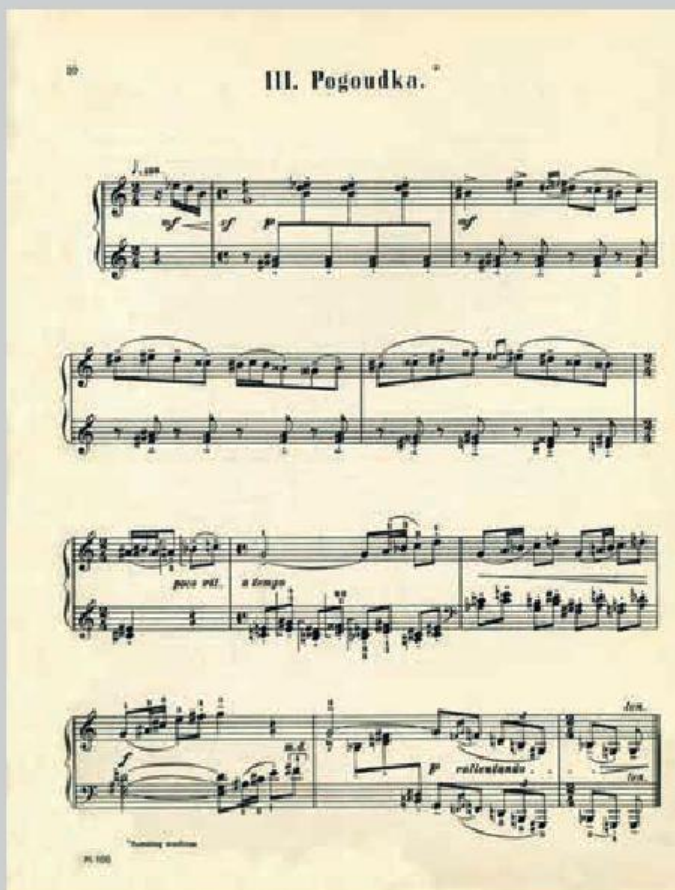
Dankzij moderne technieken worden nu zijn schijnbaar onontcijferbare formules omgevormd tot een geometrische samenhang, in kleur en in derde dimensie. Visuele 3-dimen-

sionale meetkundige voorstelling in kleur van noten, akkoorden, toonladders en cadensen versnellen in hoge mate het leerproces. Schillinger's spiegelbeeldpatronen maken eenvoudige en correcte modale transpositie mogelijk. Zijn 'boek' over ritme stelt ons in staat ieder ritme te genereren. Studie hiervan brengt hopelijk Schillinger's ideaal dichterbij, het vinden van een algemeen systeem voor de analyse en synthese van alle kunsten.

Meer info, alsook aanvullende transcripties en luisterfragmenten zijn te vinden op www.schillingersystem.com.

Literatuur:

- *System of Musical Composition*, J. Schillinger – Carl Fischer, Inc.

Plagiaat of niet?

De rechter heeft zich in een aantal zaken uitgesproken over de vraag of sprake was van **plagiaat in verband met muziekcomposities**. De zaak tegen de zangeres Louise Ciccone (Madonna) i.v.m. het nummer *Frozen* kreeg daarbij in de pers de meeste aandacht. Wellicht minder bekend zijn de zaken over mogelijk plagiaat van de compositie *Daydream*, een wereldwijde hit van de Belgische popgroep The Wallace Collection en de plagiaatszaak tegen Michael Jackson i.v.m. zijn nummer *Give in to me*. Hoe gaat de rechter te werk indien hij of zij over plagiaat dient te oordelen? Welke criteria hanteert de rechter?

De Madonna-uitspraak

In de Madonna-zaak werd de zangeres Madonna beschuldigd van plagiaat i.v.m. het nummer *Frozen*. De artiest Salvatore Acquaviva uit Moeskroen beweerde dat *Frozen* plagiaat was van *Ma vie fout le camp*, dat bekend werd in 1970 onder het discotheekpubliek in en rond Moeskroen en dat door de auteur in 1981 bij SABAM was gedeponeerd. De wereldhit *Frozen* geschreven door Madonna en Patrick Hernandez, verscheen in 1998. Op 18 november 2005 besliste de kortgedingrechter te Bergen dat Madonna's nummer *Frozen* plagiaat was.

De rechter oordeelde dat *Ma vie fout le camp* niet banaal was en voldeed aan het auteursrechtelijk originaliteitscriterium. Vervolgens meende de rechter dat vier maten van het nummer *Frozen* identiek zijn aan die van het nummer *Ma vie fout le camp*. Deze vier maten werden gekwalificeerd als 'ontoevallige gelijkaardigheden' tussen beide nummers. De componist van het origineel toonde aan dat de zangeres Madonna door haar contacten met Patrick Hernandez, medeauteur van *Frozen* kennis had of kon hebben gehad van de compositie van Salvatore Acquaviva.

Hernandez had zelf aan het einde van de jaren tachtig een wereldwijde hit met het disconummer *Born to be alive*, dat voortgekomen is juist uit de discotheek-kringen rond Moeskroen. Hernandez had in een radio-interview verklaard dat hij Madonna in die periode naar Europa had gehaald om als danseres op te treden in o.a. discotheken in Noord Frankrijk en de streek rond Moeskroen. Hernandez had naar verluidt op dat moment zijn thuisbasis in Moeskroen. De rechter concludeerde dat sprake was van plagiaat.

De Belgische rechter besloot dat alle nog beschikbare cd's teruggehaald moesten worden en dat het lied niet langer gedraaid mocht worden op de Belgische tv en radio. Warner Music, EMI en Sony moesten de uitspraak bovendien binnen vijftien dagen verspreiden onder al haar afnemers, anders zou er een boete van 125.000 euro betaald moeten worden. Madonna is in beroep gegaan tegen de uitspraak. Het is nu wachten op de uitspraak in beroep.

De Michael Jackson-uitspraak

De eisende partij Swolfs had een muziekwerk gecomponeerd met als titel *Boulevard des Rêves Brisés*. Hij stelde dat het muziekwerk *Give in to me* van Michael Jackson en Bottrell inbreuk maakte op zijn auteursrechten en beschuldigde Jackson en Bottrell van plagiaat.

Elk der partijen legde een deskundigenrapport over aan de rechter. Aangezien de conclusies van deze rapporten tegenstrijdig waren, benoemde de rechter een onafhankelijke deskundige. Deze concludeerde dat er tussen beide werken op het niveau

van melodie, ritme en harmonie duidelijk overeenstemming bestond. Deze overeenstemming was niet te wijten aan toeval, al kon dat niet helemaal worden uitgesloten.

Jackson en Bottrell voerden aan dat zij geen kennis hadden van de compositie van Swolfs en dat zij hun compositie op onafhankelijke wijze hadden gecomponeerd.

Het Hof van Beroep gaat eerst na of *Boulevard des Rêves Brisés* wel een oorspronkelijk werk is in de zin van de Auteurswet, hetgeen zij bevestigt. Vervolgens gaat zij na of de oorspronkelijke kenmerken van deze compositie in het nummer van Jackson en Bottrell terug te vinden zijn, hetgeen zij eveneens bevestigt.

Toch is het Hof, dat uitdrukkelijk stelt dat het niet over bijzondere muzikale gaven beschikt, van mening dat geen sprake is van plagiaat, omdat *Boulevard* slechts lokaal werd verspreid en het om die reden niet of weinig waarschijnlijk is dat Jackson en Bottrell kennis hadden van *Boulevard* toen zij hun eigen nummer componeerden.

Volgens de rechter betrof de gelijkenis tussen beide composities slechts drie muzieknoten gecombineerd met een arrangement, terwijl niet was komen vast te staan dat sprake was van ontlening.

De Eminem-uitspraak

De eiser Raymond Vincent, auteur van de compositie *Daydream*, (een wereldhit voor de Belgische sixties groep The Wallace Collection) meent dat het refrein daarvan werd overgenomen in het nummer *Cleanin' out my closet*, van de Amerikaanse rapper Eminem. Vincent had zijn compositie in 1968 bij SABAM gedeponeerd, terwijl Eminem zijn compositie in 2002 bij SABAM had gedeponeerd.

Eminem betwistte dat *Daydream* auteursrechtelijk beschermd is wegens gebrek aan oorspronkelijkheid. *Daydream* zou geïnspireerd zijn door o.a. het *Zwanenmeer* van Tchaikovsky, terwijl er vóór 1968 al verschillende composities bekend zouden zijn geweest, waarin een aantal noten voorkomt die ook in *Daydream* zitten.

De rechter is van oordeel dat een muziekwerk niet nieuw hoeft te zijn om voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking te komen, doch dat het voldoende oorspronkelijk moet zijn en volgens hem is *Daydream* oorspronkelijk.

Eminem cs. hadden een rapport van een Amerikaanse musicoloog aan de rechter voorgelegd, waarin vooral de verschillen tussen beide composities in de verf werden gezet.

De rechter is evenwel van mening dat niet zozeer op de verschillen dient te worden gelet. Wat de gelijkenissen betreft tussen de beide composities moeten de composities in hun totaalindruk verge-

Muziek & RECHT

leken worden. De rechter oordeelt vervolgens als een gemiddelde consument.

Wat de bekendheid van Eminem met de compositie *Daydream* betreft overwoog de rechter dat *Daydream* een wereldwijd succes oogstte dat nog altijd voortduurt en dat het uit dien hoofde niet of weinig waarschijnlijk is dat Eminem geen kennis zou hebben gehad van de compositie *Daydream*, toen hij zijn nummer *Cleanin' out my closet* componeerde. Er was dus sprake van plagiaat.

Conclusie:

Wil er sprake zijn van plagiaat (inbreuk op auteursrecht) dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- Oorspronkelijkheid van de 'nagevolgde' compositie, waarbij rekening gehouden wordt met functionele beperkingen die voor de componist voortvloeien uit bijv. een bepaalde muzieksoort (tango, blues, country, reggae, enz.).
- Een of meer van de oorspronkelijke elementen van het 'nagevolgde' werk zijn in het andere werk terug te vinden. Daartoe dienen de werken in hun geheel te worden vergeleken en beluisterd met de oren van de gemiddelde consument. Het gaat derhalve niet zo zeer om de verschillen. Zo nodig wordt het oordeel van een deskundige gevraagd.
- Bewezen of aannemelijk dient te zijn dat de van plagiaat beschuldigde partij toegang heeft gehad tot het werk of geacht kan worden deze toegang te hebben gehad. Vaak zal uit de overeenstemming van beide werken het bewijs afgeleid mogen worden dat deze toegang er was. Anders ligt het bij werken waar de manoeuvreerruimte voor een componist, afhankelijk van het muziekgenre, relatief beperkt is, hetgeen de kans op een onafhankelijke creatie ondanks de overeenstemming tussen beide werken, vergroot, zodat er in dat geval geen plagiaat is. Voor dat soort zaken is het dienstig indien de rechter enige affiniteit zou hebben met het betrokken muziekgenre. Wellicht zal in dit internettijdperk sneller door de rechter aangenomen worden dat er sprake is van toegang.

Voorts dient nog gewezen te worden op de mogelijke strafrechtelijke aansprakelijkheid van diegene die zich opzettelijk schuldig maakt aan plagiaat.

Ten slotte zij opgemerkt dat auteursrechten niet eeuwigdurend zijn. Zij eindigen 70 jaar na het overlijden van de betrokken auteur.

Marinus Vromans
De Keersmaecker Vromans Advocaten

Info: mvromans@dkv-law.be

laatste Noot

Saxofonist **Dewey Redman** (geboren 17 mei 1931 in Fort Worth in Texas), groeide op in de omgeving van Ornette Coleman. De Texaan had die stevige, volle sonoriteit als zijn voorgangers (Illinois Jacquet, Arnette Cobb, ...), maar wachtte vrij laat om te kiezen voor het beroep van muzikant. Hij was geen echte leider, maar maakte deel uit van Ornette Coleman's roemruchte band Old and New Dreams en van Keith Jarrett's American Quartet. In Europa was hij een graag geziene gast. Hij stierf op 2 september 2006 in Brooklynn. Hij werd 75 jaar.

Reeds eerder in juni stierf pianist **Hilton Ruiz**. Hij werd 54. De omstandigheden van zijn dood zijn nooit opgehelderd. Hij overleed ten gevolge van een schedelbreuk, toen hij in New Orleans was voor de opname van een dvd en cd ten bate van de slachtoffers van de orkaan Katrina. Hij maakte 18 albums als leider en was vaak te vinden in het muzikale gezelschap van Clark Terry, Freddie Hubbard, Joe Henderson en Frank Foster. Het bericht bereikte ons helaas erg laat.

Congaspeler **Miguel 'Anga' Diaz**, stierf op 9 augustus op amper 45-jarige leeftijd aan een hartaanval in zijn huis in San Sadurni d'Anoia in de buurt van Barcelona, waar hij zich sinds

2003 had gevestigd. Hij werd aanzien als één van de meesters van de Afro-Cubaanse percussie. Pianist Omar Sosa, die ook in Barcelona woont, zei dat Diaz op zijn instrument ver de traditie oversteeg. Diaz speelde nog met Irakere, de band die Cuba op de kaart zette en later met Roy Hargrove's Crisol band.

Katheryn Werner (17), de dochter van pianist Kenny Werner is op 2 oktober bij een auto-ongeval omgekomen.

Inge Van Thielen, coördinatrice van de jazzopleiding in het Conservatorium van Antwerpen, vrouw van saxofonist Kurt Van Herck en moeder van twee kinderen (6 en 3) is op 4 oktober in Antwerpen overleden ten gevolge van een slepende ziekte. Zij werd 41.

Claude Luter, Frankrijk's gekende klarinettist en sopraansaxofonist in de New Orleans traditie, overleed op 6 oktober in het Poissy Hospitaal in de buurt van Parijs, ten gevolge van complicaties na een val. Hij was de voortrekker van de revival van de traditionele jazz in Frankrijk. Oorspronkelijk speelde hij trompet, maar schakelde over naar klarinet. Hij speelde vaak met de naar Frankrijk uitgeweken Sidney Bechet, Albert Nicholas en Barney Bigard. Tot zijn overlijden speelde hij nog twee keer per maand in de Parijse club Le Petit Journal. Hij werd 83 jaar.

Anita O'Day, een van de grote jazzvocalisten, stierf ten gevolge van een hartaanval op 23 november 2006. Zij werd 87. www.anitaoday.com.

Aarlenstraat 75-77
B-1040 Brussel
Tel: 02/286 82 11
Fax: 02 230 05 89
<http://www.sabam.be>
e-mail: info@sabam.be

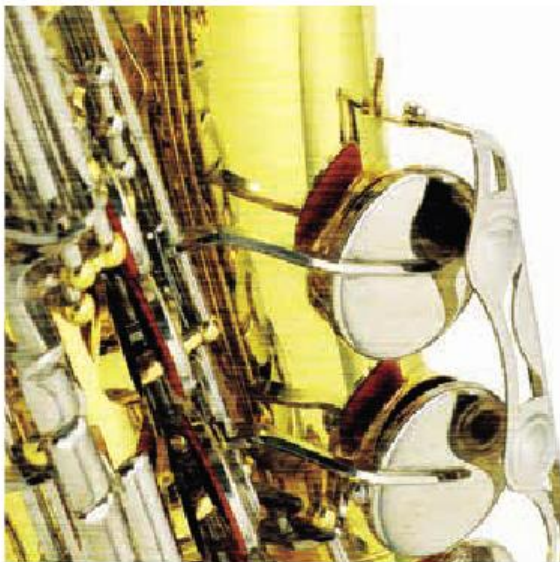
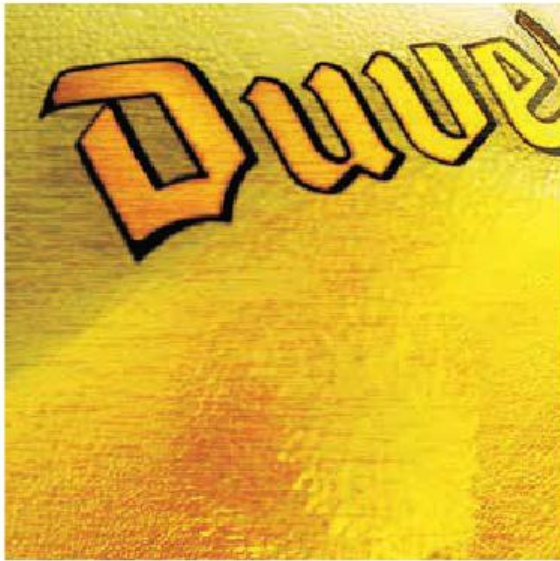
● Geniet het
vertrouwen van
duizenden auteurs

RADIO 1

I ♥ FESTIVALS

LIVE PARTNER VAN JAZZ HOELLAART

**5 jaar structureel sponsor
Blue Note Records Festival**

www.duvel.com